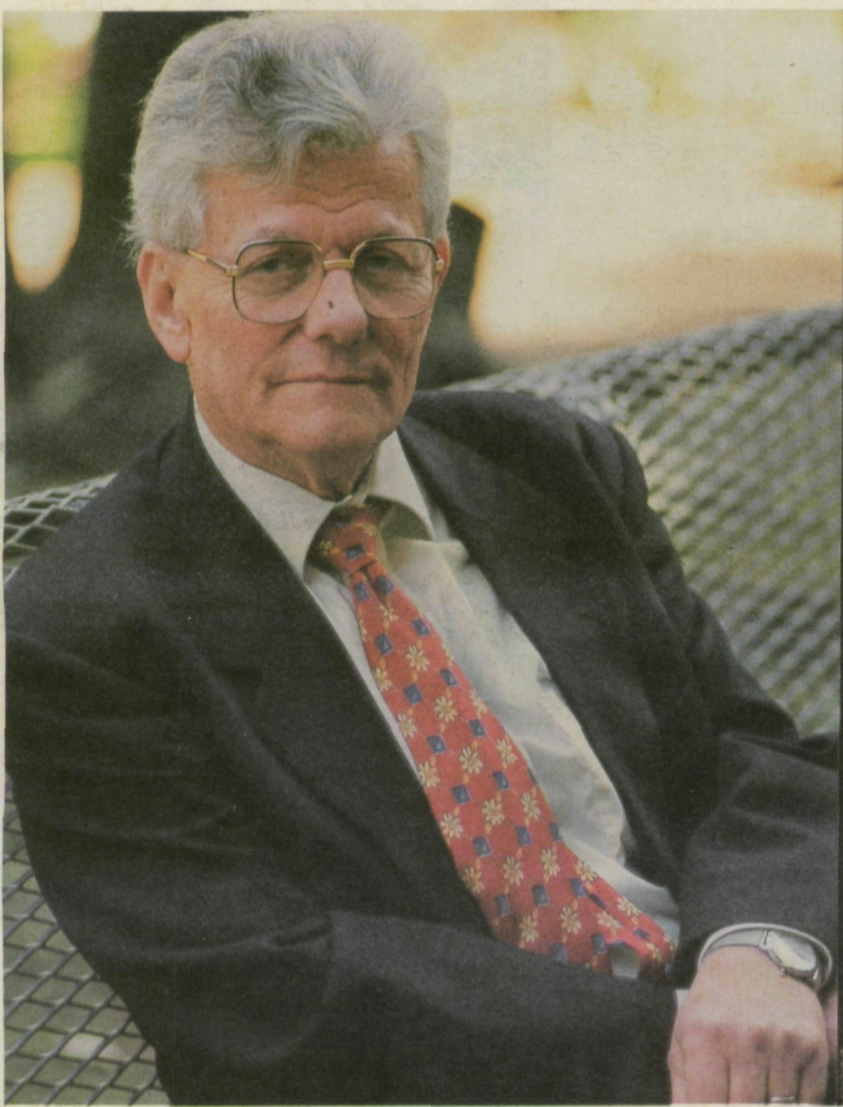

«S'assassinen periodistes per matar la llibertat d'expressió»

Noël Copin, president de Reporters Sense Fronteres

«El comunicador catòlic ha de donar una mirada de fraternitat sobre el món, sense jutjar, sense voler imposar uns valors, amb respecte i amor. No cal fer homilies, però segons la forma com parli d'aquells fets que ha viscut de prop farà arribar l'esperança cristiana als homes i dones», va afirmar Noël Copin, president de Reporters Sense Fronteres, en una conferència al Col·legi de Periodistes de Catalunya. Convidat pel nostre setmanari, amb motiu de les celebracions del número 1.000, Copin va denunciar que cada any s'assassinen periodistes a tot el món i que aquests crims queden impunes en la majoria dels casos.

Per al president de Reporters Sense Fronteres «quan un periodista és assassinat o enviat a la presó, la població perd una via d'accés a la informació. Quan no hi ha llibertat de premsa, els drets humans queden vulnerats».

Pàgina 23

Mons. Ramon Torrella: «El proper Papa serà italià»

El 14 de desembre es van complir 30 anys de la consagració episcopal de Mons. Ramon Torrella Cascante, arquebisbe emèrit de Tarragona. En l'entrevista que Guillermo Soler fa per a *Catalunya Cristiana* el prelat repassa alguns dels moments més importants dels seus 30 anys com a bisbe i, fins i tot, s'atreveix a fer alguna predicció per al futur.

Pàgina 18

Incertesa en el Consell Mundial d'Esglésies

El 14 de desembre es va clausurar a la Universitat de Zimbabwe la VIII Assemblea General del Consell Mundial d'Esglésies (CME), després de deu dies de treball. L'Assemblea ha acabat amb un resultat que podria qualificar-se d'ambivalent o incert. D'una banda, s'han apro-

vat declaracions sobre temes importants d'actualitat de forma molt satisfactòria i, de l'altra, no s'han pres decisions de gran envergadura, tret d'algunes excepcions.

Antoni Matabosch, que hi ha estat present, ens ho explica.

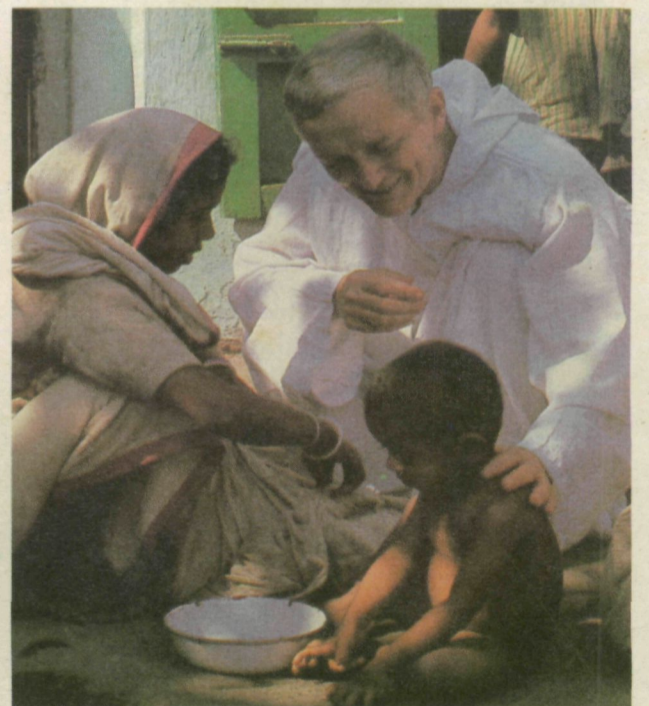
Pàgina 6

El cardenal Martini, amfitrió excepcional de la trobada de Taizé 98

«Espero aquesta trobada amb confiança i esperança», d'aquesta manera s'ha referit el cardenal Carlo M. Martini, arquebisbe de Milà, a la trobada de joves, promoguda per la Comunitat de Taizé, que acollirà aquesta ciutat italiana des del proper 28 de desembre fins a l'1 de gener de 1999.

Es preveu que aquesta manera alternativa i positiva de viure el final de l'any reuneixi 100.000 joves a la capital ambrosiana.

La carta de l'any 1999 del germà,

Roger de Taizé, que es repartirà als joves que viatgin a Milà, ha estat traduïda a 58 idiomes. En ella, el prior de Taizé parla de la commemoració del mil·lenni i de la confiança: «Lluny de fugir de les responsabilitats, una profunda confiança permet assumir riscos i avançar fins i tot quan arriba el fracàs.»

Pàgina 5

Sumari

Pàg 7 L'engany de la píndola abortiva

Pàg 16 Connecta't: joves en precarietat

Pàg 20 Tot recordant el nostre col·laborador Lluís Badia

Pàg 21 Arxiu Gavín: tresor documental d'avui

Pàg 24 Una mà pels drets humans

Editorial

Una alegria gran

Quan a Pier Paolo Pasolini li van preguntar per què havia filmat *L'Evangelí segons sant Mateu*, va donar una raó molt seriosa. Ell, agnòstic, no podia abdicar de la seva història, de la qual se sentia solidari, i a les catedrals de la seva Itàlia, igual que a les festes populars, descobria l'herència d'un cristianisme del qual no se'n podia desfer. I el seu *Evangelí*, deia ell, era un homenatge a aquesta realitat, de la qual es reconeixia deutor.

I el Nadal hauria de ser alguna cosa més que una festa de colors i una invitació al consumisme. L'alegria que fa segles va prometre la veu d'un àngel als pastors espantats de la rogalia de Betlem era una altra cosa molt diferent. La narració de sant Lluç vol contrastar la por dels nois adormits en la nit gèlida de desembre amb el naixement de Crist. I les seves paraules han ressonat a través dels segles arreu on es recorda aquesta data. Crist va representar per a aquells mossos un fet extraordinari, que no sabem si van oblidar fàcilment. En tot cas, amb tot el que tingui de narració rigorosament històrica, el més important és que ens ha arribat a nosaltres, recollida per la comunitat de Lluç. És el que forma part de la nostra cultura i de la nostra vida.

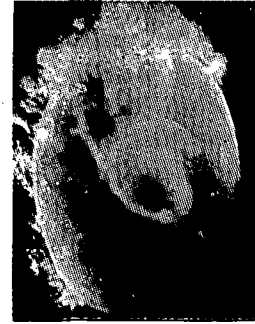
No obstant això, hom es pregunta què ens queda avui d'aquella alegria, quan tots anem tan adormits, o sotmesos al malson de la nostra convivència d'aquest fi de segle sacsejat per la manca col·lectiva de solidaritat.

Voldríem estar alegres, i els llums del consum il·luminats als nostres carrers i magatzems potser ens hi volen convidar, però l'alegria que prometen no és la de la nit de Galilea. Potser ens conviden a oblidar que allò que va començar en aquella cova té molt poc a veure amb el que vivim avui.

¿Volen tapar com un camuflament la veritat de les nostres hores difícils, les de la gent aterrida de l'Iraq, o dels exilis de Ruanda, o els genocidis de Kosovo i de les muntanyes kurdes, de les mines antipersona, dels violents de tots els estats, i de les cues dels aturats a l'INEM? I hom sent que se'l convida a retrobar el sentit veritable d'un fet que ha transformat la Història, i que desaprofitem perquè el món sigui millor.

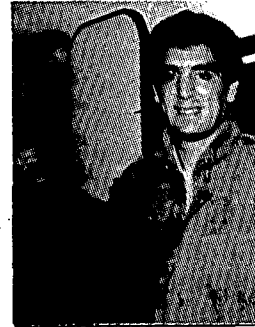
El record del naixement de Jesús és una invitació a revisar els nostres pressupostos vitals, sense tenir por de les ironies fàcils d'aquells que voldrien arrabassar-li el seu sentit veritable i identificar-lo amb tradicions superades.

Sumari

7

L'engany de la píndola abortiva

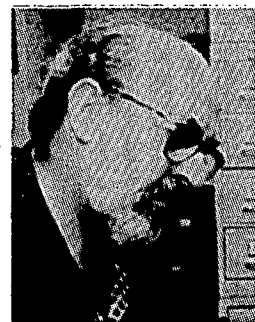
16-17

Connecta't: joves en precarietat

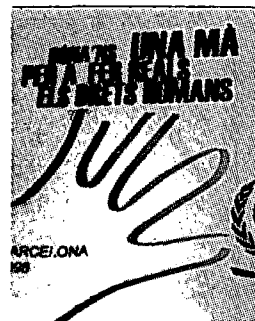
20

Tot recordant el nostre col·laborador Lluís Badia

21

Arxiu Gavín: tresor documental d'avui

24

Una mà pels drets humans

CATALUNYA+ CRISTIANA

Directora: Núria Oriol

Redactora en cap: Glòria Carrizosa

Redactors: Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire, Marta Puyol

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Montse Sans, ANDALUSIA i MADRID; Miriam Díez, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Jean Pierre Denis, PARÍS; Lluís Serra, ROMA; Guillem Ferrer, SES ILLES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia i Albert Muntada, SOLSONA; Joan Boronat i Guillem Soler, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Col·laboradors externs: Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Josep Casellas, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Francesc Nicolau, Tomàs Puntí, Antoni Reig, Carme Rullo, Albert Sáez, Pere Tena, Josep Ventura, David Vidal, P-J Ynaraja

Assessor religiós: Cristóbal Sàrrias

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 934 905 988,

Fax 934 902 035 - E-mail: Catcris@idgrup.iber.net.com

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Magda Revetllat

Promoció: Jordi Baig, Alfons Miralles

Subscripcions: Antònia Canals, Isabel Giralt

Administració i comptabilitat: Mònica Torras

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarçals, SA Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP

International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 11.180 ptes.

Resta d'Europa: 21.684 ptes.

Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.

Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

Dels drets humans als drets dels pobles

«Els palestins tenen el dret legítim a determinar lliurement el seu futur a la seva pròpia terra.» Són paraules del president nord-americà, Bill Clinton, pronunciades el 14 de desembre passat durant la seva visita a Gaza. De fet, reconeixia el dret del poble, de la nació palestina, a l'autodeterminació. El dia abans, a Puerto Rico, s'havia celebrat un referèndum per decidir el futur de l'illa. Els independentistes van obtenir el 2,5% dels vots, els partidaris de convertir el territori en un nou estat dels Estats Units el 46,5% i els d'«altres opcions» (que no se sabia quines eren) el 50,2%. Els porto-riquenys van poder, doncs, autodeterminar-se sense problemes. I uns dies abans s'havien celebrat eleccions al Quebec amb uns resultats que van deixar clar que la majoria del poble quebequès no era actualment favorable a un nou referèndum d'autodeterminació. En les dues consultes celebrades en els últims anys la majoria de la població va rebutjar l'opció independentista i tothom va acceptar democràticament els resultats. El poble quebequès té garantit el dret a decidir el seu futur, a autodeterminar-se i, ara per ara, la majoria prefereix restar dins la federació de províncies del Canadà.

La setmana anterior a les dates esmentades s'havia celebrat a París, de manera solemne, el cinquantenari de la Declaració dels Drets Humans. Va haver-hi remor de fons perquè un dels invitats oficials va ser el premi Nobel de la Pau i líder polític i espiritual del Tibet, el Dalai Lama. La Xina, que ocupa el Tibet des del 1950, va protestar perquè considera que el territori és seu i nega qualsevol mena de representació al Dalai Lama. La nació, el poble tibetà, doncs, no té reconegut el dret a l'autodeterminació. I el pacífic i dialogant Dalai Lama té seriosos problemes per de-

Ciudadans palestins amb la seva bandera.

turar grups de joves tibetans que davant el bloqueig de la situació estan decidits a iniciar el camí de la lluita armada. En aquest mes de desembre també hem vist com es lliura una batalla política en l'àmbit internacional per tal que el Marroc compleixi la seva promesa de deixar autodeterminar-se al poble de l'antiga colònia espanyola del Sàhara Occidental. Tenim, així, reunits uns quants casos (n'hi molts més) de problemes que tenen en comú el respecte al dret dels pobles a disposar del seu futur polític. Són pobles, són nacions d'Amèrica, d'Àfrica, de l'Àsia, és a dir, de tot el món.

A Europa, aquest any 1999 que estem a punt de començar, estan previstes eleccions a Escòcia per elegir parlament i govern propi. Els nacionalistes escocesos, que segons les enquestes ara guanyarien els comicis, han promès que en cas de victòria convocaran un referèndum d'autodeter-

minació. A l'Estat espanyol els acords de Lizarrà entre les forces nacionalistes basques preveuen un marc nacional per als problemes nacionals bascos. A França, aquest mes, s'han produït mobilitzacions populars en diferents indrets en defensa de les llengües dites regionals. A Itàlia creixen els moviments de tipus federalista, com al Vèneto. I podríem seguir el repàs, però ja queda prou clar que el procés de globalització econòmica mundial que estem vivint en aquesta dècada dels anys noranta va acompanyat per un procés, també mundial, de reivindicació de pobles i nacions dels seus drets col·lectius. Cal recordar que dels prop de dos-cents estats que hi ha al món uns quants, pocs, són uninacionals. La gran majoria són multi o plurinacionals, tenen dins de les seves fronteres una varietat de pobles, de nacions.

Quan l'Estat, les institucions, bloquegen les vies pacífiques, tanquen totes les portes a una solució dialogada i pactada davant un problema nacional, davant les aspiracions majoritàries d'un poble, i apliquen mesures repressives s'està obrint la via a la violència, grups decidits agafin les armes per oposar, al que perceben com una violència institucional, estatal, la seva pròpia violència al servei de la seva llibertat. És el cas actual del conflicte del Kosovo o el del Kurdistan turc. Així, es passa de

tenir un problema a tenir una conflicte sagnant.

Multiplicitat de situacions i fórmules variades

Cal matisar que no tots els problemes nacionals tenen la seva solució amb la independència. Existeixen de cap a cap del món un seguit de fórmules, una de les quals és la independència. Però també funcionen, i bé, estats federals, autonomies, estatuts particulars, situacions de reconeixement de drets culturals, lingüístics, religiosos o d'altra mena, dins un estat més o menys centralitzat, etc. I també hi ha pobles que de manera clara aspiren a la seva sobirania en forma d'Estat, com és el cas dels palestins o dels kosovars o dels kurds, i d'altres que prefereixen viure dins unes estructures federals, com els quebequesos, o que demanen autonomia o el reconeixement de determinats drets dins l'estat en què es troben. L'important és que existeixin els mecanismes que permetin que aquests problemes tinguin una solució pacífica, pactada i evitin la proliferació de conflictes violents arreu del planeta. Per això, de cara al segle XXI, la comunitat internacional ha de fer front al tema del reconeixement dels drets dels pobles.

Al segle XVIII, amb la declaració d'independència de les colònies americanes d'Anglaterra (1776), que es convertirien en els Estats Units d'Amèrica, seguida de la Revolució Francesa del 1789, que va proclamar la llibertat, igualtat i fraternitat, es van instaurar un seguit de drets polítics, de llibertats democràtiques. El sorgiment i expansió de les idees socialistes del segle XIX i les lluites socials que es van produir arreu del món van provocar que als drets polítics s'hi sumessin els drets socials i econòmics. Fa cinquanta anys la comunitat internacional recollia aquest patrimoni històric i ideològic i el feia extensiu a tota la humanitat en forma de Declaració dels Drets Humans. Ara hem arribat en una etapa en què als drets individuals de les persones cal afegir-hi els drets col·lectius dels pobles, de les nacions.

En aquestes festes en què el desig de pau presideix les celebracions familiars hem d'aspirar que aquesta regni a tot el món, a totes les llars, a tots els pobles i a totes les nacions, i per fer possible tot això cal avançar de manera decidida cap a un reconeixement i respecte dels drets dels pobles.

Antoni Reig

Periodista i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona

Humor

CENTRE DE RELACIÓ I ORIENTACIÓ MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Dirigit per una psicòloga col·legiada amb 23 anys d'experiència. Servei opcional de vídeo.

COSM, Balmes, 64, 3r 2a - Barcelona
Tel. 934 877 180
Girona i Tarragona: 902 113 812

Fernando Pinós Galeria d'Art

compro:
* Pintura i dibuixos d'artistes catalans i espanyols
* Mobles antics i d'estil
* Làmpades antigues
* Llibres i biblioteques
* Passo a domicili a qualsevol lloc i pago al comptat
* Peritatges gratuïts per escrit
Tel. i Fax: 934 677 203
c/Consell de Cent, 325-08007 Barcelona

Pelegrinatges a TERRA SANTA

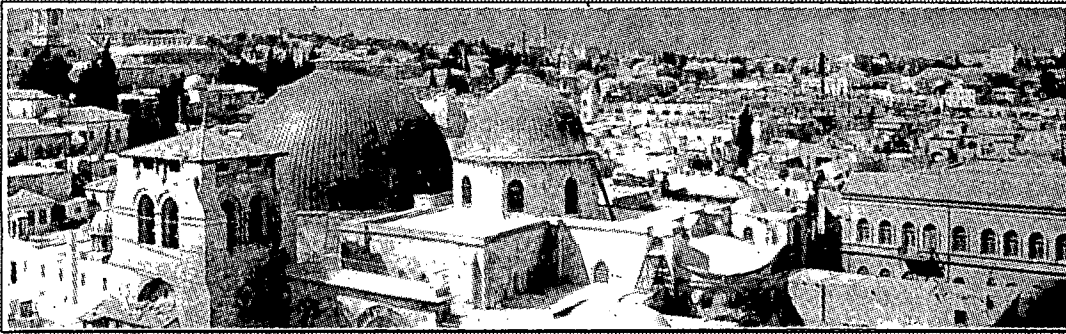
«Pelegrins de la Paraula» al país de Jesús

Del 14 al 21 de març (especial contemplatiu)

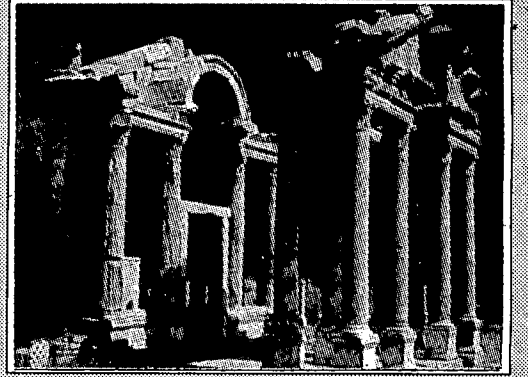
Del 16 al 23 de maig / Del 2 al 9 d'agost

Del 17 al 24 d'octubre / Del 7 al 14 de novembre

Del 27 de desembre al 3 de gener del 2000

Una preparació ben eficaç per celebrar el Jubileu de l'any 2000

Del 8 al 28 de febrer

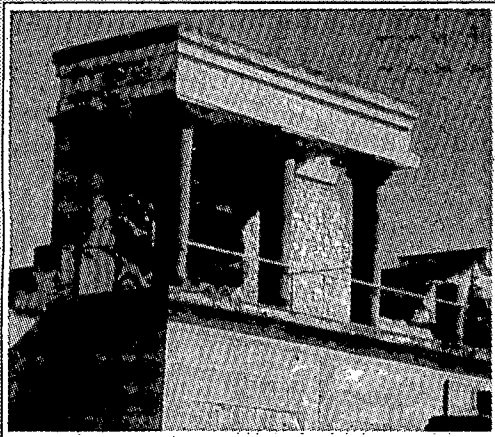
RUTA DE SANT PAU Turquia / Grècia

Per terres de l'expansió inicial del cristianisme i de l'evangelització d'Europa

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

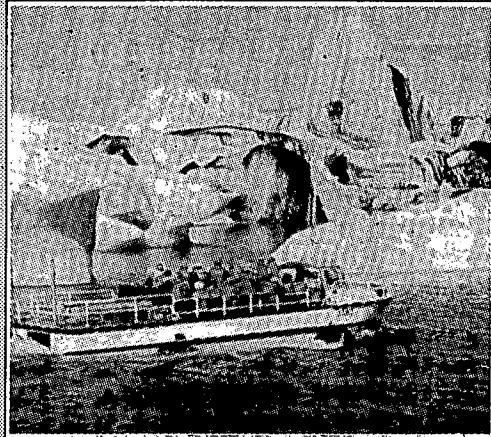
MERCATRAVEL S.A.

Del 2 al 9 de maig

XIPRE / CRETA

Història i cultura de les grans illes de la Mediterrània oriental

De l'1 a l'11 de juny

ISLÀNDIA

Un enclavament molt característic de l'Atlàntic septentrional

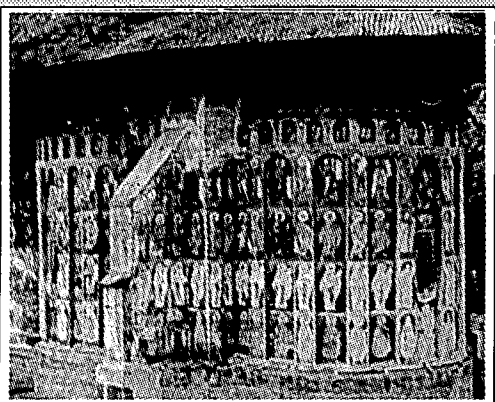
Del 12 al 20 de juliol

ALEMANYA

Dels Alps a Berlín

Pels camins fressats de l'Europa secular germànica

DEMANEU INFORMACIÓ JA DES D'ARA

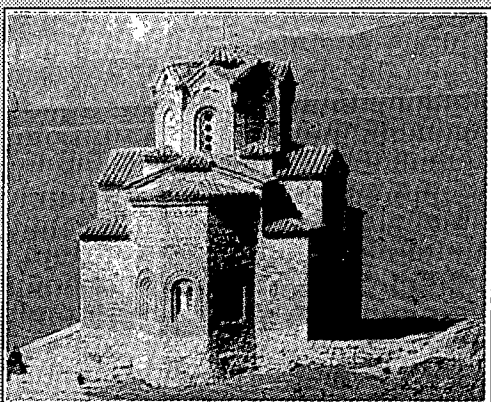

De l'1 al 12 d'agost

ROMANIA / MAR NEGRE

passant per Istanbul

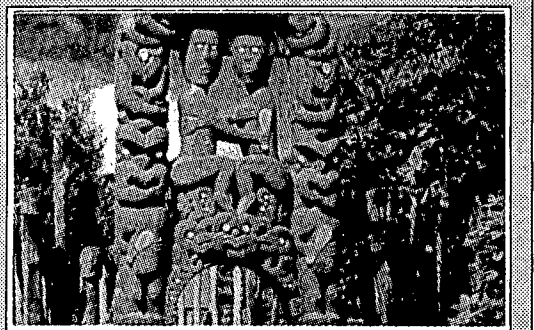
El camí de l'Orient, amb la cruïlla de l'Imperi bizantí

Del 4 a l'11 d'octubre

DE LORETO A METJUGORJE

Ruta mariana pels santuaris de la Costa Adriàtica

**Del 20 de novembre
al 8 de desembre**

AUSTRÀLIA i NOVA ZELANDA

Les comunitats humanes de l'altre extrem del planeta: les nostres antípodes i el seu entorn

Itàlia

església en el món

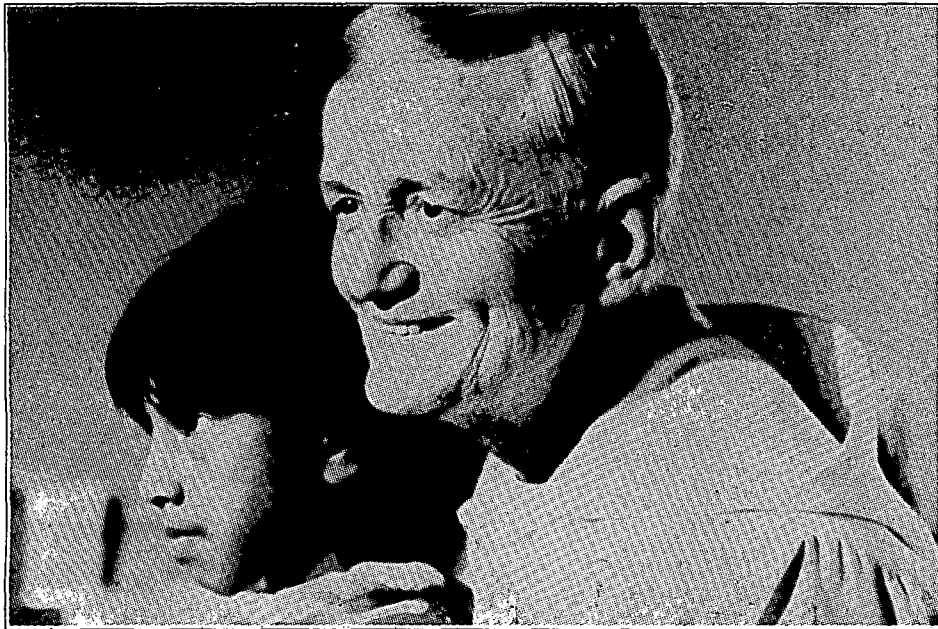
Milà es transformarà en una gran ciutat d'oració

■ Uns 100.000 joves participaran a la trobada europea de Taizé

MILÀ.—«Espero aquesta trobada amb confiança i esperança» i «desitjo que alguna cosa de l'esperit evangèlic que es viu a Taizé i que flueix de Taizé, es difongui també a l'Església ambrosiana». El cardenal Carlo M. Martini, arquebisbe de Milà, s'ha referit d'aquesta manera a la trobada de joves que acollirà aquesta ciutat italiana des del proper 28 de desembre fins a l'1 de gener de 1999.

Com cada any milers de joves europeus participaran a la trobada que organitza la Comunitat de Taizé per cap d'any. Es preveu que aquesta manera alternativa i positiva de viure el final de l'any reunirà 100.000 joves a Milà.

El cardenal Martini, arquebisbe de Milà, ha publicat recentment un missatge dirigit als participants on diu: «Desitjo que la trobada de joves a Milà ens ensenyi a viure la fraternitat, a estar units, a buscar junts la pau, a superar els conflictes i les divisions, a preparar i construir una Europa i un món reconciliats en la pau, on l'Església sigui terra d'intercanvi i ferment de reconciliació per a tots.» Mons. Martini, que ha estat dues vegades a Taizé, ha escrit també que «Taizé evoca una manera específica d'oració accessible a tots» i afegeix que «per aquesta raó espero que la trobada de joves europeus a Milà sigui un gran esdeveniment d'oració i que, per tant, la ciutat es pugui transformar, d'alguna manera, en una gran ciutat

Germà Roger, de Taizé.

Joves catalans a Milà

El dia 20 de desembre un gran nombre de joves catalans es van reunir a l'escola Escorial de Vic per preparar la trobada a Milà i celebrar una Eucaristia. Xavier Macarulla, membre de l'acollida de Taizé a Barcelona, va explicar que «a Milà viatjaran uns 400 joves d'arreu de Catalunya». El servei d'acollida de Taizé a Barcelona prepara viatges des del 1979 i cada diumenge des de l'any 1984 es troben al vespre per fer una pregària oberta a tothom. La pregària es feia a l'església de Sant Felip Neri, però des de fa dos mesos es fa a la capella de l'Esperança, al carrer Palma de Sant Just, també de Barcelona.

d'oració, en què es pugui experimentar i viure la bellesa i l'alegria del silenci, de la contemplació, de l'escolta de la Paraula, de la lloança de la invocació i de la súplica».

La carta de l'any 1999, del germà Roger, de Taizé, que es repartirà als joves

que viatgin a Milà ha estat traduïda a 58 idiomes i porta per títol *Carta de Taizé 1999-2001*. Aquest títol, segons el germà Roger, respon al fet que els cristians no s'han de quedar en la commemoració del mil·lenni, sinó que han de celebrar la

presència del Crist en la història; «en el moment d'entrar en el Tercer Mil·lenni ningú no vol encendre focs efímers. Aquests focs s'apaguen per si sols: De l'any 2000, el que ens captivarà és la continuïtat de Crist en la història futura de la família humana». La carta també parla de la confiança que s'ha de tenir en Déu «lluny de defugir les responsabilitats, una profunda confiança permet estar allà on les societats humanes estan trencades o dislocades. La confiança permet assumir riscos, avançar fins i tot quan arriba el fracàs. I aleshores s'esdevé un fet bell i sorprenent: una confiança així ens fa capaços d'estimar amb un amor desinteressat, que en cap cas és abassegador».

Trobada ecumènica

La trobada europea de joves a Milà seguirà el mateix ritme que es viu a Taizé, centrat en la pregària comunitària tres cops al dia i en reunions en petits grups on els joves compartiran les seves vivències en la fe i coneixeran realitats diferents. Aquestes reunions es faran en més de 400 parròquies de la ciutat italiana. D'altra banda, els joves es trobaran al migdia i a la nit al Parc d'Exposicions de Milà, que també serà el punt de trobada per a les estones de reflexió de la tarda. Pel que fa a l'allotjament els joves que viatgin a Milà estaran majoritàriament amb famílies, però també en locals parroquials, escoles i comunitats religioses.

L'any passat la trobada es va fer a Viena i va reunir vuitanta mil joves procedents de tot Europa, protestants, catòlics i ortodoxos. Aquesta any per vint-i-unena vegada la comunitat francesa de Taizé ha tornat a convocar la joventut per compartir una experiència cristiana a Milà. Altres trobades s'han fet a les ciutats de Barcelona, Roma, Londres, Colònia, Wroclaw, Praga, Budapest, Munic i Stuttgart.

Marta Puyol

GRAN BRETANYA

Penediment de l'Església catòlica

LONDRES.— Els bisbes catòlics de la Gran Bretanya i del país de Gal·les han publicat una declaració de penediment per «totes les errades i injustícies de l'Església», envers els protestants. En el context de la celebració del 50 aniversari dels Drets Humans els bisbes han recordat que la defensa d'aquests drets és un «deure religiós per a tots els catòlics». (APIC)

ESTATS UNITS

L'esclavatge del consumisme

NOVA YORK.— El diari *New York Post* ha denunciat que la joguina més demandada pels infants nord-americans aquest Nadal, *Furby* (similar al *Tamagochi*), és un producte fet a la Xina per obrers, entre els quals hi ha nens, en unes condicions de «veritable esclavatge». El rotatiu ha visitat una de les fàbriques que produeix la joguina i ha constatat que no es respecten els drets de la infància: treballen 14 hores al dia per guanyar 20 dòlars per setmana i estan amuntegats en locals on no hi ha mesures d'higiene. (Zenit)

APADRINEU UN NEN/A, AVIA

DIRECTAMENT I A TRAVÉS DE MISSIONERS CATÒLICS DE MÉS DE 40 ORDES RELIGIOSOS, EN 1.100 PROJECTES DE 23 PAÏSOS DEL TERCER MÓN.

QUÈ VOL DIR UN APADRINAMENT?

Per a un nen: aliment cada dia, atenció sanitària dental, roba, l'oportunitat d'anar cada dia a l'escola, i sentir-se estimat per vostè.

Per a la família del nen: instrucció sobre nutrició, higiene, alfabetització, educació en la cura del nen, i formació professional.

Per als missioners/es: rebre amb alegria la vostra col·laboració en la labor humanitària que porten a terme a favor dels pobres, dels humils, dels malalts i necessitats. Per amor, lliurament i servei a l'Evangeli.

NECESSITEN UN PADRÍ! ¿VOLS SER-HO TU?

100 ptes. cada dia poden fer-ho possible

FUNDACIÓ CRISTIANA PER A NENS I GENT GRAN
CFCA/España C/ Real, 21, 2º - 47140 Laguna de Duero (Valladolid)
Tel. 983 54 47 50 - 983 54 52 06 - Fax 983 54 47 50 e-mail: fcpna@ctasa.es

Zimbabwe

Incertesa en el Consell Mundial d'Esglésies

■ Celebrada la VIII Assemblea General amb 339 comunitats cristianes

HARARE.— El 14 de desembre es va clausurar a la Universitat de Zimbabwe la VIII Assemblea General del Consell Mundial d'Esglésies (CME), després de deu dies de treball. L'Assemblea ha acabat amb un resultat que es podria qualificar d'ambivalent, incert

o desequilibrat. D'una banda, s'han aprovat declaracions sobre temes importants de l'actualitat de manera molt satisfactòria, i de l'altra, no hi ha hagut grans debats sobre temes ecumènics de fons ni s'han pres decisions de gran volada, tret d'algunes excepcions.

A Harare s'han aplegat prop de 1.000 delegats oficials de 339 comunitats cristianes de més de 100 països, a més de les 3.000 persones entre invitats, assessors, observadors i periodistes. L'Església catòlica, que no forma part del Consell, va estar representada per una vintena d'observadors.

L'Assemblea, que celebrava els 50 anys del Consell, es va desenvolupar en tres fases. Primer van tenir lloc les sessions d'informació, l'exposició del treball fet i l'explicació del lema («Busquem Déu amb l'alègria de l'esperança»). Després, multituds d'organitzacions de tot el món van presentar experiències, reflexions i accions ecumèniques. Finalment, els darrers dies es van votar les resolucions.

Pel que fa a les decisions de l'Assemblea, cal distingir-ne dos àmbits. Un on es tracten temes d'actualitat, com és la condonació del deute als països pobres; les dimensions positives i negatives de la mundialització de la societat; una enèrgica declaració sobre els drets humans en el cinquantenari de la seva proclamació; la ciutat de Jerusalem; els nens soldat; Àfrica i el Sudan, i sobre el Decenni Ecumènic de Solidaritat de les Esglésies amb les Dones, que es va clausurar poc abans de l'Assemblea. Totes aquestes declaracions són molt positives.

Un segon àmbit és el del treball futur del CME. En aquest sentit, la collita és més modesta. Es va decidir crear una Comissió que dialogui amb els ortodoxos; s'intensificarà la relació i la col·laboració amb l'Església catòlica, amb els «evangelicals» i els pentecostals; es va encarregar el Comitè Central que continuï estudiant la possibilitat de crear un Fòrum que inclogui també l'Església catòlica, i es va aprovar un document sobre una *Comprensió i visió comunes del Consell Mundial*.

El continent africà ha tornat a acollir el CME.

El balanç no es pot considerar negatiu, però tampoc prou positiu. L'Assemblea va ser més un festival que un procés de reflexió. El diàleg teològic va ser escàs. Es preveu que en el futur els temes ètics ocupin el primer pla. El món i també l'ecumenisme s'han fet més complexos. És difícil saber si el CME ha sabut encarar amb prou seriositat els desafiaments actuals.

L'ecumenisme en crisi?

L'última assemblea es va fer a Canberra el 1991 i es va clausurar amb molts interrogants oberts, que encara no han tingut una resposta adequada. El tema de la inculturació i de les religions no cristianes va desfermar una gran controvèrsia amb els ortodoxos que, ja en aquell moment, van amenaçar amb d'abandonar l'Assemblea. Des d'aleshores les relacions han empitjorat (les Esglésies de Geòr-

gia i de Bulgària ja s'han donat de baixa).

Per altra banda, molts afirmen que l'ecumenisme institucional està en crisi, mentre que el de les bases creix. Sembla també com si l'ecumenisme s'esforcés per unir un extrem de la corda i al mateix temps, per l'altre costat, s'anés esfilagarsant; només cal pensar que a l'Àfrica subsahariana durant aquest segle xx s'han creat més de 6.000 esglésies anomenades «independents», la majoria de caire pentecostal i molt arrelades a la cultura africana.

La situació de les comunitats cristianes també ha canviat en altres llocs del món. Per exemple, a Occident es pot parlar de baixa intensitat; als països de l'Est, la caiguda del comunisme ha obligat a buscar noves formes de ser i actuar que han provocat greus crisis. En general, tant el món secular com religiós s'ha fet més complex; tot i la mundialització, que d'alguna manera unifica, la particularització insisteix en la diferència.

Antoni Matabosch

Missió, doctrina i acció: base de l'ecumenisme

El Consell Mundial d'Esglésies es va fundar el 1948, ara fa cinquanta anys, a Amsterdam com a resultat d'un fort moviment cap a la unitat dels cristians iniciat durant els primers anys del segle xx. Molts missioners protestants constataren que la divisió entre els cristians influïa negativament en el testimoni i obstaculitzava les conversions. Van descobrir la profunditat de les paraules de Jesús quan pregava a fi que els seus seguidors «fessin u perquè el món cregui» (Jo 17:21).

Centenars de missioners es van reunir a Edimburg el 1910 i van iniciar el camí cap a la unitat lligada al testimoni cristià. Una altra branca es va interessar en la unitat doctrinal, de fe, i va iniciar el moviment de Fe i Constitució, amb una primera reunió el 1927 a Lausana. Una tercera branca va insistir en l'acció comuna dels cristians. D'aquesta manera, missió, doctrina i acció van ser els pilars de tot el moviment ecumènic. La fusió de les dues darreres branques, el 1948, i després amb la primera (1961) va deixar encarrilat el CME.

Cada set anys els delegats de les Esglésies membres es reuneixen a fi de revisar el treball realitzat i programar el futur. Les Assemblees anteriors s'han celebrat a Evanston (1954), Nova Delhi (1961), Uppsala (1968), Nairobi (1975), Vancouver (1983) i Canberra (1991). Des del 1961, l'Església catòlica ha enviat una delegació d'observadors i tot i que no forma part del Consell està molt compromesa i hi col·labora activament en diferents camps.

BÒSNIA

Abisme entre rics i pobres

SARAJEVO.— El cardenal Vinko Puljic, arquebisbe de Sarajevo, ha denunciat la distància cada cop més gran entre rics i pobres a Bòsnia-Hercegovina. En una carta pastoral, fa una crida als fidels i recorda que les diferències socials entre la població són més grans avui que abans de la guerra. (APIC)

GESMOR

DES DE 1950

Servei permanent
24 hores
Ens desplaçem a domicili

Tramitació d'enterraments

En cas de defunció,
què s'ha de fer?
Truqui al 902 11 65 93

Descomptes especials per a subscriptors,
parròquies i comunitats religioses

Espanya

L'engany de l'avortament amb píndola

■ A debat els aspectes biomèdics, legals i morals del seu ús

MADRID.— Unes cent persones entre les quals hi havia metges, teòlegs i juristes han participat en la jornada «Avortament amb píndola. Aspectes biomèdics, legals i morals», organitzada per la Conferència Episcopal espanyola el 12 de desembre passat. El president de l'Associació de Metges Cristians de Catalunya, Josep M. Simón Castellví, participant en aquesta jornada, comenta per a *Catalunya Cristiana* alguns aspectes de la trobada.

Una de les conclusions de la jornada és que «avortar amb píndola o quirúrgicament és la mateixa immoralitat. No volem jutjar la dona, però sí que podem jutjar l'entorn social i les autoritats contràries a la maternitat», explica Josep M. Simón. Els assistents en aquesta trobada coincideixen a assenyalar que s'intenta vendre la píndola abortiva com «un mitjà net d'avortar, quan el que s'intenta és matar un ésser humà» i que «és vergonyós que al nostre país hi hagi ben poques ajudes a la maternitat».

Per al president de l'Associació de Metges Cristians de Catalunya, la píndola pot tenir conseqüències pitjors que l'avortament quirúrgic i efectes secundaris per a la dona que l'utilitza. Simón assegura que la primera causa de mort a Catalunya és l'avortament i que «hi ha menys control d'avortament que a la resta de l'Estat espanyol».

Segons Josep M. Simón, s'atempta contra el dret a l'educació: «La gent no sap que la regulació natural de la fertilitat funciona i que la responsabilitat es repar-

teix entre els esposos, mentre que l'anti-concepció artificial deixa tota la responsabilitat a la dona.»

«Una desgràcia no s'arregla amb una altra», sentència Simón, i afegeix: «Aquesta jornada l'han organitzada els bisbes davant la passivitat social. Els laics tenim una responsabilitat important en aquest tema.»

Sobre l'últim document dels bisbes sobre l'avortament, criticat des d'alguns

sectors de la societat pel to emprat, Simón afirma: «De vegades el to ha de ser contundent. L'avortament és un crim perquè és matar un ésser humà. La joventut vol les coses clares i de vegades hi manca un to dur, que també l'utilitzava Crist quan anomenava "sepulcres blanquejats" els escribes i fariseus.»

Rosa María Jané Chueca

Déu, a la societat

MADRID.— La Conferència Episcopal espanyola ha presentat recentment el document *Dios es amor*, dirigit «especialment als catòlics, però també a aquells que, bé perquè s'hagin allunyat de la fe o bé perquè no l'hagin professada mai, desitgin escoltar la nostra paraula». El text es divideix en tres parts: «On és el seu Déu?», que mira d'analitzar per què la societat prescindeix de Déu; «En Ell vivim, ens movem i existim», on aborda la necessitat de l'home de tenir contacte amb Déu, i «Déu amb nosaltres», centrada en la importància de la presència de Déu a tot arreu. (C.C.)

Les Pies Deixebles del Diví Mestre

75 anys al servei de l'Església (1924-1999)

Zui som?

Cridades pel Pare i mogudes per l'Esperit Sant per seguir Jesús Mestre, Camí, Veritat i Vida de la humanitat, constituïm una congregació religiosa fundada a Alba (Itàlia), el 1924, pel venerable sacerdot Santiago Alberione, conegut com l'apòstol de la comunicació social.

Formem part de la Família Paulina, constituïda per cinc congregacions religioses, quatre instituts seculars i una unió de cooperadors. En ella nosaltres volem ser com l'arrel que obté la saba i la vida, i que la sosté en la tasca apostòlica a través de la nostra intercessió i entrega.

El nostre servei en l'Església

Seguint Jesús, enviat del Pare, també nosaltres ens sentim enviades a servir Crist en l'Eucaristia, el Sacerdoci i la Litúrgia.

Al servei de l'Eucaristia

Vivim una consagració totalment centrada en el misteri eucarístic. En la nostra activitat apostòlica volem donar a conèixer, estimar, adorar i viure l'Eucaristia «perquè els homes tinguin vida i la tinguin en abundància» (Jo 10:10)

Al servei del Sacerdoci

La nostra vocació ens associa —com Maria— a la missió del sacerdot. Prestem el nostre servei en seminaris, clíniques, cases d'acolliment i repòs per a sacerdots i religiosos.

Al servei de la Litúrgia

Promovem la formació i animació litúrgica en totes les seves expressions. Afavorim també, a través de l'art i de la bellesa dels objectes de culte, una participació activa en la vida litúrgica de l'Església, així com una més il·luminada religiositat popular.

Ens trobem en 29 nacions
dels cinc continents

Comunitats a Espanya:

28022 Madrid - Canal de la Mancha, 2
Tel. 917 412 718

28015 Barcelona - Diputació, 69, 3r 1a
Tel. 934 237 505

48009 Bilbao - Cosme Echevarrieta, 3, 7è E
Tel. 944 249 944

28027 Madrid - Protasio Gómez, 15
Tel. 916 375 866

28230 Las Rozas - Madrid - Estación El Pinar, Ap. 6
Tel. 916 375 866

45005 Toledo - Ronda de Buenavista, 24
Tel. 925 212 206

Vint anys de Catalunya Cristiana

Àngel Suquía, nou president de la CEE

El 24 de febrer va ser escollit el cardenal Àngel Suquía, arquebisbe de Madrid, nou president de la Conferència Episcopal espanyola. Nascut a Zaldivia, Guipúscoa, el 1916, va ser ordenat sacerdot el 1940; bisbe, el 1966, i cardenal, el 1985. En ser escollit va declarar: «Sóc amic de l'Opus Dei, de la Companyia de Jesús, dels franciscans i de tothom»

«Redemptoris Mater» i l'Any Marià

A finals de març es va publicar la sisena encíclica de Joan Pau II, que portava per nom *Redemptoris Mater*, dedicada a la figura de la Mare de Déu en la història de la Salvació. L'encíclica, redactada en polonès, reflectia la profunda devoció mariana del Papa. La *Redemptoris Mater* estava escrita amb un gran respecte per les altres esglésies cristianes, sobretot les orientals, per tal d'evitar polèmiques.

En la mateixa línia, el Papa havia convocat poc abans un Any Marià que va començar el 7 de juny i es va allargar fins al 15 d'agost de l'any següent. Feia 33 anys que no se'n convocava un, i aquest cop Joan Pau II ho va fer per començar a preparar l'adveniment del tercer mil·lenari de Crist.

El Papa a la RFA, Polònia i als EUA

A finals d'abril, el Sant Pare va ser a la República Federal d'Alemanya on va beatificar la carmelita Edith Stein, víctima de l'holocaust nazi. Allà, Wojtyła va qualificar el racisme de «diabòlic».

El 14 de juny, el Papa va visitar de nou la seva Polònia natal. Va advertir el general Jeruzelski que «la violació dels drets humans significa una amenaça per la pau». Així mateix, va tenir mostres de suport per al sindicat independent *Solidarnosc* i per al seu líder, Lech Walesa.

Joan Pau II va arribar a terres nord-americanes el 10 de setembre, on va ser rebut pel president, Ronald Reagan, a qui va demanar: «Espero que compartiu la vostra prosperitat amb d'altres pobles de la terra menys afavorits.»

Joan Pau II a Xile

sistema no passa mai (referint-se a la seva Polònia natal). Crec que el règim xilè acabarà tard o d'hora.»

Tot i que la Conferència Episcopal xilena va voler minimitzar tant com va ser possible la presència del general en els actes del Sant Pare, no es va poder evitar la visita del Pontífex al Palau de la Moneda, residència de Pinochet. Els dos caps d'estat es van entrevistar durant tres quarts d'hora.

En les seves allocucions, Joan Pau II va condemnar obertament la tortura i la dictadura, i la multitud el va aclamar amb eslògans com: «Juan Pablo, amado, llévate al tirano». L'última celebració de Joan Pau II a Santiago, la capital xilena, l'anomenada «missa de reconciliació nacional» a la qual hi van assistir un milió de fidels, va acabar amb sang i violència amb el resultat d'un mort i més de cinc cents ferits.

A l'Argentina, el Papa va fer al·lusió clara, i per primera vegada, a la qüestió dels segrestats i dels desapareguts, que havia patit el país durant el règim militar anterior.

«Certament que a Xile hi trobarem un sistema que actualment és dictatorial. Però aquest sistema i la seva mateixa definició són transitoris», va dir Joan Pau II als periodistes que li van formular preguntes a l'avió que el duia de Roma a Montevideo, per començar el viatge a Hispanoamèrica que l'acabaria portant a Xile, després de molts estira-i-arroques entre el règim del general Pinochet i la Santa Seu.

El Papa va voler diferenciar entre dictadures i dictadors: «El dictador passa i la dictadura com a

«Execrable acció terrorista»

«Execrable acció terrorista que atempta contra la vida i la dignitat humana, així com també contra la convivència pacífica». Amb aquestes paraules va condemnar el Papa, a través del secretari d'Estat del Vaticà, cardenal Casaroli, l'atemptat d'ETA amb cotxe bomba a l'aparcament dels magatzems Hipercor de Barcelona que va costar la vida a 21 persones el 18 de juny. L'arquebisbe de Barcelona, Narcís Jubany, va publicar una nota en què demanava: «Preguem perquè el Senyor obri els ulls als terroristes».

Lluís Martínez Sistach, consagrat bisbe

El 27 de desembre, l'arquebisbe de Barcelona, cardenal Narcís Jubany, va consagrar el Dr. Lluís Martínez Sistach, fins llavors un dels tres vicaris generals, i a partir d'aquell moment nou bisbe auxiliar de Barcelona. El fet d'assignar un bisbe auxiliar a l'arquebisbe de Barcelona, cardenal Jubany, que estava a punt de fer 75 anys i que, per tant, havia de presentar la seva dimissió al Papa, feia pensar en la continuïtat del mateix Jubany en el càrrec.

Dimitrius I visita el Papa

El patriarca ecumènic Dimitrius I, cap de l'Església ortodoxa de Constantinoble, va ser a Roma el 3 de desembre on va visitar el Sant Pare. Tots dos van firmar una declaració conjunta sobre els esforços de catòlics i ortodoxos per refer la plena comunió. Com a novetat cal destacar la concelebració d'una missa fins al rès del Credo, és a dir, de la Litúrgia de la Paraula, que és comuna en les dues confessions.

UNA ULLADA AL MÓN

- (29 de gener) Mor el poeta Josep Vicenç Foix.
- (7 de febrer) Antonio Hernández Mancha substitueix Manuel Fraga en la presidència d'Alianza Popular.
- (27 de febrer) Mor en accident de trànsit a Alger el dirigent d'ETA Domingo Iturbe Abasolo, Txomin.
- (13 de maig) Mor Rita Hayworth, víctima de l'Alzheimer.
- (28 de maig) Un jove alemany aterra amb la seva avioneta a la plaça Roja de Moscou.
- (14 de juny) Willy Brandt abandona la direcció dels socialdemòcrates alemanys (SPD).
- (18 de juny) Un cotxe bomba col·locat per ETA explota a l'aparcament de l'Hipercor de Barcelona. Moren 21 persones.
- (30 de juny) Mor el compositor català Frederic Mompou.
- (7 de juliol) Mor Gerardo Diego, poeta espanyol de la generació del 27.
- (5 de setembre) La policia deté diversos membres del «comando Barcelona» d'ETA, autors de l'atemptat a l'Hipercor.
- (9 de desembre) El Parlament de Catalunya restableix la divisió comarcal acceptant la que va fer la Generalitat el 1936.

EDITORIAL REGINA, S.A.

EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIAI

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig
ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES -
LES OBRES DE MISERICÒRDIA
TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89 Tel. 933 221 711 Fax 933 225 369 - 08029 Barcelona

Vint anys de Catalunya Cristiana

El Papa a Sud-amèrica, Àfrica austral i França

Uruguai, Paraguai, el Perú i Bolívia van ser els països visitats per Joan Pau II en el seu viatge a Llatinoamèrica, a mitjans del mes de maig, on va parlar del desenvolupament i de la violència a la regió.

Al setembre, el Papa va ser a diversos països de l'Àfrica austral, on va condemnar el racisme. No pensava visitar Sud-àfrica, però les inclemències atmosfèriques van obligar el seu avió a fer un aterratge d'emergència a l'aeroport de Johannesburg. En una sala de l'aeroport, es va entrevistar amb el ministre d'afers estrangers, a qui podria haver demanat l'alliberament del líder negre Nelson Mandela.

A mitjans d'octubre va ser a França, concretament a Estrasburg. En el Parlament Europeu va ser escridassat pel reverend protestant nord-irlandès i parlamentari, Ian Paisley, que el va titllar d'anticrist.

«Solicitud rei socialis» i «Mulieris dignitatem»

El 19 de febrer es va fer pública la setena encíclica de Joan Pau II, *Solicitud rei socialis*, que tractava temes socioeconòmics com el subdesenvolupament de la majoria de països, les bosses de pobresa dels països pròsperes, l'atur, el terrorisme i el comerç d'armes, la divisió del món en dos blocs enfrontats... No proposava solucions tècniques als problemes socioeconòmics, sinó més aviat redactava un document estrictament teològic o pastoral. Joan Pau II criticava els dos sistemes politicoeconòmics (capitalisme i col·lectivisme) que no sabien donar solucions als problemes més escandalosos de la humanitat.

En la carta apostòlica *Mulieris dignitatem*, Joan Pau II posava al dia el pensament de l'Església al voltant del paper que la dona havia de tenir tant en la vida quotidiana com en l'Església.

El cisma de Lefèbvre

El 29 de juny, l'arquebisbe emèrit de Tulle (França) i president de la irregular Fraternitat Sacerdotal de Sant Pius X, Mons. Marcel Lefèbvre, va ordenar quatre bisbes sense el consentiment de la Santa Seu, i va consumir així el cisma que hom temia

des de feia anys. No va ser una gran sorpresa, sobretot si es tenien en compte les declaracions dures que el bisbe cismàtic feia des del 1967, i sobretot en els darrers anys, que anaven marcant un enduriment de posicions difícil de capgirar.

Amb motiu de la visita del Papa a la sinagoga de Roma, Lefèbvre va parlar de «pecat públic contra la unitat de Déu»; la trobada d'Assís, el 1986, per pregar per la pau, el va portar a acusar Joan Pau II d'«encoratjar les religions falses a pregar als déus falsos». Per a ell, la Santa Seu s'estava posant al servei dels «destructors del cristianisme». A més, les declaracions i les crítiques contra els textos del Concili Vaticà II, en particular sobre la llibertat religiosa, l'ecumenisme, les relacions amb el món (*Gaudium et spes*), la col·legialitat episcopal i la naturalesa de l'Església (*Lumen gentium*) s'havien multiplicat darrerament.

Dos dies després, el Papa ordenava la publicació d'un *motu proprio*, firmat pel cardenal Gantin, prefecte de la Congregació per als Bisbes, afrontant a la nova situació, il·luminant el fons del problema i orientant les actituds que s'havien de prendre. El document qualificava l'actitud de Lefèbvre com d'una gravíssima desobediència, que malgrat afectar un petit nombre de fidels, no deixava de ser dolorosa.

Mil·lenari de la cristianització de Rússia

Amb el baptisme del príncep Vladimir de Kíev l'any 988, Rússia renunciava al paganisme i esdevenia un territori oficialment cristianitzat. El mes d'abril van començar les celebracions del mil·lenari de la cristianització del rus. En general, l'Església ortodoxa russa començava a ser tolerada, tot i que la propaganda i l'ensenyament religiós no eren permesos encara. En la mateixa línia, el patriarca Pimen va ser rebut al Kremlin pel secretari general del PCUS, Mikhaïl Gorbatxov, que va admetre que l'Església ortodoxa havia estat víctima de «tràgics errors» del poder soviètic durant l'època de Stalin. Pimen va comunicar-li que resava per l'èxit de la *perestroika*.

L'Església catòlica va ser convidada a la missa que obria els actes i hi va assistir amb una delegació vaticana encapçalada pel secretari d'Estat, Agostino Casaroli, que va aprofitar per entrevistar-se amb Mikhaïl Gorbatxov. La *perestroika* arribava també a les relacions amb el Vaticà.

Joan Pau II va publicar una carta apostòlica dirigida als fidels russos que, sota el títol *Euntes in mundum*, manifestava la nostàlgia d'un temps en el qual l'Església era «una i indivisa» i els desitjos de tornar a la plena comunió.

Adéu a Hans-Urs von Balthasar

El teòleg suís Hans-Urs von Balthasar, molt amic de Joan Pau II el qual l'havia nomenat cardenal el 28 de maig, va morir el 26 de juny d'una crisi cardíaca. Nascut a Lucerna el 1905, era considerat un dels més grans teòlegs del segle xx. Va ser deixeble del P. de Lubac, va traduir els poemes francesos Claudel, Péguy i Bernanos i també els pares de l'Església.

Casaldàliga, amonestat

El bisbe de São Félix do Araguaia (el Brasil), el català claretí Pere Casaldàliga, va ser rebut per Joan Pau II el 21 de juny. La visita va ser notícia principalment perquè fins llavors el bisbe no havia volgut realitzar la visita *ad limina* que els prelats han de fer cada cinc anys per donar compte de la situació de la seva diòcesi al Papa. Casaldàliga es va reunir també amb el prefecte de la Congregació per a la Doctrina de la Fe, cardenal Ratzinger, que el va sotmetre a un interrogatori exhaustiu sobre les seves posicions en relació amb la Teologia de l'Alliberament i amb la doctrina de l'Església. El bisbe es va confessar, després, molt devot de l'Esperit Sant, però reconeixia que aquest «té dues ales i que l'Església sol tallar-li l'esquerra».

Mil anys amb arrels cristianes

La Diada de Sant Jordi van començar les celebracions del mil·lenari de Catalunya amb un marcat to cristià. Per això, l'organització dels actes va comptar amb l'assessorament d'una comissió eclesiàstica per a totes aquelles celebracions de caràcter religiós o encaminades a subratllar l'aportació de l'Església en els mil anys del país. Cal destacar el pelegrinatge a Roma convocat per les vuit diòcesis catalanes els dies 4 i 5 de desembre. El cardenal Jubany va presidir l'eucaristia a la basílica de Sant Pere i el Papa va rebre una delegació catalana encapçalada pel president de la Generalitat.

UNA ULLADA AL MÓN

- (2 de gener) Els partits parlamentaris bascos tret d'Herri Batasuna firmen el Pacte d'Ajuria Enea.
- (23 de febrer) El XII Congrés del PCE escull Julio Anguita com a nou Secretari General en substitució de Gerardo Iglesias.
- (24 de febrer) ETA segresta l'industrial Emiliano Revilla.
- (23 de març) Acord d'alto el foc a Nicaragua.
- (10 de juny) Mor l'expresident de la Generalitat Josep Tarradellas.
- (18 de juliol) L'Iran accepta sense condicions la resolució de l'ONU que exigeix un immediat alto el foc en la guerra contra l'Iraq.
- (30 d'agost) Pinochet és designat per la Junta Militar xilena com a candidat a la presidència.
- (14 de novembre) L'Estat espanyol ingressa a la Unió Europea Occidental.
- (19 de novembre) Mor la multimilionària grega Cristina Onassis.
- (10 de desembre) Commemoració a París del quarantè aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans.

黙

Silenci

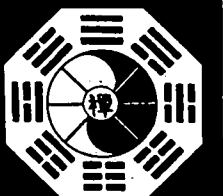
FELIÇ NIT DE NADAL!

静

Tranquil·litat

Rincón del Silencio
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona

太

極

Carta Dominical

Ricard M. Carles

Cardenal, arquebisbe
de Barcelona

Glorificació de la humanitat

* **E**n part, és fàcil entendre la nit de Nadal. Tots els meus lectors volen compartir allò que tenen amb els qui estimen. Déu, primer, ens dóna l'existència —ens crea— i, no prou content d'això, baixa a compartir aquesta existència amb nosaltres —es fa home. Però, d'altra banda, com que tant d'amor ens supera, és admirable, fins a fer-ho difícil d'entendre per a molts. Les altres dues religions monoteistes —jueus i musulmans— no ho creuen.

Aquest resultat inesperat de l'amor de Déu —l'encar-

nació— ho va ser fins i tot per a Maria. Diu Mn. Cinto Verdaguier: «Corpresa per l'amor de l'etern Pare / que dins son cos se torna amor de Mare / pren en ses mans el Déu que la creà.»

Però va creure fermament, perquè tenia el cor de pobre, i no confiava en ella sinó en el seu Déu. Per això van ser els pastors els primers d'acudir vers l'infant. Perquè «són tan pobres, que no produeixen cap estranyesa al Déu de l'amor. I el seu Fill se sent com a casa quan s'ajunta amb ells» (Claudel).

* Nadal és, per a nosaltres, el gran record de Déu com a Pare. La gran enyorança dels justos de tots els temps continua essent veure el rostre de Déu. I Jesús pot dir: «Qui m'ha vist a mi ha vist el Pare», perquè el naixement de Jesús és l'afirmació de Déu com a Pare amorós dels homes, que fa del seu Fill el do més grandiosos per al nostre món.

Estrany i admirable és Déu, que necessita el nostre amor i vol, per tant, néixer en molts cors on encara no hi és. El Nadal «ha revelat l'amor de Déu, que vol salvar tots els homes».

Com diu G. de Cardedal, si Déu s'ha fet home en Crist, és que Déu ha ratificat, glorificat i afirmat per sempre la humanitat. Crist és l'expressió i l'explicita-

ció de l'amor de Déu al món, de la tendresa de Déu, de les seves entranyes de misericòrdia.

Com que celebrem el naixement del Fill de Déu, celebrem tot el contrari del que passa quan neix un infant: diem que la mare l'ha donat a llum, és a dir, a la llum del món. Però la nit de Nadal, més exacte que no pas dir que ha estat donat a llum un infant, és dir que un infant ha donat llum al món, ja que ell mateix ha afirmat que és «la llum del món».

* Molts segles abans, els homes havien sentit una promesa de Déu del tot inesperada per ells: «Vosaltres sereu el meu poble i jo seré el vostre Déu.»

Era prou admirable que hi hagués un poble que Déu considerava seu. Però el poble jueu no es podia pensar que Déu es faria membre del poble. Just això és el que va passar la nit de Nadal: el Fill de Déu, que és Déu, que és el Verb etern de Déu, es fa home.

El primer Nadal donà la mesura de l'enyorança que sent Déu pels homes.

Tornem a Déu la mirada d'amor que ens adreça. Així com ell ha assumit rostre d'home per amor a nosaltres, mirem Jesucrist per tal d'arribar a fer cara de fills de Déu, i que s'hi manifesti més amor, més alegria, més bondat, més pau.

Paraula i vida

**Lluís Martínez
Sistach**

Arquebisbe de Tarragona
i Prímat

Els drets humans i la pau

El primer dia d'any nou es dedica a la Jornada Mundial de la Pau. A iniciativa de Pau VI fa trenta-dos anys que se celebra aquesta Jornada. Vol ser tot un símbol: començar l'any nou amb una dedicació especial a la pau. És com si diguéssim que volem que aquest do tan preuat duri tots els dies de l'any que comença.

Enguany celebrem el 50è aniversari de la Declara-

ció Universal dels Drets Humans proclamats el 10 de desembre de 1948 per l'ONU. Per això el lema de la Jornada Mundial diu el següent: «En el respecte als drets humans hi ha el secret per a la pau veritable.»

La persona és subjecte de drets universals, inviolables i inalienables. Joan XXIII en la famosa *Pacem in terris*, afirmà que la persona «té per si mateixa uns drets i uns deures que brollen de seguida i al mateix temps de la seva pròpia naturalesa». L'autèntic baluard de la pau se sosté en el correcte fonament antropològic d'aquests drets i deures.

En la Declaració Universal d'ara fa cinquanta anys, es llegeix la següent afirmació, que ha resistit el pas del temps: «La llibertat, la justícia i la pau en el món tenen per base el reconeixement de la dignitat intrínseca i dels drets iguals i inalienables de tots els membres de la família humana.» Podem dir que aquesta Declaració continua essent un dels títols de glòria més gran de les Nacions Unides, especialment quan hom pensa en la seva importància com a camí segur cap a la pau. Joan Pau II afirma que «la promoció i la protecció dels drets humans és matèria de primera importància per a la comunitat internacional».

El respecte dels drets humans no demana només la seva protecció en el camp jurídic. Cal posar atenció

especial en la dimensió educativa pel que fa a fer valorar i aplicar el contingut de la Declaració Universal dels Drets Humans.

S'apropa el Jubileu de l'Any 2000, un temps per als creients dedicat de manera especial a Déu, Senyor de la història. És un temps privilegiat per a continuar cercant la justícia que condueix a la pau. Joan Pau II afirma que «els cristians són cridats a comportar-se segons la justícia i a viure en pau amb tothom, perquè Jesús no dóna simplement la pau. Ens dóna la seva pau acompanyada de la seva justícia».

Pau Casals, a la seu de l'Assemblea General de l'ONU, en la commemoració del X Aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans, digué en el seu parlament que «tots els éssers humans que viuen a la terra senten el desig de la pau». El missatge evangèlic que encaixa amb els més alts desigs i aspiracions del llinatge humà, en els nostres temps resplendeix amb nova claredat en proclamar benaurats els forjadors de pau, «perquè s'anomenaran fills de Déu».

Com diu el Concili Vaticà II, «per construir la pau és necessària la voluntat de respectar els altres homes i pobles i la seva dignitat. (...) La pau també és fruit de l'amor, el qual va més enllà d'allò que pot proporcionar la justícia».

opinió

Zoom

Somriures estereotipats, mirades sense llum, recel constant entre jueus i palestins. Fins i tot les encaixades de mà són inefusives, encara que siguin davant del president dels Estats Units. Els obstacles i dilacions als acords de pau per part d'Israel, i les violències dels extremistes islàmics per l'altra, fan difícil i ajornen la convivència a la qual els dos pobles estan condemnats.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

«50 anys sense por»

Aquest és el títol d'un reeixit programa que la parròquia de Sant Ildefons de Barcelona ha difós amb motiu de la celebració de la seva fundació ara fa 50 anys.

En el programa es fa un repàs de la història d'aquesta parròquia, des del seu primer rector, Mn. Narcís Sagués, fins a l'actual, Mn. Lluís Saumell, passant per l'etapa més llarga i característica de Mn. Joan Alemany. També s'informa sobre una sèrie de celebracions litúrgiques i actes culturals i iúdics que tindran lloc al llarg de tot l'any.

Però el que sorprèn més gratament són alguns dels temes que exposaran ponents qualificats i que seran estudiats en tallers de treball sobre la realitat i el lloc que ocupa la parròquia com a institució eclesial i la seva projecció al futur. Es tractarà, doncs, de la situació de la parròquia en el marc jurídic, possibles adaptacions als temps actuals, reptes d'avui, dinàmiques de fe, sentit de l'evangelització al món actual, cultural; auxili social, drets humans, la joventut-nous aires, presència en el barri, ecumenisme, etc.

Sembla que tot es vol estudiar, no des del punt de vista de

parròquia com a institució tradicional vertical, marcada per uns límits geogràfics, en què el rector és el centre i el responsable de tot, sinó com una comunitat de fe amb responsabilitats delegades als laics, oberta a l'aventura de nous estils; tenint en compte els qüestionaments de l'opinió pública, la increença que ens envaeix, etc. Tot això —es diu en el programa— «sense por, agosaradament, sense garanties, en una realitat canviant i amb moltes incerteses». Sant Ildefons ja té l'experiència d'haver fet front a molts canvis sense haver perdut mai el nord.

Avesats a centenaris o cinquantenaris similars, en què tot es redueix a un parell de celebracions litúrgiques i alguns actes culturals i lúdics, aquesta oferta programàtica és una bona notícia, perquè exigeix un estudi en profunditat i en equip: el paper de la parròquia en el si de l'Església i en la seva projecció evangelitzadora, cultural i social d'una societat nova amb nous reptes, que no es valora per ser bona o dolenta, sinó per ser la nostra.

Tot i que no s'especifica en el programa, creiem que en el marc de les dinàmiques de fe s'estudiarà la problemàtica dels sacraments i la seva administració, que passen avui per una greu crisi. També caldrà descobrir com a articulació amb la parròquia altres llocs de culte i altres institucions eclesials autonòmiques per aconseguir la tan desitjada pastoral de conjunt.

Tant de bo que aquest programa commemoratiu de Sant Ildefons de Barcelona deixi petja en tot el sector eclesial, on es plantegen els mateixos problemes o semblants. Malauradament, les intransigències, la rutina i una por injustificable, massa sovint són els espais en què vivim i ens movem.

Una bona notícia de la qual ens plau fer esment en aquesta columna setmanal.

Notes insignificants

Germà Adrià

El mal veritable

«Pare nostre... ans deslliureu-nos de qualsevol mal.»

Hi ha tanta dolenteria en aquest món, que hom es pregunta si realment Tu ens pots lliurar del mal! Hi ha tanta gent que gaudeix fent el mal, fastiguejant els altres!

Com és que vas crear un món tan estrany, Senyor? Com ens suportes si Tu volies que fóssim la teva imatge i només som un escarni de la teva Bondat?

Lliura'ns, Senyor, del pecat, l'únic mal del món. No deixis que t'ofenguem. No permetis que ens burlem de Tu. No deixis que t'utilitzem per aprofitar-nos-en. No permetis que molts, aparentment amics teus o representants teus en teoria, trepitgin o sotmetin els altres.

Allunya el mal de nosaltres. No et demanem que allunyis de nosaltres el dolor, que no és un veritable mal. Però, dóna'ns fortalesa per suportar-lo. Fes-nos partícips del teu dolor, aquell que va destrossar el teu Fill fins que et va demanar que l'alliberessis.

Lliura'ns del mal. Del mal que falseja l'amor i el converteix en egoisme o en hipocresia o en beneficència despietada.

Lliura'ns del mal. De l'odi entre nosaltres. De la falsedat en les nostres relacions. De l'esclavitud dels nostres subordinats. Del menyspreu envers els que, a causa de la seva marginació, no els considerem germans nostres.

Lliura'ns del mal, Senyor. Lliura'ns de la pobresa, encara que vas dir que els pobres sempre estarien al teu món. La pobresa, Senyor, que comporta tantes desgràcies i tants recels i tantes, tantes desigualtats en uns i altres, en els rics i en els pobres.

Lliura'ns del mal, Senyor. Del mal de no estimar-te com Tu ens vas estimar i ens estimes. Del mal d'oblidar-nos de tu, que sempre estàs amb nosaltres. Del mal de la fredor, del menyspreu a les teves lleis, les úniques que salven el nostre món.

Lliura'ns del mal de pensar que només vivim aquesta vida i que només treballem per a aquesta vida, quan Tu ens crides i ens esperes en la veritable vida, la vida en Tu, durant tota l'eternitat.

Pare nostre, lliura'ns del mal. Ets el nostre pare. Tu només desitges el nostre bé. Que per foragitar els mals, fem de les nostres vides una ofrena al proïsme per l'amor i pel servei.

Lliura'ns, Senyor, del mal.

Punt de vista

Blanca Roca i Juan Luis Salinas
Matrimoni vocal de la Delegació Diocesana de
la Família de Lleida

El matrimoni vist des del Nadal

Nadal és la festa de la família perquè Jesús va necessitar aquesta estructura per fer-se veritablement humà. La seva pertinença va ser una mena de santificació, si és possible, d'aquella petita comunitat sobre la qual va crear, al principi dels temps, per amor, el gènere humà. Ho va fer tot partint de la parella, donant-los mútuament l'un a l'altre, fent-los viure l'amor del que els havia dotat com a part del seu amor, la imatge i semblança del qual eren ells mateixos.

La parella, unida per la cohesió de l'estima, esdevé una comunitat de vida i amor que atreu llurs components cap al seu nucli profund, i arriba a la unitat vital d'ésser una sola carn.

L'amor conjugal és un misteri de manifestació de l'amor. Cada nou nuviatge, cada nova parella, esdevé una epifania de Déu encara que ells no en siguin conscients. Déu es fa present enmig nostre i torna a cercar i donar companya (o company) a cada home (o dona) cridant-lo a l'amor, fent-li sentir l'amor cap a ella (o ell) d'una manera tan especial com és l'amor entre tots dos.

Aquesta crida de Déu a trobar-te amb la teva parella i estimar-la (ahora que ella ho sent cap a tu) constitueix una autèntica vocació al matrimoni i com a tal exigeix

una resposta que cada persona ha de donar lliurement. La resposta positiva la portarà a realitzar l'últim pas com a ésser incomplet: dir «sí vull», la farà sortir d'ella per trobar-se amb l'altra i esdevenir un únic principi de vida des de la complementarietat que els fa éssers complets.

Des d'aquest moment l'entrega els durà a cercar contínuament el bé de l'altre i incorporar-se en ell, incorporant-lo al seu propi existir. Aquesta dinàmica els portarà a necessitar, desitjar, sentir, viure la pertinença d'una manera plena i exclusiva, la fidelitat al'estima donada i promesa, la durabilitat o indissolubilitat d'allò que Déu ha unit.

El sagrament

I Déu no es va estar de res! Després d'haver creat la parella sustentada en la unió de l'home i la dona i d'haver nascut i crescut al si d'una d'elles, en el temps de la seva presència humana enmig nostre, la santificà novament assistint com a mínim a un casament (segons ens refereixen els evangelis). Jesús va anar a Canà a una boda, fet que implica l'anunci que Ell hi serà present en cada nova unió, en cada celebració d'un nou matrimoni que el vulgui convidar, mitjançant el signe eficaç, real i sensible que constitueix el sagrament, disposat a donar suport

i auxiliar la nova vida (com ho va fer amb les necessitats d'aquells nuvis de Canà), al temps que ratifica la bondat de la unió per la qual cadascun deixarà el seu pare i la seva mare i s'unirà a la seva parella esdevenint un únic principi de vida: allò que el mateix Déu va crear des de l'amor, donant-li l'amor per la complementarietat i entrega entre iguals (carn de la mateixa carn). Després els beneï i els demanà «sigueu fecunds i multipliqueu-vos, ompliu la terra i domineu-la. I Déu veié que tot el que havia fet era molt bo» (Gn 1:28 i 31).

Matrimoni i societat

La família està vinculada a la societat de la qual forma part. Es pot dir que la relació que hi manté és recíproca i de mútua influència. La societat pot auxiliar les necessitats de la família al mateix temps que en rep els fruits.

Podem considerar com a tals fruits els propis fills, la formació, l'equilibri emocional, les atencions diverses que aquests reben com a membres de la família, i que aporten tot seguit a la societat quan hi participen, i les diverses realitzacions, dinàmiques i d'altres que la família aportarà directament en la seva convivència social.

S'ha de considerar el matrimoni, juntament amb l'ordre sacerdotal, com els sagraments al servei de la comunitat donat que tots dos exigeixen l'entrega total (al cònjuge o a la comunitat) i hi aporten el seu servei.

Sí, durant el Nadal podem pensar en la família que ens mostra Jesús i demanar-li per tal que nosaltres puguem realitzar la seva crida reeixint parelles autèntiques, fonamentades en l'amor, conscients del que suposa l'entrega mútua i responsables de la fidelitat a la paraula donada des de la llibertat.

Finestral de la caritat

369 Dona sola, sense família. Té una malaltia crònica i no pot treballar. Té pendent de resolució una pensió d'invalidesa. Per al lloguer necessita 45.000 ptes.

370 Pare de família pensionista per invalidesa. Els ingressos no cobreixen les necessitats familiars. Deuen els llibres escolars d'una filla. Són 19.000 ptes.

371 Família de vuit membres. El pare no té feina i la mare està malalta. Tenen rebuts d'aigua pendents. Necessiten 22.860 ptes.

372 Home sol estranger. Té en tràmit la documentació per poder treballar. Mentrestant, necessita 30.000 ptes.

373 Matrimoni amb quatre fills. Sub-

sisteixen de la venda ambulat. Per comprar gènere sol·liciten 40.000 ptes.

374 Esposa separada amb tres fills petits a càrrec seu. Viuen rellogats en una habitació. Podria llogar un pis, però li falten 90.000 ptes. per a l'entrada.

375 Matrimoni sol. Ell ha estat malalt i s'ha endeutat a la farmàcia. Són 25.375 ptes.

376 Esposa separada amb una filla petita a càrrec seu. Té un deute de lloguer. Necessita 52.522 ptes.

377 Dona sola estrangera. Ha de tornar al seu país per fer els tràmits de papers. Li falten 50.000 ptes.

378 Pare de família, malalt, amb set fills. El gran té 18 anys. Subsisteixen de la recollida de cartró que fa el noi. Per a aliments, 40.000 ptes.

379 Esposa separada, amb dos fills petits. Els seus ingressos són insuficients. Per a la llet del bebè (de tres mesos), 36.000 ptes.

380 Matrimoni amb tres fills. El pare està a l'atur. Han d'acollir el pare d'ella. Per fer una petita adequació al pis necessiten 35.000 ptes.

381 Mare sola amb una filla adolescent. Ha anat acumulant deutes de lloguer. Per evitar el desnonament li calen 90.000 ptes.

382 Matrimoni jove amb un fill d'un any. Passen per greus dificultats econòmiques. Tenen rebuts pendents d'aigua, llum, gas i menjar. Són 90.310 ptes.

CÀRITAS DIOCESANA DE
BARCELONA
Tel. 933 013 550

Cartes del lector

Diàleg obert

Per tal d'augmentar la participació i el debat entre els nostres lectors, obrim aquesta nova secció dins de «Cartes del lector», on els temes d'actualitat són els protagonistes. D'aquesta manera, esperem afavorir el diàleg obert en el nostre setmanari.

Creients i no creients

Sra. Directora,

Havent conegut moltes persones que es diuen creients i la indiferència amb què viuen allò que diuen que creuen i havent conegut també les vacil·lacions amb què molts ateus parlen de llurs conviccions, arribo a la conclusió que molts creients només creuen que creuen i que molts ateus només creuen que no creuen. No els plau la idea que els donem de Déu.

A la meua edat no sabia pas on posar la ratlla divisòria entre un creient i un no creient de la parròquia. La ratlla divisòria deu existir, però no crec que ningú la pugui marcar en la fitxa parroquial i, si ho fa, s'equivoca. Molts dels creients no arriben ni a crèduls i molts dels ateus no arriben al concepte teòric de l'ateu. Tot i que em considero creient per la gràcia de Déu, cada dia prego: «Senyor, doneu-me, si us plau, tanta fe que no em cansi mai de buscar-vos.»

Ateu i creient són dos conceptes radicalment oposats, però en la vida pràctica van sempre barrejats. Parlant del tema de Déu, un amic ateu em deia que probablement els ateus pensen més en l'absència de Déu que els creients en la presència de Déu. La creença i la descreença pateixen l'ambigüitat de totes les coses humanes. Jo trobo més poesia en la novel·la de Cervantes *El Quixot* que en molts llibres explícitament de poesia. I aplico aquesta idea a la creença i a la descreença.

MN. PERE CAMPÀS BONAY
Monestir de l'Estany

Esqueles a

Catalunya Cristiana

Truqueu al
934 905 988

Descompte especial per
a subscriptors, parròquies
i comunitats religioses.

saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

La formació de la consciència

Cada curs acadèmic em toca parlar a un grup de joves sobre la formació de la consciència. Un tema de primer ordre. I que cal explicar de manera planera i clara. Perquè no és pas una qüestió marginal. Començo amb les paraules del Concili Vaticà II, que es fa seves el Catecisme de l'Església Catòlica i l'encíclica *L'esplendor de la veritat*: «En el fons de la seva consciència l'home descobreix una llei que no es dona a si mateix, però a la qual ha d'obeir. La seva veu, invitant-lo sempre a fer el bé, i a evitar el mal, quan convé sona en la intimitat del seu cor (...). És una llei escrita per Déu al cor de l'home (...). La consciència és el nucli secretíssim i el sagrari de l'home, on es troba tot sol amb Déu, la veu del qual ressona en la seva intimitat.» Acostumo a remarcar com la consciència moral ens mana, en el moment determinat, fer el bé i evitar el mal; i com aprova les determinacions bones i denuncia les dolentes. «La consciència moral —dju el Catecisme de l'Església Catòlica—, és un judici de la raó pel qual la persona humana reconeix la qualitat moral d'un acte que farà, fa o ha fet.» No deixo de remarcar als nois i noies que la persona té l'obligació de seguir el que sap que és just i recte. Ningú no es pot sostreure d'obrar en consciència.

La consciència, però, necessita formació. Perquè ha de ser recta i verídica. Perquè la llibertat ha d'apostar pel bé. Tanmateix, els humans tendim moltes vegades a anar a la nostra, a tancar-nos en els nostres judicis, a convertir en veritat els nostres miratges. Formar la consciència és clau en la vida. Una tasca tan llarga com la mateixa existència. Té cura de la sensibilitat de la consciència moral, mostra la virtut, ajuda a superar la por, l'egoisme i l'orgull, els ressentiments, la falsa culpabilitat, la recerca de la complaença i dels

seus moviments. Garantia de llibertat i font de pau.

Hem de confrontar la seva vida amb la Paraula. Ha de meditar aquesta Paraula i, ensem, interioritzar-la i practicar-la. S'ha d'ensenyar les persones a examinar la seva existència a la llum de l'Evangeli. Hom ha de saber-se ajudar per l'Esperit Sant, els exemples dels bons cristians, els consells d'un sacerdot o d'alguna altra persona ben formada i ser fidel als ensenyaments de l'Església.

El judici moral es teixeix en la trama de la prudència, dels consells d'un espiritual i la fortalesa del Paràclit. Hi ha unes regles que s'apliquen en tots els casos: a) Mai no és permès de fer el mal per aconseguir un bé; b) La «regla d'or»: «Tot allò que voleu que els altres us facin a vosaltres, feu-ho també vosaltres a ells» (Mt 7:12); c) La caritat sempre té en compte el respecte que deu al proïsme i a la seva consciència: «Pecant contra els germans i ferint-los la consciència feble, pequeu contra el Crist» (1C 8:12). «Es bo de no fer res en què el teu germà ensopogui» (Rm 14:21) (Vegeu Catecisme de l'Església Catòlica, número 1.789)

Es poden donar desviacions de judici en la conducta moral. Per això convé prestar atenció a una formació que conegui Crist i l'Evangeli, que no cedeixi davant els mals exemples dels altres, que no es deixi conduir per l'esclavatge de les passions, que entengui bé el significat de l'autonomia de la consciència, que aculli la doctrina de l'Església i que visqui tant el desig d'una sincera conversió com el d'una gran caritat.

Afirma el Catecisme de l'Església Catòlica: «La consciència bona i pura és il·luminada per la fe veritable.» Perquè la caritat procedeix alhora «d'un cor pur, d'una bona consciència i d'una fe sincera» (1Tm 1:5).

a propòsit de la Bíblia

P-J Ynaraja, capellà del Montanyà (ynaraja@redestb.es)

Nadal

El lector coneixerà aquestes línies durant les festes, tot i que jo les escric molt abans. Potser considereu que l'apel·latiu de *grotesc* amb què vaig anomenar la figura del «caganer» és exagerat. Vaig consultar entesos i m'han assegurat que aquesta figura de cap manera no forma part de la tradició pessebrística catalana. Sens dubte, que en l'àmbit pastoral no he hagut de consultar ningú, la seva utilitat és nul·la. I per reblar el clau diré que per aquest camí s'arriba a casos com aquest que ens han explicat a la televisió: a Nàpols, en una fira semblant a la de Santa Llúcia, aquest any han aparegut dues noves figures per al pessebre: la del president Clinton i la de Mònica Lewinsky. Sense comentaris.

Jo seguiré fent els diferents i tradicionals pessebres de les quatre parts del món. Me'n falta algun d'Oceania, d'aquest continent, per no tenir, no tinc ni bíblies.

Com podeu veure faig un parèntesi en els meus relats d'animals i plantes, no crec que me'l reclami ningú, encara en tinc uns quants per comentar.

Quan tots tenim assumit que la festa de Nadal havia substituït antigues celebracions del «Sol invicto», no per paganes menys religioses, (la qual cosa va provocar que algunes persones diguessin que el Nadal en aquest país és molt antic i que se celebrava abans de Jesucrist —textualment, així ho vaig escoltar a la televisió—), doncs, ara resulta que no, que el dia 25 de desembre té una entitat pròpia històrica i cristiana. Això és el que afirma el professor T. Federici, de la Universitat Urbaniana de Roma, en un article a *L'Osservatore Romano*. Estudis de l'israelià Shermanyahu Talmon sobre els manuscrits de Qumran, permeten reconstruir el calendari dels torns sacerdotals del temple. La família a la qual pertanyia Zacaries oficiava dues vegades l'any; una, del 24 al 30 del mes octau. Per això té una lògica que el calendari bizantí celebri la concepció de sant Joan el 23 de setembre i el seu naixement el 24 de juny. Si això és així, els sis mesos de l'evangeli de Lluc, tres mesos abans del naixement del Baptista, correspondrien al 25 de març i el naixement del Redemptor al 25 de desembre. Com podeu suposar, no tinc prou categoria per discutir això, només m'he limitat a donar la notícia, que he extret de l'últim número de la *Revista Tierra Santa* dels franciscans de Jerusalem i ho faig perquè crec que pot interessar els meus lectors.

Tu també tens dret a estar ben informat

subscriu-te

a

CATALUNYA CRISTIANA

Puiggarí, 5
08014 Barcelona

Nom Adreça

D.P. Població Província Tel

Em subscric a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import: anual (52 números) de 11.180 ptes.
 semestral (26 números) de 5.590 ptes.

El pagament de la subscripció el faré mitjançant:

domiciliació bancària (en aquest cas omple l'ordre de domiciliació)

xec nominatiu que adjunto

transferència al CC del setmanari

2 1 0 0 3 0 1 3 2 0 2 2 0 0 3 9 1 7 4 1
Entitat Oficina DC Compte

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

Entitat Oficina DC Compte

Data

Signatura del titular del compte/llibreta

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa,
santoral i altres celebracions

(Cicle litúrgic A; ferial I)

Temps de Nadal (Salteri: setmana 1)

DESEMBRE

27. Diumenge

La Sagrada Família (F) *Blanc*. Lectures: Eclesiàstic 3:3-7.14-17a / Salm 127 / Colossencs 3:12-21 / Mateu 2:13-15.19-23.
TARRAGONA: Aniv. ord. episc. bisbe Lluís Martínez.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan, ap. i evang.; Teodor i Teòfanés germans mrs.; Godofred, mjo.
Festa Major: a Marçà.

28. Dilluns

Els Sants Innocents (F) *Vermell*. Lectures: 1 Joan 1:5-2:2 / Salm 123 / Mateu 2:13-18
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Castor, Víctor, Indes i Cesari, mrs.; Abel el Just. Santes, Teòfila i Dòmina, mrs. Beata Violant (Yolanda).
Festa Major: a Bellmunt del Priorat.

29. Dimarts

Octava de Nadal. *Blanc*. Lectures: 1 Joan 2:3-11 / Salm 95 / Lluç 2:22-35. (Es pot commemorar: *Sant Tomàs Becket, b. mr.*)
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, David, rei profet.; Ebrulf, ab.; Tròfim, b.; Víctor, Primià i comp. mrs.

30. Dimecres

Octava de Nadal. *Blanc*. Lectures: 1 Joan 2:12-17 / Salm 95 / Lluç 2:36-40
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sabí, b. mr.; Exuperanci, diaca, mr.; Venudià, mr.; Mansuet, mr.; Rainier, b. Santa Anísia, mr. Beat Raül, ab.

31. Dijous

Octava de Nadal. *Blanc*. Lectures: 1 Joan 2:18-21 / Salm 95 / Joan 1:1-18 (Es pot commemorar: *Sant Silvestre I, p.*)
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sabinià, b. i Potencià, mrs.; Atal, Sext, Minervi, i comp. mrs. Santa Coloma, vg. mr.; Melània la Jove; Nominanda, mr.
Festa Major: a Arsèguet, Centelles, Santa Coloma de Cervelló, Santa Coloma de Gramenet, Santa Coloma de Queralt i Torre de Fontaubella.

GENER, 1999

1. Divendres

Octava de Nadal. *Santa Maria Mare de Déu* (S) *Blanc*. Lectures: Nombres 6:22-27 / Salm 66 / Gàlates 4:4-7 / Lluç 2:16-21
ALTRES CELEBRACIONS: *El nom de Jesús, També Emmanuel o Manuel. DIA DE LA PAU.* Sant Concordi, prev. mr. Santa Eufrosina, vg.
Festa Major: a Siurana d'Empordà.

2. Dissabte

Sant Basili el Gran i Sant Gregori Nacianzè (MO) *Blanc*. Lectures: 1 Joan 2:22-28 / Salm 97 / Joan 1:19-28
ALTRES CELEBRACIONS: Sants Isidor, b. mr.; Adelard, ab.; Santa Emma, vg.

Lectures bíbliques

Diumenge dins l'octava de Nadal

La Sagrada Família

Cicle A

Lectura primera Sir 3:2-6, 12-14

Qui venera el Senyor honora els pares

Lectura del llibre de Jesús, fill de Sira

En els fills, el Senyor fa l'elogi del pare i sentència a favor de la mare. Qui honora el pare expia els pecats, qui honora la mare es guanya un tresor. Els fills seran la felicitat del qui honora el pare; quan pregui, Déu se l'escoltarà. Qui honora el pare viurà molts anys, qui honora la mare obtindrà del Senyor la recompensa.

Fill meu, acull el teu pare en la vellesa, no l'abandonis mentre visqui. Si s'afebleix el seu enteniment, sigues compassiu, no el menyspreïs quan et veus en plena força. Déu no oblidarà la pietat que tens pel pare; te la tindrà en compte per a compensar els teus pecats, en farà un monument per expiar les teves culpes.

Salm responsorial 127:1-2, 3, 4-5 (R.: 1)

Feliç tu, fidel del Senyor,
que vius seguint els seus camins.
Menjaràs del fruit del teu treball,
seràs feliç i tindràs sort.

R. *Feliços els fidels del Senyor,
que viuen seguint els seus camins.*

La teva esposa fruitarà com una parra,
dins la intimitat de casa teva;
veuràs els fills com plançons d'olivera
al voltant de la taula. R.

És així com els fidels del Senyor
seran beneïts.
Que el Senyor et beneeixi des de Sió.
Que tota la vida puguis veure prosperar
[Jerusalem. R.]

Lectura segona Col 3:12-21

Vida familiar en el Senyor

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses

Germans, tingueu els sentiments que escolten a escollits de Déu, sants i estimats: sentiments de compassió, de bondat, d'humilitat, de serenitat, de paciència; suporteu-vos els uns als altres i, si alguns tinguéssiu res a dir contra un altre, perdoneu-vos-ho. El Senyor us ha perdonat; perdoneu també vosaltres. I com a

coronament de tot això estimeu-vos, que l'amor tot ho lliga i perfecciona. Que la pau de Crist coroni en els vostres cors els combats que manteniu; recordeu que en aquesta pau heu estat cridats a formar un sol cos. I sigueu agraïts.

Que la paraula de Crist tingui estada entre vosaltres en tota la seva riquesa; instruïu-vos i amonesteu-vos els uns als altres amb tota mena de doctrina; agraïts a Déu, canteu-li en els vostres cors amb salms, himnes i càntics de l'Esperit; tot allò que feu, sigui de paraula sigui d'obra, feu-ho en nom de Jesús, adreçant per a ell a Déu, el Pare, una acció de gràcies.

Dones, cal que sigueu submises al marit en el Senyor. Marits, estimeu l'esposa, no us malhumoreu amb ella. Fills, creieu en tot els pares; això agrada al Senyor. Pares, no importuneu els vostres fills, que no es desanimin.

Al·leluia Col 3:16a

Que la paraula de Crist, en tota la seva riquesa, tingui estada entre vosaltres.

Evangelí Mt 2:13-15,19-23

*Pren el nen amb la seva mare,
fuig cap a Egipte*

Lectura de l'evangelí segons sant Mateu

Quan els mags van ser fora, un àngel del Senyor s'aparegué a Josep en somni i li digué: «Lleva't de seguida, pren el nen amb la seva mare, fuig cap a Egipte i queda't-hi fins que jo t'ho digui, perquè Herodes buscarà el nen per matar-lo.» Es llevà, prengué el nen amb la seva mare, sortí de nit cap a Egipte, i s'hi quedà fins que Herodes va morir. S'havia de complir allò que el Senyor havia anunciat pel profeta: «He cridat d'Egipte el meu fill.»

Tan bon punt Herodes va morir, un àngel del Senyor s'aparegué en somni a Josep, allà a Egipte, i li digué: «Pren el nen amb la seva mare i vés-te'n al país d'Israel, que ja són morts els qui el buscaven per matar-lo.» Ell, doncs, es llevà, prengué el nen amb la seva mare i tornà al país d'Israel. Però quan sentí dir que a Judea Arquelau havia heretat el reialme d'Herodes, el seu pare, no gosà anar-hi, sinó que, seguint una indicació rebuda en un somni, es retirà a la regió de Galilea i se'n anà a viure al poble de Natzarèt. Així es complí allò que havien anunciat els profetes: «Li diran Natzarèt.»

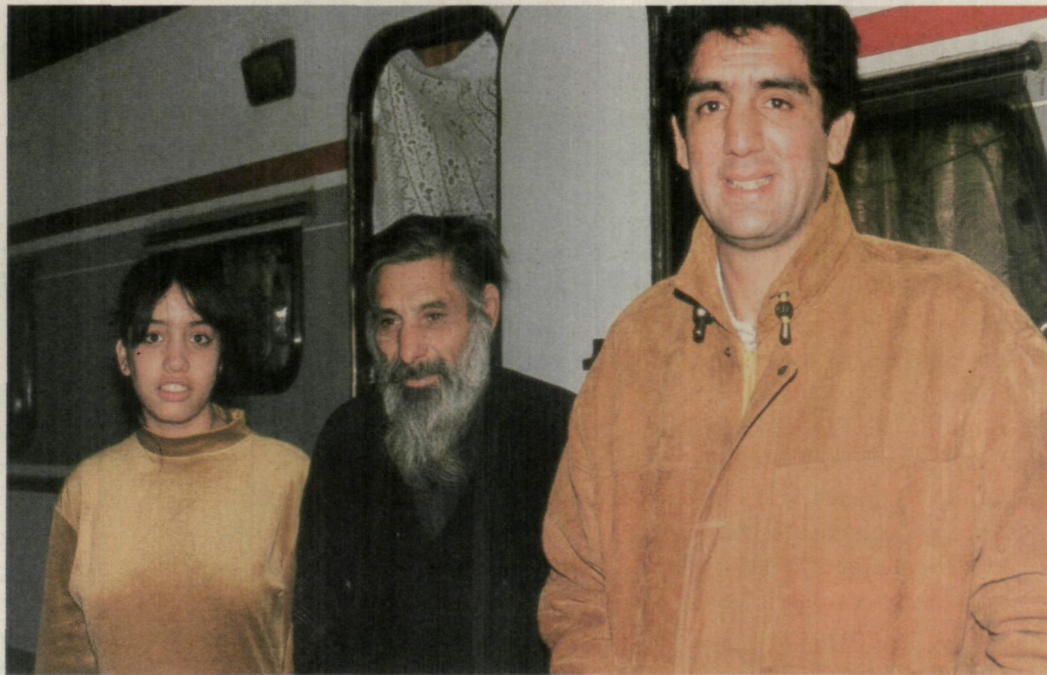
Busca't la vida

el reportatge

JOVES PERIFÈRICS

Són joves que viuen en entorns de precarietat. Molts d'ells subsisteixen amb les seves famílies fent vida en caravanes o en pisos abandonats. Com apunta el darrer informe encarregat per Càritas el 1996 a l'Equip d'Investigació Sociològica (EIDIS), dels 618.760 pobres de la diòcesi de Barcelona, un 41,3% té menys de 25 anys. Aquest mateix estudi assenjala que la mitjana de la pobresa extrema se situa al voltant dels 21 anys.

Hi ha joves que viuen amb les seves famílies en caravanes.

Pobres del futur?

Joves de caravana

«Això no és viure...» Ens vam dirigir a una de les zones perifèriques de Barcelona situada al districte de Sant Martí. Vam arribar en una d'aquelles àrees industrials grises on els carrers són grans i desangelats. M'acompanyava la Cristina Díez, membre del Moviment Quart Món a Catalunya, compromesa amb la pobresa més extrema de Barcelona. En aquell indret, dispersades per tots aquells carrers, hi ha 40 famílies formades majoritàriament per matrimonis joves, que viuen en camions i caravanes. Són les mateixes persones que van ser desallotjades a cops per la Guàrdia Urbana a finals de novembre d'una antiga fàbrica abandonada propietat de Tabacalera. Les 40 famílies van tenir la mala sort d'aixoplugar-se en una instal·lació que es troba dintre d'una de les zones estratègiques on l'Ajuntament de

Barcelona vol tirar endavant el nou complex urbanístic de Diagonal Mar.

La Cristina em va portar a veure l'univers d'una d'aquestes 40 caravanes. Immediatament després d'entrar, el Jose Mari ens va oferir cafè, molt bon cafè. Un s'adona de seguida que en menys de 25 metres quadrats viuen cinc persones escalfades per una única estufa de butà. «Això no és viure. Fa aproximadament dos anys que estem en aquesta caravana. Sortim a dos quarts de nou del matí per vendre la revista *La Farola*, i aquesta és la nostra vida.» El Jose Mari té 28 anys i és de Pamplona. Ell, com la resta de les 40 famílies, han trucat a moltes portes perquè algú es preocupi realment per la seva situació, però fins ara no hi ha hagut sort, continuen vivint en caravanes. Parlant amb en Jose Mari detectes una mirada que reflecteix la duresa de les condicions en què viuen aquestes famílies joves plenes de mainada i d'adolescents, al-

guns dels quals, com la Fàtima, no van a l'escola. Aquesta noia té 12 anys, és la neboda del Jose Mari, viu a la mateixa caravana, i malgrat que em confessa que li agradaria anar a col·legi, ven *La Farola* com el seu oncle.

Els nens i nenes i els joves que viuen en aquestes caravanes del districte de Sant Martí han de superar molts obstacles per arribar cada dia a l'escola. Per començar, la Guàrdia Urbana els obliga a canviar les caravanes d'indret cada setmana perquè l'Ajuntament de Barcelona prohibeix l'acampada en terreny urbà, segons Jose Mari. Petits i joves veuen com la distància i el camí a l'escola varia constantment. «Anar a col·legi és gairebé una aventura», afirma Cristina Díez, i afegeix que «hi ha certes escoles al districte que no volen admetre aquests nois i noies». De fet, la Cristina em revela que en aquest col·lectiu no hi ha joves que vagin a l'escola. «A partir dels 12 anys molt pocs nens i nenes continuen l'escolarització perquè porten tal retard que no hi ha cap escola on es puguin integrar.» Potser a per la supervivència d'aquests joves és més pràctic aprendre a escapar-se de la Guàrdia Urbana que arribar a fer un bon comentari de text.

Fora del sistema

«Desconfien del sistema perquè el sistema poca cosa els ha donat.» Així de contundent s'expressa Maite Mauricio, educadora d'un centre de Càritas a la frontera de Barcelona amb Montcada i Reixac. Ens estem referint a un grup d'adolescents i joves que viuen en cases ocupades amb les seves famílies. Són cases que tenen unes condicions insalubres, amb goteres i sense aigua canalitzada. «Nosaltres treballem el fet que confiïn en les persones i també que creguin que tenen capacitat de poder fer canviar les coses», diu Mauricio.

L'interrogant

Què caldria fer per posar fi a la pobresa?

Lourdes Serrano. 17 anys. Viu al districte de Nou Barris de Barcelona. Treballa repartint publicitat. «De vegades sí que em preocupa, això de la pobresa.

M'agradaria fer-hi alguna cosa... Junta-ment amb el tema de la pobresa també em preocupa l'atur. Trobo que calen més llocs de treball per a nosaltres i que cada vegada hi ha més joves que abandonen abans els estudis.»

Raimon Negre. 28 anys. Treballa d'administratiu. Estudiant de segon d'Educació Social. «Penso que eradicar la pobre-

sa hauria de ser l'objectiu prioritari en les polítiques dels governs que ens representen. Caldria plantejar-se també sistemes per fer una correcta redistribució de la riquesa, amb la finalitat de reduir la pobresa i restringir l'excés desmesurat de riquesa.»

Mònica Vergés. 24 anys. Treballa com a coordinadora de menjadors escolars. Estudiant de segon curs d'Educació Social. «El

que em fa més mal és veure nens i nenes pobres. La veritat és que no sé com es pot posar fi a la pobresa. Trobo que és una cosa molt complicada i difícil.»

Pobresa juvenil en família

La Secretaria General de Joventut de la Generalitat considera que a Catalunya el tipus de pobresa existent respon a aquells joves que es troben immersos en un entorn de precarietat familiar. El responsable de l'Observatori Català de la Joventut, Antoni Biarnès, coincideix amb Càritas en el fet que la pobresa té una clara tendència a rejuvenir-se i a concentrar-se en els nuclis urbans. No obstant això, Biarnès té ben clar que la pobresa juvenil de Catalunya està allunyada de la que hi ha en altres països com la Gran Bretanya amb 200 mil joves que viuen al carrer pràcticament sense família o desemparats.

Des del Departament de Benestar Social de la Generalitat s'atribueix el rejuveniment de la pobresa a la precarietat laboral en augment i a les reduccions de les prestacions d'atur. Francesc Coll, cap del Departament de la Renda Mínima d'Inserció (PIRMI) constata que actualment a Catalunya hi ha 23 mil persones que segueixen el programa de garantia social per sortir d'una situació de precarietat o marginació social. D'aquestes 23 mil persones, 5 mil són joves menors de 18 anys. Coll adverteix que a l'hora de parlar de pobresa juvenil cal matisar. «Un jove que viu en família és un tema, un jove que viu independent és un altre tema, un jove que és ionqui n'és un altre.» La pobresa juvenil és un fenomen complex que varia i es posa en relació amb altres problemàtiques. En aquest sentit, Francesc Coll fa referència al darrer estudi fet a Barcelona on s'ha posat de manifest que dels indigents estudiats a Barcelona, n'hi ha un terç que són joves ionquis.

La Maite coneix gairebé detalladament els problemes que amoinen aquests joves, coneix com es busquen la vida. Mauricio sap com s'ho manegen a la línia 4 del metro per aconseguir unes quantes peles demanant. «Ho veuen com una feina, hi dediquen moltes hores, i s'organitzen.»

De què serveixen els recursos socials contra la marginació? «Els mitjans del sistema no són suficients, ni hi ha la voluntat real que serveixin pel que han de servir. La inserció real dels cursos de formació ocupacional per a aquest tipus de joves és mínima.» Són joves, carn de canó de les ETT.

Salms per a la nit de Nadal

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

La nit de Nadal. Malgrat tantes veus que en parlen banalment, no han aconseguit fer-ne perdre l'encant. És que, en definitiva, parlar de la nit de Nadal és parlar —encara que no es digui—, del naixement de Crist. Això és així per a les nostres generacions cristianes, marcades per la fe malgrat tot. Però hi ha altres veus, que vénen de més lluny, i parlen també de Crist i del seu naixement: són els salms. Aquestes veus no tenen res de banal: són paraules que l'Esperit va inspirar. A la nit de Nadal, l'Església canta amb els salms el misteri de Crist.

«Ets el meu fill, avui t'he engendrat...» (Salm 2)

El primer salm de l'ofici de lectures de Nadal és el segon del salteri, i un dels que més clarament parlen del Messies—l'Ungit—l'Enviat. L'Església no va dubtar gens ni mica, des del començament de la predicació cristiana, a reconèixer que aquest salm parlava de Jesucrist

com a Messies i Fill de Déu. En la litúrgia de Nadal es repeteix en diversos llocs —per exemple: el cant d'entrada de la missa de mitjanit—, però és a l'ofici de lectures que es canta sencer. El centre del cant és l'oracle del mateix Messies: «El Senyor m'ha dit: "Ets el meu fill, avui t'he engendrat..."» Al·l'entorn d'aquest oracle hi ha, abans, la descripció de l'agitació de les «nacions» i dels «reis i sobirans» contra el Senyor i el seu Ungit, després, la recomanació a aquests mateixos perquè respectin el Senyor. Aquestes referències fan sobresortir la condició reial del Messies: «M'ha consagrat com a rei seu dalt de Sió, muntanya santa.»

A la nit de Nadal l'Església canta aquest salm com una afirmació de fe en Jesús, Fill etern del Pare, anunciat als pastors com a Messies, portador de la salvació de Déu per a tothom, rei pacífic que «judica els pobles amb la seva veritat»: l'amor diví.

El sol ve del cel (Salm 18 A)

El segon salm de l'ofici de lectures descriu la lloança silenciosa de Déu que

és la creació. En el centre hi ha la imatge del sol com «el gran llumener del dia», descrit com un atleta que, sortint al matí de la cambra on ha dormit, com un espòs de la nit, corre pel camí del cel durant el dia escampant la seva escalfor.

La imatge és suggestiva quan s'aplica a Jesucrist. Ell és la recapitulació de tota la creació, tant de les coses visibles com de les invisibles. Ell és el veritable sol que ve del cel, per il·luminar els que viuen a la fosca, a les ombres de la mort. Ell surt del si virginal de Maria, com espòs de la humanitat, per recórrer el camí que porta vers el Pare, i comunicar als homes l'escalf de la condició de fills, el foc de l'Esperit.

El càntic nupcial (Salm 44)

L'encarnació del Fill de Déu és un misteri nupcial, una aliança entre Déu i l'home. Això és el que diem quan parlem de Jesucrist com una persona amb dues naturaleses, la humana i la divina. Res d'estrany que, en cantar el misteri de

Nadal, utilitzem el salm 44, salm de les núpcies del rei amb una princesa de terres llunyanes. De la mateixa manera, a la litúrgia de les Hores es preveu per al temps de Nadal la lectura del càntic dels càntics en un dels cicles del leccionari biennal.

La descripció successiva del rei espòs i de la princesa esposa porta tota una munió de simbolismes quan es veuen des de la fe cristiana. El rei és el més bell de tots els homes, dels seus llavis surten paraules de gràcia —així ho deien de Jesús!—, és valent i victoriós («No tingueu por! He vençut el món»). La carta als Hebreus cita, referint-les a Jesús, unes paraules del salm: «Que el teu tron, oh Déu, desafii els segles...!» És l'Ungit, preferit entre tots els altres. Ell és el primer en tot!

L'esposa —la humanitat— és radiant feta a imatge de Déu. És la descripció més esplèndida de l'Església i, en l'Església, de la Verge Maria: ella és la que ha fet possible la humanitat de Crist. És l'anunci de la maternitat de Maria i de l'Església.

petites
homilies

Una família en dificultats

Josep M. Aragonès,

rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Divorci, sí. Divorci, no. Torrents de doctrina. Dialèctica de les paraules. Croada a favor o en contra de les ideologies. I si callàvem tots? Perquè mentre diem defensar la institució familiar i el dret de les persones, els homes i les dones i els infants —les persones— sofreixen en silenci i sense fer teories els estralls del desamor, Potser que estimem més i ajudem més i parlem menys. *Que la paraula de Crist, en tota la seva riquesa, tingui estada entre vosaltres.* La paraula de Crist no és cap teoria. No és doctrinària. És fe que empeny a l'acció concreta. A l'amor universal i actiu. *Com a coronació de tot això estimeu-vos, que l'amor tot ho lliga i perfecciona.*

En saber la nova, Josep quedà sense esma. *Herodes buscarà el nen per matar-lo.* No podia ser. Però era. Encara no s'havien refet de tot el trasbals ocasionat pel cens imperial, que els cau al damunt una persecució sense sentit. Els pobres sempre reben. L'evangeli de la infantesa de Jesús és l'anunci joiós de la salvació de Déu també a les famílies en dificultats. *Lleva't de seguida, pren el nen amb la seva mare, fuig cap a Egipte i queda't-hi fins que jo t'ho digui.* Fugitius. Exiliats. Una família desarrelada. Com tantes n'hi ha. Perduda en terra estranya. Dificultats de llengua, d'allotjament, de treball. I sobretot la incertesa del

futur. La follia dels poderosos sempre fabrica víctimes innocents. Sofriments del tot innecessaris. Absurds, reals tanmateix. *Es llevà, prengué el nen amb la seva mare, sortí de nit cap a Egipte, i s'hi quedà fins que Herodes va morir.* Perquè els poderosos també es moren. Tots.

La família de Jesús devia trobar alguna mà amiga? Segurament que sí. Alguna institució religiosa o civil els va ajudar? Possiblement no. I sobretot, res de miracles de pastorets o de llegendes líriques. La realitat es crua i molt més prodigiosa i lírica que la imaginació dels homes. Déu era present en aquella família per l'amor. L'amor dels esposos. Humaníssim. Sagrament de l'amor de Déu que l'havia portat a fer-se home allí. L'amor dels humils. Les bones persones que, sense preguntar res, acolliren aquella família. Sense declaracions teològiques. Sense declaració de principis polítics o socials. Simplement una mà estesa. Un plat a taula. Un sostre que els aixoplugarà. I una solidaritat real. Sagraments transparents de l'amor de Déu. Els quotidians miracles de la Providència. Que els savis no veuen. Ni les estructures magnifiquen. Però que proclamen que Déu és present en el món i el salva. Els miracles que els humils fan sense saber-ho. *Feliços els humils: són ells els qui posseiran el país.*

Una opció per la pobresa

«Francesc veu Jesucrist —el gran tresor de Déu— embolcallat amb la pobresa. Pobre a Betlem, a Natzaret, mentre anuncia l'Evangeli, a la Creu. La contemplació d'aquest fet el colpeja pregonament, mentre que per l'altra banda les paraules de Sant Pau "Crist es féu pobre per vosaltres per tal d'enriquir-vos amb la seva pobresa" (2C 8,9) li fan fer una gran descoberta: la riquesa del Fill de Déu està en la pobresa i amb ella ens vol enriquir a nosaltres. L'altíssima pobresa de Jesús empeny el jove Francesc a fer-se pobre, a optar per la pobresa, i una pobresa del tot radical. (...)

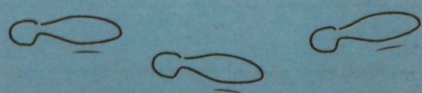
»La pobresa no és ideal en si mateixa. És, però, l'element primordial d'una forma de vida ideal, el que més ens acostava a la vida humana de Jesús. Els qui com Crist viuen aquesta pobresa, ja són en el Regne dels Cels (MT 5, 3). (...)

»La pobresa en Francesc no és una forma externa ni una ficció imaginativa. És quelcom de substancial en la seva vida. Es tracta de ser totalment lliure, és a dir, un alliberat enfront de tota cosa. La pobresa és una actitud de l'ànima, una condició de l'esperit per la qual aquest es mou amb tanta major llibertat com menys condicionat està pels béns de la terra. Quan Francesc hagué renunciat a tot, s'adonà paradoxalment que tot li pertanyia: era el seu Pare del cel. L'home viu la llibertat de fill de Déu quan en ell ha mort tot afany d'apropiar-se de les coses. L'únic amo de tot és Déu. Els homes no ens en podem fer amos, perquè els béns de la terra són per a tots. D'altra manera, en apropiari-nos, podríem ser considerats lladres en el dir de Francesc. (...)

Del llibre:

Sant Francisc d'Assís.

L'home evangèlic, de Miquel Colom de Juneda

Cristina Díez, 27 anys, llicenciada en Pedagogia, de Bilbao, fa un any i mig que viu a Barcelona. La Cristina pertany al Moviment Quart Món, una entitat d'àmbit internacional on els pobres participen directament en els projectes educatius i culturals que es realitzen per millorar la seva situació. Després d'acabar la carrera, la Cristina va marxar a Taizé (França) i allí juntament amb la xilena Rina Decap va decidir comprometre's amb els més pobres. A Catalunya, la Cristina treballa amb la pobresa de la

el retrat

perifèria de Barcelona i de Badalona. Cada setmana la nostra protagonista surt als carrers amb els seus companys, recull els nens i nenes més pobres, els aplega en alguna plaça de la ciutat, treu els llibres, les mantes i treballa amb ells la lectura a partir de contes i cançons. És el que el Moviment Quart Món anomena «Biblioteca de Carrer». Ara, el compromís de la Cristina l'ha portada a lluitar per les famílies que l'Ajuntament de Barcelona va desallotjar d'una antiga fàbrica del Poble Nou a finals del mes de novembre.

Bibliotecària de carrer

Cristina Díez, un compromís al costat dels més pobres

■ Què et va impulsar a fer el cop de cap per la pobresa?

■ Em va interpel·lar molt el fet que el Moviment Quart Món estigués format per les mateixes famílies pobres. No és fàcil trobar un compromís on et sentis persona i se sentin persones els pobres al costat dels quals treballes.

■ Per sempre?

■ Els valors que hi ha al darrere del que estic fent són per tota la vida. Em fa mal que hi hagi situacions d'injustícia al món. Sento que el meu compromís sempre estarà al costat dels més pobres.

■ Què experimentes treballant amb pobresa?

■ Conviure amb persones així et fa sentir més humà. Quan la lluita és per allò essencial, les coses accessòries no estan presents.

■ És difícil que confiïn en tu?

■ Coneixen molt poques persones del món «normalitzat». Has de procurar trobar moments de trobada i tenir-hi paciència. De vegades, has de saber estar en situacions ridícules perquè no saps què dir, o no saps què pensar.

■ Les ciutats com Barcelona amaguen la pobresa?

■ Els més pobres s'amaguen perquè els fa vergonya ser pobres, els fa vergonya haver caigut tant, no tenir res. Si volem arribar a ells és necessari conscienciar-nos que no s'acostaran als projectes. Cal una presència al carrer de gent que vulgui apropar-s'hi.

■ Als més pobres els queda l'esperança de millora?

■ En aquests moments els pobres ho tenen més difícil que fa deu anys perquè

Cristina Díez treballa a la «Biblioteca de Carrer» amb els nens i nenes de la perifèria de Barcelona.

cada vegada costa més accedir a programes d'habitatge i a programes de serveis socials.

■ És possible trencar el cercle de «pobresa genera més pobresa»?

■ Cap projecte que no estigui fet des dels més pobres pot incloure'ls i ajudar-los. Cal que des dels projectes es doni prioritat al pensament i a l'experiència de les persones que viuen en la pobresa perquè tenen recursos, intel·ligència, i experiència que cal aprofitar. Ells saben què és el que cal fer.

■ Què t'han ensenyat?

■ Gran part d'aquestes famílies no viuen de l'assistència, viuen del seu enginy i

«Cal que els projectes socials donin prioritat al pensament i a l'experiència dels pobres»

del seu esforç per buscar recursos fins i tot sense tenir un treball dintre de l'economia normalitzada.

■ El gran somni d'un pobre...

■ Hi ha un immens desig de ser «normals», de tenir una casa, de tenir una feina.

■ Fins a quin punt arriba l'estigmatització d'aquests col·lectius?

■ Hi ha una tendència a culpabilitzar i a posar en relleu sempre el que és més dolent. Quan un nen va brut al col·legi no és que la mare no l'hagi rentat, sinó que va sortir de la barraca, va haver de caminar pel fang i es va embrutar.

■ Els joves d'avui estan preocupats per la pobresa?

■ El 80 o el 90% dels joves el que volen és preocupar-se de la seva vida i punt.

Jordi Vila

Directe al Còmic

Dies d'ia

Francesc Pasqual

Tarragona

diòcesis

«El pròxim Papa serà italià»

■ Entrevista a Ramon Torrella, arquebisbe emèrit de Tarragona

TARRAGONA.— El 14 de desembre es van complir 30 anys de la consagració episcopal de Mons. Ramon Torrella Cascante, arquebisbe emèrit de Tarragona. Nascut a Olesa de Montserrat el 30 d'abril de 1923, el doctor Torrella continua residint a Tarragona. En aquesta entrevista repassa alguns dels moments més importants dels seus 30 anys de bisbe, plens de records, anècdotes i, fins i tot, alguna predicció per al futur. Si finalment es decideix a posar per escrit la seva vida, de temes, no li'n faltaran.

—Què recorda de la seva consagració episcopal?

—Llavors hi havia un ambient de forta contestació perquè no s'acceptava que el llavors arquebisbe de Barcelona, Marcelo González Martín, no fos català. El 14 de desembre de 1968 ens vam consagrar a Santa Maria del Mar quatre bisbes auxiliars de la diòcesi de Barcelona —entre ells l'actual bisbe de Vic, Mons. Josep M. Guix—, i a causa d'aquest ambient a nosaltres ens acusaven de ser-ne col·laboradors. Però Mons. Marcelo era una persona molt noble.

—Vostè era un dels bisbes més joves de l'Estat.

—Tenia només 45 anys, però com que era bisbe auxiliar tampoc no tenia una responsabilitat pròpia. En

principi, em cuidava de la part del Maresme i Badalona, i de l'Hospitalet.

—Després, a finals de 1970, va ser cridat a Roma.

—Vaig treballar molt durant els catorze anys que vaig passar a la cúria. Vaig ser vicepresident del Consell de Laics, de Justícia i Pau i del Consell *Cor Unum*. Fins

que va arribar un moment que vaig dir que tres organismes era molt. Llavors el Papa em va nomenar vicepresident del Consell per la Unitat dels Cristians, un càrrec de molta envergadura. Jo llavors ja dominava el francès i l'italià, però arran del nou càrrec aquell estiu vaig haver de passar tot un mes a Londres per aprendre l'anglès. Cada matí feia tres hores intenses en una acadèmia, de manera que el darrer diumenge ja vaig poder predicar en anglès.

—A Roma va coincidir amb Joan Pau II?

—Amb el Sant Pare ens coneixem molt. Fins i tot va assistir, quan encara era cardenal de Cracòvia, a una reunió que jo vaig presidir. Ja fa anys que vaig assegurar que Joan Pau II arribaria al 2000. És un home amb una salut de ferro i una memòria privilegiada. Però el pròxim Papa serà italià. No en tornaran a escollir un altre de fora d'Itàlia, ja que al cap i a la fi és el bisbe de Roma. I tampoc crec que sigui cap dels noms que més han sonat darrerament.

—El 1983 va ser nomenat arquebisbe de Tarragona.

—Jo a Roma estava bé, m'agradava: viatjava molt, tenia molta confiança en els meus col·laboradors... D'Europa potser he estat a una cinquantena de ciutats, i de Llatinoamèrica, a tots els països excepte al Paraguai. Ara bé, hom fa de bisbe quan està en una diòcesi. Quan encara era a Roma, el cardenal Jubany em va comentar la possibilitat d'anar a Tarragona ja que el doctor Pont havia presentat la renúncia. Jo vaig respondre: «Si el Sant Pare m'ho demana, hi aniré amb

Mons. Ramon Torrella.

molt de gust.» I al cap de dos dies el cardenal secretari d'Estat em va proposar anar a Tarragona. Vaig acceptar; feia molts anys que era a Roma i ja en tenia prou.

—Probablement el més destacat d'aquest període va ser el Concili Provincial.

—Sí, va donar una forta empenta a l'Església de Catalunya. Va ser difícil posar-ho en funcionament perquè implicava totes les diòcesis, no era el mateix que un sínode. Però la gent s'hi va abocar molt, hi va haver una bona participació, un bon treball i molta llibertat d'expressió. Una altra de les coses que més satisfaccions em va donar va ser la creació, fa onze anys, del Seminari Interdiocesà, que en aquell moment va suposar un esforç important. De fet, una de les coses que ofereix més goig i confiança al bisbe és poder ordenar sacerdots.

—L'estiu de 1996 va presentar la renúncia. Per què?

—A renunciar no hi ha cap obligació. Es recomana que el bisbe es retiri als 75 anys, i per tant podria haver continuat fins a aquesta edat, però jo hi vaig renunciar abans, potser amb el desig que aquí a Tarragona en vingués un de més jove, cosa que es va complir amb Mons. Martínez Sistach. A alguns els va sorprendre, però no va ser una decisió difícil, no em va costar gens de prendre, després de tants anys com a bisbe.

—A què es dedica actualment?

—Passejo cada dia mitja hora, llegeixo, tinc molts llibres i molta memòria. De fet, m'agradaria escriure les meves memòries, però costa molt. Potser més aviat serien uns records del passat, de fets concrets, més que de tota la meua vida.

Guillermo Soler

32è Pessebre Vivent de Sant Fost

Es representa des del Nadal de 1967

El Pessebre Vivent dels efectes especials de Catalunya

El Primer Pessebre Vivent del Vallès

DIES DE REPRESENTACIÓ

13, 20, 25, 26 i 27 de desembre 1998

1, 2, 3, 6 i 10 de gener 1999

A les 6 i a les 7 de la tarda

Obsequi de pa torrat, amb all i oli i vi del poble a tots els assistents abans de les representacions

URGELL

Nadal sense catedral

LA SEU D'URGELL.— Problemes imprevistos sorgits en la remodelació del presbiteri fan impossible que, com estava previst, la catedral pugui reobrir les portes al públic abans de les festes de Nadal. La missa del gall se celebrarà en tres esglésies de la ciutat. El capítol de canonges i el rector de la parròquia preveuen que, durant les festes de Pasqua, la catedral torni a estar disponible per al culte. En la remodelació del presbiteri, a causa del descens del nivell, s'ha descobert que les columnes adossades a les pilastres no descansen sobre el paviment, fet que obliga a reconstruir-ne la base. A més, les lloses del paviment no cobreixen el sector recentment ampliat de la nau, i això obliga a una nova reconstrucció fins a la línia del presbiteri projectat. (A.M.)

Mons. Malla promou el pessebre

■ El prelat presideix els actes de l'Agrupació llerdenca de Pessebristes

A la Paeria de Lleida va tenir lloc el pregó de Nadal a càrrec de Josep M. Forné, president d'Òmnium Cultural. Al mateix temps es va presentar la nadala *Regal de Nadal*, inèdita composició nadalenca amb lletra i música de Lluís Climent, organista de la parròquia del Carme de Lleida: «Tothom neix cada dia / tots naixen cada matí; / a Jesús infantà Maria, / home Déu i nen diví.»

L'Agrupació ha convocat enguany a Lleida el LXIV Concurs de Pessebres i el XXIV Concurs Infantil i Juvenil, en què hi participen més d'un centenar de concursants. Igualment ha convocat la VII Mostra de Nadales a Lleida, que se celebrarà com a cloenda del cicle de Nadal el diumenge 10 de gener a l'auditori Enric Granados, amb el lliurament dels premis dels concursos de pessebres.

Durant aquestes festes nadalenques es podrà visitar la mostra permanent de pessebres de les Mestres Pessebristes Paulina Atmetller i Joaquina Barrufet, amb el seu magnífic llegat d'art i fe; així com els diorames, de diversos pessebristes exposats al pati gòtic de l'antic Hospital de Santa Maria, mentre que al pati del Palau de la Paeria i al Casino Principal podran visitar-se els pessebres del Concurs Infantil i Juvenil.

Jordi Curcó

Festa grossa per la Mare de Déu de Loreto

LLARDECANS.— El poble de Llardecans (el Segrià) va fer festa grossa el 10 de desembre a l'entorn de la capella de la Mare de Déu de Loreto; una petita església del segle XVIII aixecada al centre del poble i on rep culte aquesta advocació mariana des de temps immemorials.

El bisbe de Lleida, Mons. Ramon Malla, amb els rectors de l'arxiprestat de les Garrigues, va presidir una missa solemne on va assistir «tot el poble», encapçalat per l'Ajuntament i representants de la Diputació de Lleida, del Consell Comarcal del Segrià i de la Generalitat de Catalunya. Durant la celebració, Mons. Malla va felicitar el poble de Llardecans per la seva devoció a la Mare de Déu de Loreto i per les millores que s'han fet a la capella, com les noves escales d'accés i els nous bancs cedits per la Diputació. Alhora va destacar la generositat de la parròquia en la jornada de Germanor que en aquest poble de 600 habitants ha recollit 182.000 pessetes: «Llardecans és exemple de la comunió eclesial, de la responsabilitat dels creients en el sosteniment de l'Església.»

En el moment de l'ofertori l'associació L'Espiga, que aplega les dones del poble i que es va presentar durant la festa, va oferir els productes del camp propis de Llardecans i la comarca: ametlles i olives, oli i flors. Després de la celebració i de la veneració de la imatge de la Mare de Déu de Loreto, es va homenatjar la dona centenària del poble, Primitiva Blasco. (J.C.)

BARCELONA.— El bisbe de Lleida, Mons. Ramon Malla, encoratja els pessebristes lleidatans a conservar i promoure el pessebre com a element de la tradició cristiana en la celebració del Nadal. El prelat lleidatà va presidir el 19 de desembre els actes organitzats per l'Agrupació llerdenca de Pessebristes, en la seva diada nadalenca i d'obertura del cicle de Nadal.

ESTA NAVIDAD, COME Y BEBE TODO LO QUE QUIERAS.

CELEBRA LA NAVIDAD CON TODA LA ALEGRÍA DEL MUNDO. DISFRUTA CON LOS TUYOS Y COMPARTE CON LOS POBRES. PERO, SOBRE TODO, NO TE OLVIDES DE QUÉ CELEBRAMOS: HA NACIDO JESÚS Y NOS HA REGALADO LA VIDA, CON MAYÚSCULAS. ASÍ QUE NO LE DEJES SOLO: INVÍTATE A SU FIESTA. COME Y BEBE. © FUNDACIÓN KOLBE DE PUBLICITARIOS CATÓLICOS, 93.487.99.19.

Barcelona

Arxiver infatigable

■ Josep Maria Gavín publica l'últim volum de l'«Inventari d'Esglésies»

El volum número vint-i-nou de l'obra *Inventari d'Esglésies*, que està centrada en les esglésies, capelles i oratoris del Barcelonès, és l'últim llibre d'aquest extens i ben documentat estudi de recerca que Josep Maria Gavín durant quaranta anys ha fet per catalogar els edificis religiosos de tot Catalunya. Gavín ha aconseguit reunir l'arxiu privat més complet de tot Europa, segons va declarar la Unesco el 1984.

Tot just acabar l'obra, Josep M. Gavín ja ha anunciat que d'aquí a un parell d'anys traurà un annex amb les esglésies que s'han anat construint durant els últims anys. I és que als 68 anys, Gavín continua sent un arxiver infatigable. Encara que hi ha molts més noms per descriure'l: fotògraf, investigador, historiador, conferenciant, col·leccionista, amant de la bellesa i l'ordre...

El seu arxiu conté informació de 26.000 edificis religiosos —ha localitzat 62 temples desapareguts— i n'ha fotografiat uns 22.000 de les cinquanta dues comarques de la seva Catalunya que inclou les cinc de la franja d'Aragó de parla catalana, les cinc de la Catalunya Nord i Andorra. Té estampes de 6.000 sants diferents, encara que el seu predilecte és sant Josep, 321.000 postals de Nadal, 31.000 goigs, etc. Però més enllà del ball impressionant de xifres, hi ha un home tenaç que des que va començar als quatre anys a col·leccionar estampes religioses fins a l'actualitat ha aconseguit recopilar una documentació molt valuosa per a les generacions futures.

La feina d'aquest historiador resident a Valldoreix, ha rebut el reconeixement de diverses institucions: és quatre vegades rècord Guinness per aspectes relacionats amb els seus estudis, va obtenir la Creu de Sant Jordi el 1984, i segons la Unesco té l'arxiu privat més complet de tot Europa. L'arquebisbat de Barcelona també li va concedir una distinció l'any passat per la seva aportació a l'Església catalana.

Fotografiar els campanars

Josep M. Gavín, que va néixer a Barcelona el 1930, va començar a col·leccionar estampes als 4 anys, i als 6 anys es va inventar un sistema per ordenar-les i localitzar-les en menys d'un minut.

Actualment té tota la informació guar-

dada en àlbums, fitxers i caixes. No s'ha deixat seduir per la tecnologia per informatitzar les dades que ha anat recopilant, però això no és obstacle perquè les pugui localitzar més ràpid que un llamp. Són anys d'experiència, i avala el seu sistema el fet que el mateix Vaticà el fa servir per arxivar les seves imatges.

Gavín ha dedicat molt de temps i esforços per fer l'arxiu, però també s'hi ha gastat una fortuna, més de cent milions de pessetes en el seu afany per no oblidar-se de cap edifici religiós. Tot va començar quan als 17 anys es va comprar la primera càmera fotogràfica i va aficionar-se a fotografiar campanars d'esglésies. Poc a poc va descobrir que el tema l'apassionava i va decidir dur a terme un projecte més agosarat, fer un inventari dels edificis religiosos de tot Catalunya.

Va començar a consultar arxius locals i guies del bisbat, i a fotografiar esglésies parroquials, esglésies sufragànies, capelles, ermites, priorats, convents, cartoixes, catedrals, santuaris, oratoris, etc. El que més li va costar va ser recollir la informació dels edificis de Barcelona. Per investigar-ho, va estar tancat dos anys a l'arquebisbat consultant-ne el fons documental.

Gavín agraeix l'ajuda dels més de 40 voluntaris que participen actualment en el seu projecte, i a totes les persones que han col·laborat desinteressadament i li han facilitat informació al llarg de tots aquests anys. Perquè Gavín pugui continuar la seva obra segueix demanant l'ajut de tots aquells que tinguin estampes religioses, goigs, postals de Nadal, postals antigues, recordatoris de primera comunió o de defunció guardades a casa. Totes elles seran ben rebudes a l'Arxiu Gavín. Av. Mas Fuster, 57. 08190 Valldoreix. Tel. 936 742 570.

Glòria Carrizosa Servitje

Les postals nadalenques de Ferrándiz ocupen un lloc preferent a l'Arxiu Gavín.

**Aquest espai publicitari val
27.280 ptes. + 16% d'IVA
i el veuran més de
40.000 persones
aquesta setmana.**

Demana més informació
al departament de publicitat,
tel. 934 905 988.

Art i educació en favor de la salut

■ Dues associacions treballen pel malalt crònic jove

L'entitat Joves Enferms Crònics (JEC) neix com a resposta a la necessitat d'ajuda dels afectats crònics de malalties principalment neuromusculars. Per donar suport a la JEC s'ha creat l'Associació Mestres de l'Art Actual (MAA), on l'art i l'educació s'uneixen en benefici de la salut. El president i fundador de les dues entitats, Xavier Gran, destaca que «no tenim afany de lucre» i que quan parlen del jove malalt crònic «ens referim a la joventut espiritual. No tenim límit d'edat».

L'objectiu de la JEC és ajudar el jove malalt crònic en diferents aspectes. Un d'ells és l'àmbit laboral, mitjançant la formació ocupacional amb cursos d'informàtica subvencionats per la Generalitat. En aquest sentit, Xavier Gran lamenta que «les persones que no tenen salut hagin de fer front a un rebuig de la societat i això provoca que es tanquin en elles mateixes», i afegeix: «No es pot infravalorar una persona amb una discapacitació, sinó que se n'ha d'apreciar tot allò que pot aportar.»

Una de les possibilitats que estudia la JEC és la d'aconseguir que una entitat financera faci de patrocinadora «creant una targeta de crèdit (Visa-JEC) en què el tant per cent que hi correspongui sigui en benefici de l'entitat», explica Gran. Per fer realitat aquest projecte caldria recollir un màxim de signatures.

Un altre camp que treballa l'associació és el de la recerca: crear un premi anual o bianual per a una millor aportació mèdica tant en la medicina acadèmica, com en la biològica o natural. A més, la JEC també s'interessa per l'assessorament mèdic als malalts, informat l'afectat sobre com millorar la seva problemàtica, on adreçar-se, etc. «Es tractaria de crear el centre JEC on l'únic punt de vista que es té en compte és millorar la qualitat de vida de l'afectat mitjançant la medicació adequada i un exercici controlat per un especialista de l'afecció del malalt», assegura Xavier Gran.

La JEC és una associació de serveis oberta a totes les iniciatives positives que s'aporten entre tots, per això l'eslògan és «Ayúdanos a ayudar». Per a Gran, cal remarcar que «hi ha una sèrie de persones que formen la Junta Directiva d'aquesta associació que creuen en tot el

projecte, és a dir, que no es pot personalitzar en el seu president fundador».

Art solidari

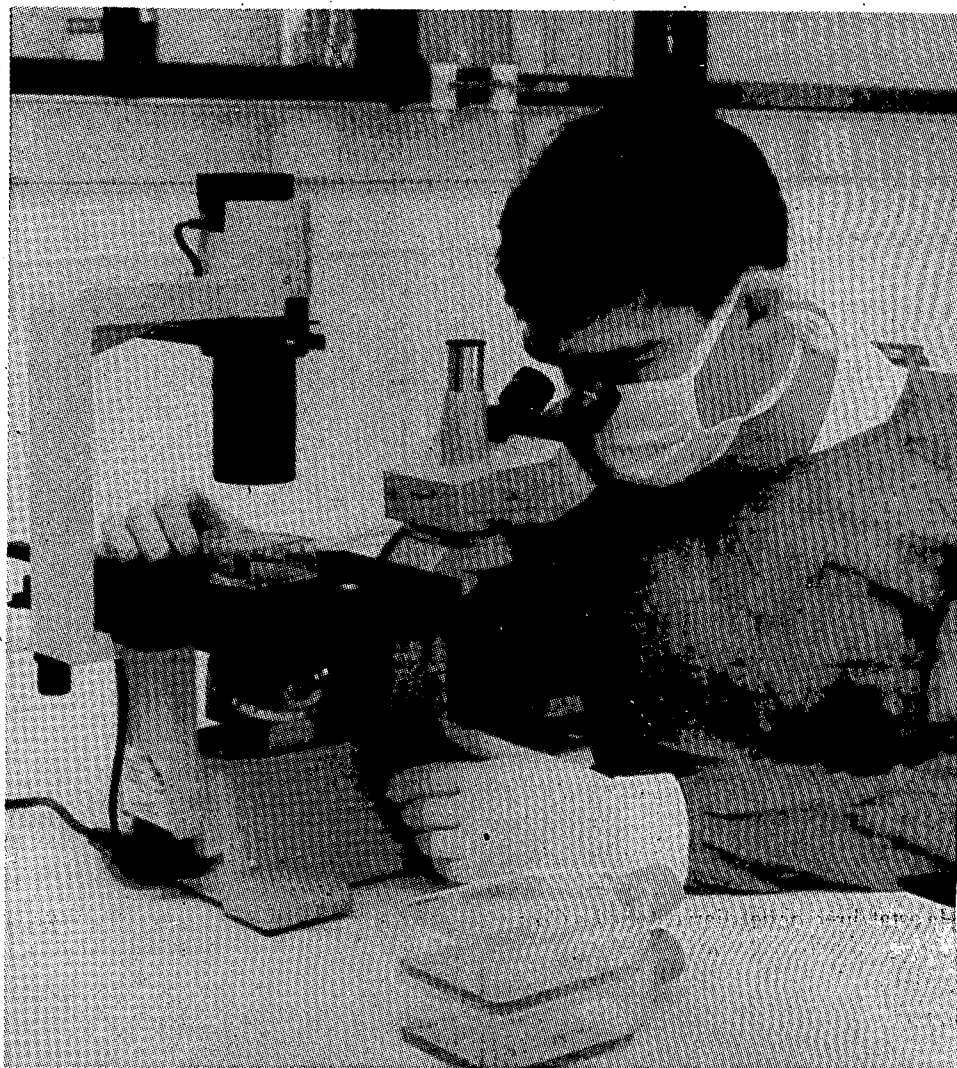
L'Associació Mestres de l'Art Actual és una entitat que uneix art, educació i salut. La idea és que «una selecció d'artistes (exalumnes d'escoles d'art com l'Escola d'Arts i Oficis, l'Escola Massana i la Llotja o la Facultat de Belles Arts) facin un circuit d'exposicions didàctiques d'art als col·legis privats i públics de Barcelona i Catalunya», comenta Xavier Gran. D'aquesta manera es presenten creacions artístiques en pintura, ceràmica, escultura, plata, esmalt, etc. i «així els nois i noies s'apropen a l'art», que seria l'aspecte docent.

Abans de cada mostra, cada nen o nena donarà als seus pares la relació de les obres exposades amb les referències, característiques, mides, preu marcat per l'artista, i una casella en blanc on podrà participar voluntàriament en l'adquisició de l'obra com en una subhasta. Els beneficis es destinaran a la JEC i es té previst crear un taller artístic per a persones amb problemàtiques físiques.

Els estudiants que així ho desitgin poden participar en aquestes exposicions fent un dibuix de temàtica lliure. Els pares dels alumnes seleccionaran els millors treballs, que s'exposaran en altres col·legis i participaran en el Premi Escolar Mestres de l'Art Actual. Aquest és l'aspecte col·laborador dels nois i noies i es premia algú com a reconeixement.

Consciència col·lectiva

Segons Gran, «creiem que aquesta és una forma atractiva, original i humanità-

La recerca és un tema important per a la JEC.

ria d'aconseguir ajuda per a la JEC i a més oferim una canalització comercial diferent per a aquests joves artistes». I destaca que «els artistes han de sentir-se identificats amb aquesta idea i els centres escolars han d'acceptar aquesta iniciativa per ampliar i beneficiar l'àmbit educatiu».

La JEC i la MAA tenen molta il·lusió per dur a terme els seus projectes i compten amb la col·laboració desinteressada d'algunes persones que creuen en aquest treball. Però els cal més ajuda, per aquest motiu el president i fundador de les dues associacions fa aquesta crida: «Demaneu el suport humanitari de totes les persones que vulguin o puguin aportar alguna cosa, tant a nivell material (seu social) com a nivell personal. Necessi-

tem voluntaris i qualsevol persona que vulgui participar en les nostres associacions. Ens cal l'ajuda de tothom.» Aquesta crida també la fa a institucions, associacions i fundacions que vulguin col·laborar amb la JEC i la MAA.

Rosa María Jané Chueca

JÓVENES ENFERMOS CRÓNICOS
ASSOCIACIÓN MESTRES DE
L'ART ACTUAL
TEL. 932 097 085
639 006 849
E-mail: eval@sinix.net

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

incaVoli

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat

«La llibertat dóna credibilitat»

■ Noël Copin, president de Reporters Sense Fronteres, explica els reptes dels periodistes catòlics en el segle XXI

BARCELONA.— «El comunicador catòlic ha de donar una mirada de fraternitat sobre el món, sense jutjar, sense voler imposar uns valors, amb respecte i amor. No cal fer homilies, però segons com parli d'aquells fets que

ha viscut de prop farà arribar l'esperança cristiana als homes i dones.» Segons Noël Copin, president de l'associació internacional Reporters Sense Fronteres, aquesta és la millor manera d'informar. El veterà periodista,

convidat per *Catalunya Cristiana* dins dels actes de celebració del número mil, va desgranar les seves vivències professionals, i va oferir unes claus per informar amb llibertat sense renunciar a la identitat cristiana.

El periodista catòlic per sobre de tot és periodista, i per tant ha de fer la seva feina amb el mateix rigor i professionalitat que la resta de companys d'ofici. Noël Copin va fer aquest aclariment per relativitzar l'adjectiu que en moltes altres professions no s'acostuma a afegir. El periodista francès que ja està jubilat, és president des de fa tres anys de l'ONG Reporters Sense Fronteres, càrrec que li permet viatjar per tot el món per defensar la llibertat d'informació dels pobles. Enrere queda una llarga carrera com a periodista especialitzat en política i religió, que li va permetre viure de primera mà esdeveniments com la guerra d'Algèria i el Concili Vaticà II. Ha estat director del diari catòlic *La Croix* des del 1982 fins al 1994. També ha estat cap d'Informatius de la televisió pública France 2.

Copin diu que el seu ofici l'ha ensenyat a creure en Déu i a creure en l'home. Viure l'esfondrament dels règims de l'Europa de l'Est i l'Europa central, la mentida de la guerra del Golf, la vergonya de Sarajevo i l'horror de la guerra de Ruanda han fet que Copin cregui «en el potencial de l'home per superar la injustícia i lluitar per la llibertat al servei de la veritat».

Conjuntar identitat, llibertat i fidelitat

Quin ha de ser el paper del periodista catòlic? Segons Copin, primer de tot ha d'informar sobre uns esdeveniments «subiectivament, perquè és allò que ha viscut,

Noël Copin amb Núria Oriol, directora de «Catalunya Cristiana».

però d'una manera honesta i contrastada». Els periodistes s'han de guanyar la legitimitat a pols perquè ningú els vota, ningú els escull. Copin va afirmar que aquest ofici demana «passió per conèixer i fer conèixer, comprendre i fer comprendre».

Copin va citar tres fórmules per poder fer una mirada cristiana sobre el món, informar amb rigor del que hi passa i transformar-lo en la mesura del possible. Les claus són fidelitat, llibertat i identitat. El periodista catòlic ha de ser fidel a la seva identitat que ja de per si és sinònim de

credibilitat en el tractament de les informacions.

Noël Copin es va basar en la seva experiència dins el grup editorial *La Croix* per dir que «un diari catòlic és més lliure que els altres». «La llibertat d'un mitjà catòlic significa fidelitat a l'Església», va afirmar Copin, que es va referir a la fidelitat doctrinal i al mateix temps a la llibertat editorial. «Un mitjà religiós no ha de ser la veu oficial de l'Església», va dir el periodista francès que va defensar la lli-

bertat dels seus col·legues per posicionar-se davant d'un tema i fer ús de la seva llibertat com a professionals de la informació.

El president de Reporters Sense Fronteres entén el periodisme del futur com el periodisme del poble de Déu i no únicament de la jerarquia; li agrada el *periodisme de la proximitat* que va a l'encontre de la notícia. Encara que segons Copin hi ha el risc de fer un periodisme «còmode», que només s'interessi per l'entorn immediat i no informi del que passa en la resta del món. El periodisme del futur ha de lluitar contra els interessos comercials que només parlen dels temes que més venen i els altres sem-

bla que no existeixin. El periodisme del futur ha d'estar al servei de la societat i del món: ha de propiciar el debat, reflexionar sobre els fets i aportar claus d'interpretació.

Noël Copin, que va oferir una conferència brillant i esperançada del periodisme catòlic, va acabar parafrasejant el cardenal Duval d'Algèria quan va dir: «Jo crec en el poder revolucionari de l'amor fraternal.» Un ideal per a tota una vida.

Glòria Carrizosa Servitje

En defensa de la llibertat d'informació

Reporters sense Fronteres és una organització que va néixer a França el 1985 per defensar la llibertat de premsa i tenir cura, per tant, dels drets humans en països on malauradament s'exerceix la violència contra els periodistes. Actualment ja té 1.200 socis en més de vint països i són presents a l'Estat espanyol, Bèlgica, Suïssa, Suècia, Alemanya i Àustria. La seva principal missió és denunciar els assassinats i les detencions de periodistes arreu del món. Exposant a la «vergonya nacional» aquests fets han aconseguit alliberar un gran nombre de reporters empresonats, però encara queden 92 periodistes a la presó, la majoria a la Xina, Etiòpia, Síria, Birmània i Kuwait.

Enguany han estat 13 els periodistes assassinats arreu del món, una xifra esfereïdora encara que millora els 26 que van ser executats el 1997. A Algèria han perdut la vida 600 periodistes en els últims deu anys. La majoria d'aquests crims queden impunes ja que normalment no se'n localitza els culpables o no se'ls arriba a jutjar mai.

Noël Copin considera que l'ONG Reporters sense Fronteres defensa la dignitat de l'home i els drets humans perquè «quan un periodista és assassinat o enviat a presó, la població perd una via d'accés a la informació. Quan no hi ha llibertat de premsa, els drets humans queden vulnerats».

BALCLIS
SALA DE SUBASTAS

DES DE 1979

932 175 607
932 377 663

COMPRAVENDA DE PINTURES I ANTIGUITATS AL COMPTAT

PINTURA CATALANA I ANTIGA
MOBLES
JOIES I PLATA...
ANTIGUITATS

VALORACIONS PER A TESTAMENTÀRIES.
GESTIÓ DE VENDA

VALORACIONS GRATUÏTES PER A SUBSCRIPTORS,
CONGREGACIONS I PARROQUIES

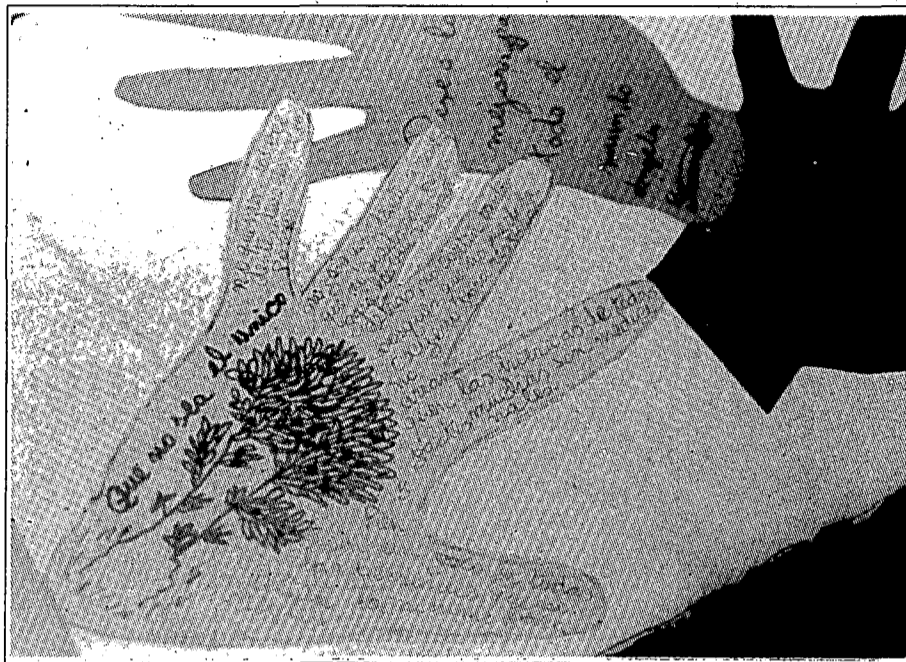
C/ ROSSELLÓ, 227 - 08008 BARCELONA

«Dóna'ns una mà pels drets humans»

BARCELONA.— El 10 de desembre, amb motiu de la celebració del 50è aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans, va tenir lloc a l'Ajuntament de Barcelona l'acte de culminació de la campanya «Dóna'ns una mà pels drets humans».

L'acte, presidit per Agustí Soler, regidor de Drets Civils, i acompanyat d'altres persones vinculades a la defensa dels drets humans a Barcelona, va consistir en la inauguració de l'exposició muntada al pati de l'Ajuntament amb els retalls de mans recollits durant la campanya que va començar per les festes de la Mercè. En aquesta campanya, els ciutadans van dibuixar i retallar el contorn de la seva mà en fulls de colors i van inscriure-hi un missatge solidari. La Regidoria de Drets Civils vol que aquestes mans siguin enviades properament a l'ONU.

Agustí Soler va presentar l'Oficina per la No Discriminació, que «serà un servei de l'Ajuntament de Barcelona d'orientació als ciutadans i ciutadanes en defensa dels drets civils». El regidor també va anunciar la segona conferència europea Ciutats pels drets humans, que es farà l'any 2000, on «s'apro-

Retalls de mans amb missatges solidaris.

varà la Carta Universal dels Drets a les Ciutats, que van signar juristes, polítics i membres d'ONG en el que es coneix com a Compromís de Barcelona».

Jordi Miró

Pla de formació juvenil

REUS.— El Baix Camp ha posat en marxa un pla per a la joventut. És el segon que s'ha elaborat a Catalunya, després del que es va establir a la comarca del Montsià. El seu objectiu és organitzar activitats molt diverses destinades a la formació i ajuda a la joventut. L'Oficina de Serveis a la Joventut del Consell Comarcal del Baix Camp, emmarcada dins d'aquesta iniciativa, ha programat una sèrie d'activitats que es perllongaran fins al maig del 1999. La Facultat de Ciències Empresarials de la Universitat Rovira i Virgili ha estat la seu d'una taula rodona i d'uns seminaris sobre els joves empresaris i els reptes del segle XXI.

Al gener tindran lloc cursos monogràfics, com el d'animació i estructuració dels recursos humans a les entitats sense fins lucratius. Altres cursos tractaran aquestes temàtiques: els infants amb desavantatges socials, tallers de plàstica, descobriment del medi ambient, compatibilitat per a entitats no lucratives, jocs interculturals i l'ús de plantes, fruites i verdures com a remeis naturals. Aquest darrer taller anirà acompanyat de sortides puntuals per conèixer els indrets naturals més interessants de la comarca. El pla preveu també la creació de punts d'informació juvenil, la convocatòria d'una biennal de pintura per a joves i un concurs de fotografia.

Joan Boronat

AMIGOS del HOGAR Una entitat al servei de la gent gran

COMPANYIA A LA TERCERA EDAT A CANVI D'ALLOTJAMENT

Amics de la llar és una entitat que va néixer fa tres anys amb el desig de contribuir a millorar la qualitat de vida de la gent gran.

Hi ha molts avis i àvies que viuen sols a la gran ciutat i que, encara que es troben bé de salut, necessiten companyia. El servei que fa **Amics de la llar** consisteix a posar en contacte la gent gran amb joves que vénen a estudiar a Barcelona. Així, els avis ofereixen allotjament als universitaris a canvi de companyia, sobretot a les nits.

15 dies de prova

Es porta a terme un procés de selecció molt minuciós dels joves —entrevistes, documentació, referències, etc.—, i pel que fa als avis, els visiten al seu domicili per poder-los conèixer i tenir en compte les seves necessitats.

Un cop presentades les dues persones adequades, tenen dues setmanes de prova per comprovar si congenien. Si tot va bé, **Amics de la llar** rep una petita quantitat per la gestió; i per últim es redacta un acord entre ambdues parts per deixar constància de tot allò que han decidit.

Rosa Naudí, a la dreta, i Maria Torres treballen amb el desig de contribuir a millorar la qualitat de vida de la tercera edat.

Han connectat ancians amb estudiants en gairebé tots els barris de Barcelona ciutat. El perfil de les persones que ens sol·liciten aquest servei és: gent gran, sobretot dones de 65 a 90 anys, solteres o vídues, també algun matrimoni. Generalment són persones amb una salut prou bona i que disposen d'una habitació lliure per a una persona estudiant. D'altra banda, respecte als joves, tenen entre 20 i 35 anys;

talunya i l'experiència de tres anys realitzant aquest servei. També el fet que moltes persones grans s'ho comuniquin les unes a les altres és una garantia de la feina ben feta.

R.N.

Amics de la llar
Indústria, 218, 4t 1a - Barcelona
Tel: 934 369 651

la majoria són noies de les comarques de Catalunya, de la resta de l'Estat espanyol i d'Amèrica Llatina, que tenen bones referències i són estudiants matriculades.

Amics de la llar és una entitat reconeguda per la Generalitat de Catalunya

S'estableix una bonica relació d'amistat i convivència entre les dues generacions. L'experiència i els coneixements de la gent gran poden ser de gran ajut per als estudiants; i per als avis, el fet de tenir algun jove a casa els contagia les ganes de viure.

Amics de la llar té el reconeixement del Departament de Benestar Social de la Generalitat de Ca-

cultura

Consumidors intel·ligents
dels mitjans

Margarita Riviere.

BARCELONA.— El 9 de desembre va tenir lloc a l'Ateneu Barcelonès la conferència *La premsa ahir i avui. Premisa lliure?*, amb la presència de la periodista Margarita Riviere; Miquel Riera, editor d'*El Viejo Topo*, i Jaume Reixach, editor d'*El Triangle*. Margarita Riviere, que recentment ha publicat el llibre *El segon poder*, va recordar al públic assistent que la societat no ha de ser tan sols espectadora, sinó que ha de saber escollir els seus mitjans d'informació: Els lectors han de ser intel·ligents a l'hora de triar la premsa que volen, atès que els consumidors són els qui configuren la demanda. La diversitat de criteri es va constatar en la intervenció de Jaume Reixach, el qual va opinar que els mitjans de comunicació han de provocar la transformació social. Per la seva banda, Riviere va dir que calia «explicar-la, no provocar-la». Un altre dels temes tractats va ser la llibertat d'expressió. (M.S.P.)

Edició en castellà
de «Sant Ramon
de Penyafort»

MADRID.— El 10 de desembre, dia en què se celebrava el 50è aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans, Margarita Mariscal de Gante, ministra de Justícia, va rebre els promotors del llibre *San Raimundo de Peñafort*, de l'historiador Ferran Valls i Taberner. Manuel Rucabado i Verdguer, vicepresident de l'Associació d'Amics i Devots de Sant Ramon de Penyafort; Xavier Valls Taberner, fill de l'autor de l'obra i president del Banco Popular Español, i Pere Fàbregues, director-gerent de La Formiga d'Or, van lliurar a la ministra el primer exemplar de la nova edició en castellà. (C.C.)

Jocs Florals de
Calella 1999

CALELLA.— Els Amics de la Poesia de Calella han convocat la XVII Edició dels Jocs Florals de Calella. Tots els originals hauran de ser escrits en llengua catalana i presentats a màquina a doble espai, per una sola cara i per triplicat. Hi haurà vuit categories: Flor natural, Englantina, Viola, Premi Maria Cardona, Premi Francesc Castells, Premi juvenil La Llopa, Premi Francesc Grau i Premi Maria Teresa Saula. Els treballs hauran de ser lliurats a mà o per correu, abans del 10 de febrer, al Secretariat dels Jocs Florals de Calella, Sr. Josep Miracle i Collmaliver, c/ Sant Pere, 36, 1r 1a - 08370 Calella. Per a més informació, tel. 937 690 522. (C.C.)

Premi a la lluita contra l'atur

BARCELONA.— Acció Solidària contra l'Atur, una fundació presidida per l'abat emèrit de Montserrat, Cassià M. Just, va entregar recentment el II Premi Josep M. Pinyol. El guardó, dotat amb un milió de pessetes, va recaure en el projecte Raixa, per la seva iniciativa de lluita contra l'atur.

La fundació, instituïda el 1981, és pionera en el finançament de projectes d'economia social que creen nous llocs de treball. Amb aquest motiu, organitza

activitats —com el lliurament d'aquest premi— que pretenen atenuar les necessitats bàsiques de les persones que es troben en una situació límit a causa de l'atur. Gràcies a les col·laboracions dels seus socis, Acció Solidària contra l'Atur ha destinat prop de 800 milions a la lluita contra l'atur i ha creat 4.222 llocs de treball. També ha donat suport a 333 iniciatives col·lectives d'autoocupació i ha resolt 1.076 sol·licituds per a l'adquisició d'eines de treball. Ha actuat com un banc solidari.

L'acte de lliurament del premi va comptar amb la presència d'Eduardo Rojo Torrecilla, catedràtic de Dret del Treball de la Universitat de Girona i membre de Cristianisme i Justícia, que va fer una conferència-col·loqui sobre *Els canvis en el món del treball, situació actual i reptes de futur*.

Miriam Salazar

Acostar la realitat del Tercer Món
als infants

Amb motiu del 50è aniversari de les Missions Diocesanes Basques (1948-1998), s'ha organitzat l'exposició itinerant missionera *Entra en la gran aventura*. L'objectiu d'aquesta iniciativa és acostar als ciutadans els valors culturals i religiosos dels pobles de Ruanda, Angola i l'Equador. La mostra, que conclourà el 30 de maig de 1999, visitarà diferents localitats del País Basc. Especialment adreçada a alumnes d'educació infantil i primària, l'exposició compta amb materials didàctics i amb visites guiades d'una hora de durada. Al llarg del recorregut, els infants poden jugar, llegir, ballar, vestir-se, cuinar, treballar, escoltar, veure, tocar, degustar, olorar, etc. (C.C.)

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Claudio Monteverdi, compositor

El 1967, amb motiu del quart centenari del naixement del compositor Claudio Monteverdi, Itàlia li va retre homenatge amb aquest segell. A més de la seva imatge, en el segell hi veiem dos personatges que pertanyen als seus melodrames *Luteri de Cremona* i *Orfeo*. Dins del catàleg Yvert, el segell té la numeració 970.

Monteverdi (Cremona, 1567 - Venècia, 1643) va ser el creador de l'òpera italiana i el renovador del madrigal. Músic de la cort de Màntua, va ser nomenat mestre de cambra del duc de Màntua. Obres seves de gran rellevància són: *Orfeo*, *Ariadna*, *Il ritorno di Ulises* i *L'incoronazione di Poppea*.

27È PESSEBRE VIVENT D'OSONA

Els dies 25, 26 i 27 de desembre
de 6 a 9 del vespre

Els dies 1, 3 i 6 de gener de 6 a 8 el vespre

El dia 10 de gener de 6,30 a 8 el vespre

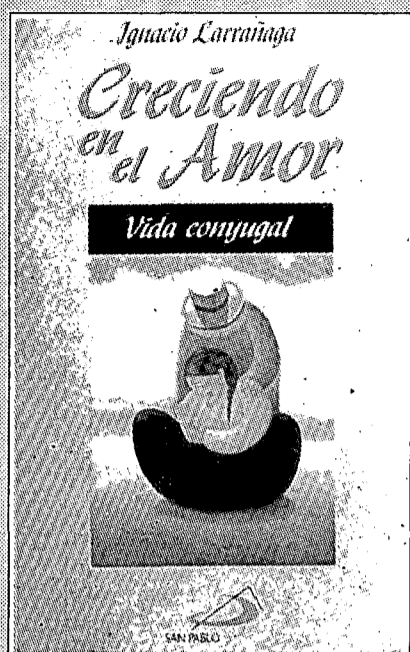
BUFET FIGUERAS
ADVOCATS

Amb més de trenta anys d'experiència en Dret Civil, Mercantil, Penal, Administratiu, Matrimonial i reclamacions de quantitat contra morosos.

Màxima serietat.

Tel. 932 018 009 - Fax 932 001.762
c/ Bori i Fontestà, 18, 4t 1a - 08021 Barcelona
e-mail: bufetfigueras@abonados.cplus.es

VÍDEOS

▲ **Ignacio Larrañaga, Creciendo en el amor. Vida conyugal.** Grup Editorial San Pablo, Madrid 1998, dos vídeos (primera part: 97 minuts; segona part: 99 minuts)

La veritable escola de l'amor

El germen de l'amor en una parella ha de créixer en el transcurs d'una llarga convivència en el matrimoni. La veritable escola de l'amor és el matrimoni, on els cònjuges han de lluitar per salvar els esculls que es trobin, per contrarestar els efectes del pas del temps i per mantenir viva la flama de l'amor. Allò que en l'origen de la parella era un amor emotiu, passa a ser un amor oblatiu, de lliurament a l'altre. No obstant això, es pot veure assaltat per una sèrie de dificultats, obstacles i crisis, fruit moltes vegades de l'egoisme. En qualsevol cas poden sorgir fantasmes del passat, problemes que un dia es van evitar resoldre i que continuen posant entrebancs al creixement comú com a parella.

Per respondre a aquests inconvenients i per salvar aquestes barreres, aparentment infranquejables en algunes ocasions, Ignacio Larrañaga proposa una sèrie d'activitats basades en el manteniment de l'amor, de l'amor oblatiu, del sacrifici per amor. Larrañaga, nascut a l'Estat espanyol, ha viscut gairebé sempre a Amèrica Llatina. Les seves nombroses obres, de gran èxit a molts països i traduïdes a diversos idiomes, tenen el segell típic d'allò que és vital: claredat, profunditat i realisme. (C.C.)

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí; alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

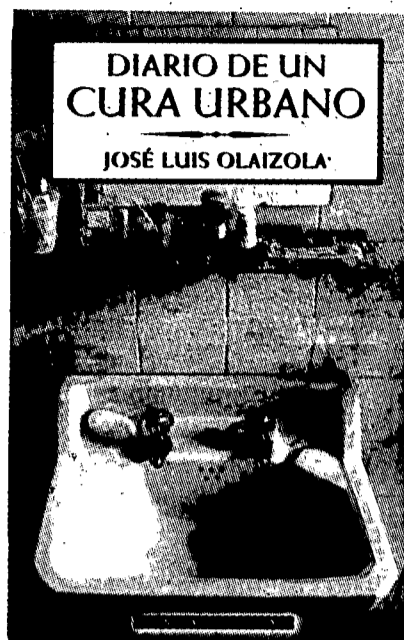
Llibres

Vivències d'un capellà jove

La figura del capellà catòlic, amb les seves llums i ombres, ha estat una constant en la literatura universal. Graham Greene, Bernanos o Guareschi, entre altres, l'han novel·lada des d'angles molt diversos i sempre amb gran acceptació del públic pel misteriós atractiu que envolta a qui està disposat a deixar-ho tot per servir el proïsme. Però feia anys, il·lustres, que les notícies sobre el sacerdoti estaven relegades a les pàgines dels diaris, principalment per denunciar comportaments que no es compaginen amb el seu sagrat ministeri.

José Luis Olaizola, novel·lista de llarga trajectòria, s'aboca a aquest món de la mà d'un jove vicari d'una modesta parròquia ubicada a una gran ciutat que, a les portes del segle XXI, ha de desenvolupar la seva pastoral amb tota la problemàtica de droga i violència sexual pròpia dels temps que corren. Olaizola aconsegueix un notable retrat de personatges i de situacions dramàtiques, però sense deixar de fer servir l'humor que el caracteritza. (C.C.)

▶ **José Luis Olaizola, Diario de un cura urbano.** Editorial Planeta, Col·lecció Planeta-Testimonio, Barcelona 1998, 188 pàg.

Valorar la tradició litúrgica

En els últims mesos de la seva vida, el P. Jordi Pinell (1921-1997) va estar preparant aquest llibre, d'alguna manera, resum i culminació de tota una vida dedicada a l'estudi i divulgació de la litúrgia hispànica. La mort li va impedir enllestir-ho. J. Aldazabal, que havia impulsat la seva realització, ha assumit aquesta tasca, sempre amb treballs preparats pel monjo benedictí.

Aquesta obra es convertirà en referència obligada per a qui desitgi conèixer i estudiar el tema de la litúrgia hispànica. De la mà de qui va ser el seu gran especialista, el lector podrà seguir els passos dels seus orígens i la consolidació dels ritus hispanomossàrabs, sobretot de l'Eucaristia i de l'Ofici diví, però també dels altres sacraments i de l'Any Litúrgic. I així, valorar la nostra antiga tradició litúrgica, que pot seguir aportant el seu testimoni cristià. (C.C.)

▶ **Jordi Pinell, Litúrgia hispànica.** Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Biblioteca litúrgica, Barcelona 1998, 324 pàg.

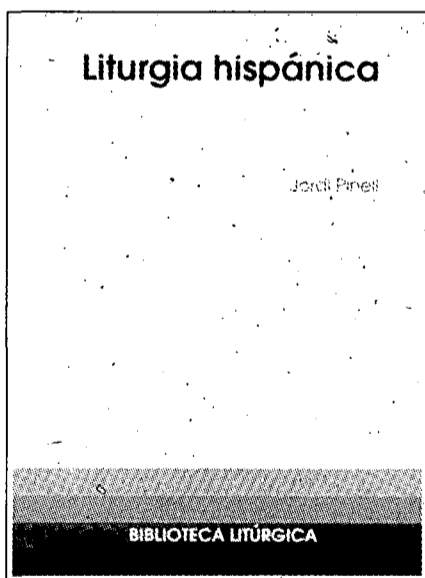
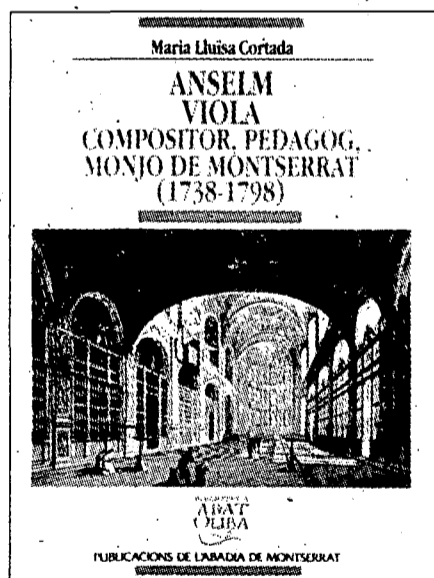
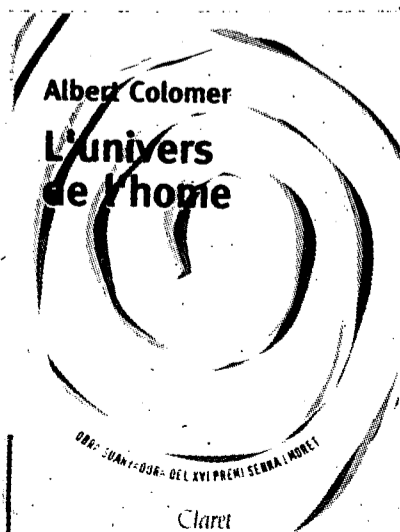

Figura i obra d'Anselm Viola

La música catalana arriba a un dels màxims nivells d'esplendor durant la segona meitat de segle XVIII. Una part important d'aquest apogeu és deguda al prestigi de l'escola de música de Montserrat que, des dels cants i danses del *Llibre Vermell*, del segle XIV, fins als nostres dies, representa la imatge més completa i continuada de la nostra història musical. Una de les figures més representatives i insignes del segle il·lustrat és el P. Anselm Viola (1738-1798), compositor, pedagog i director de l'Escolania de Montserrat. Aquest volum de Maria Lluïsa Cortada, doctora en l'especialitat de musicologia per la Universitat Autònoma de Barcelona, presenta, per primer cop i de forma exhaustiva, la personalitat d'aquest monjo i la seva obra, amb una anàlisi del seu llenguatge musical. (C.C.)

▶ **Maria Lluïsa Cortada, Anselm Viola.** Compositor, pedagog i monjo de Montserrat (1738-1798). Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Col·lecció Biblioteca Abat Oliba, Barcelona 1998, 512 pàg.

Interrogants sobre l'univers humà

L'energia, la matèria i l'univers, són compatibles amb la llibertat i l'amor? Existeixen realment la llibertat i l'amor? Si existeixen, qui els crea, on habiten, com actuen, què originen? Igualtat, justícia, pau i alegria, són unes utopies que no es poden aconseguir en aquest món? Heus ací les preguntes que planteja aquest llibre i a les quals intenta trobar camins de resposta. Aquesta obra ha estat guardonada amb el XVI Premi Serra i Moret per a obres de civisme, en la modalitat d'assaig, atorgat per la Direcció General d'Acció Cívica del Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya. (C.C.)

▶ **Albert Colomer, L'univers de l'home.** Editorial Claret, Col·lecció Els Daus-Assaig, Barcelona 1998, 317 pàg.

XIII Conferència Internacional al Vaticà

L'Església i les persones grans

Mentre el president dels Estats Units, Bill Clinton, declarava a finals del mes d'octubre que «aquest és un gran dia per a Amèrica i per als nostres compatriotes de la tercera edat», amb motiu del vol del veterà astronauta John Glen a l'espai, al mateix temps es desenvolupava a Roma una trobada important per a les persones grans i per a l'Església.

Un cosmonauta de 77 anys no és un vell. La política sociocultural i la pastoral de l'Església cal que es reorientin.

En aquest clima de visió del món, basat sobre l'evolució demogràfica, 500 persones de 50 països es reuniren a Roma del 29 al 31 d'octubre per reflexionar sobre els signes del temps que ens toca viure. Vie Montante Internationale hi era representada per quinze persones d'Europa, del Canadà i l'Amèrica Llatina.

Les intervencions, a càrrec de la ministra de Salut d'Itàlia, Rosa Bendi, del cardenal Poupard, el cardenal Tettamanzi, arquebisbe de Gènova, del cardenal Stafford, del Consell pontifici per als laics, insistiren sobre la dignitat de la vellesa, des de la Bíblia fins als temps presents, quan augmenta la població de gent gran, les dificultats per la seva integració, la marginació ascendent...

Foren importants les afirmacions del cardenal Moreira Neves, del Brasil, afirmant que: «L'Església ha de treballar per un canvi de mentalitat i proclamar:

—L'eminència dignitat de la persona humana.

—L'acumulació d'experiències i de saviesa de les persones grans.

—La persona gran té dret a la felicitat.»

Aquesta Conferència Internacional va acabar amb una audiència del Sant Pare. Joan Pau II aixeca una vègada més la veu contra les pràctiques que abreugen la vida i envia un missatge a totes les

persones grans del món: «Jo dic, estimats germans i germanes, que no perdeu l'esperança, la vida no s'acaba aquí a la terra, no és més que el seu començ. Hem de ser testimonis de la resurrecció. L'alegria ha de ser la característica de la persona gran, una alegria serena, perquè els temps maduren i la recompensa que el Senyor Jesús ha preparat per al seu servent fidel s'apropa, com ens diu l'apòstol Pau: "Jo he combatut el bon combat, jo he acabat la cursa, jo he conservat la fe".»

Aquesta Conferència Internacional ens confirma en el nostre camí. L'Església ens invita a ser testimonis actius de l'evangelització. Invoquem l'Esperit perquè ens acompanyi en la nostra tasca. (V.C.)

EL CONSILIARI PARLA...

Advent - Nadal

En aquests temps d'Advent-Nadal, voldria destacar que Déu és present en nosaltres, en la nostra vida espiritual i física.

Els membres de Vida Creixent hauriem d'aprendre a veure Déu en tot lloc i així la nostra pregària podria esdevenir *pregària de fe*. Aprendre a pregar no únicament amb paraules, sinó amb la mirada, l'admiració, l'agraïment i la contemplació.

Així totes les coses seran *petjades de Déu*.

La *fe* ens dóna un sentiment de seguretat i de pau, i ens dóna també el convenciment que l'amor de Déu sempre ens abraça.

El sentit de la *fe* en el més enllà ens dóna una visió del món diferent: Car la *fe* ens permet conèixer Déu en els fenòmens de la naturalesa, en la qual trobem traces de la seva actuació, traces de la cura que té per nosaltres i per tot el món que ens envolta.

Una persona que és exemple d'aquesta vivència és sant Francesc d'Assís, l'inventor del Pessebre. A tot arreu trobava la presència de Déu. Fixem-nos com pregava:

«Lloat sigui el Senyor, / per la nostra germana Lluna, / i pels nostres germans estels. / Lloat sigui el Senyor, pels nostres germans, el vent i l'aire.»

Tot ve del Senyor, el bon temps i el temps ennuvolat, tot són meravelles de Déu: la pluja i el fang:

«Lloat sigui el Senyor, / per la nostra germana aigua.»

Quan tinc set i bec enmig de la xafogor, puc experimentar la presència de Déu. Sant Francesc té consciència de la presència del Senyor en totes les coses. La consciència d'aquesta presència és una actitud pròpia de la *fe*. Per això en totes les coses de la naturalesa i en totes les nostres actuacions, Ell hi és present.

«Totes les coses són petjades de Déu en el món.»

Nadal ens porta la presència de Jesús. Que sapiguem viure el Nadal. Portem la presència del Senyor en totes les nostres coses i actuacions.

Podríem fer aquesta pregària de sant Francesc:

«Oh Senyor,
feu de mi un instrument de la vostra pau!
On hi ha odi, que jo hi porti l'amor.
On hi ha ofensa, que jo hi porti el perdó.
On hi ha discòrdia, que jo hi porti unió.
On hi ha dubte, que jo hi porti la fe.
On hi ha error, que jo hi porti la veritat.
On hi ha desesperació, que jo hi porti l'esperança.
On hi ha tenebra, que jo hi porti la llum.
Oh, Mestre:
Feu que jo no cerqui tant ser consolat, com consolar.
Ser comprès, com comprendre.
Ser estimat com estimar.
Perquè és donant que es rep.
Perdonant que s'és perdonat.
Morint, que es ressuscita a la vida eterna.»

Jaume Serrano

NOTICIARI

Vida Creixent a Manlleu

Els grups de Vida Creixent de Manlleu es reuniren als locals parroquials de Santa Maria, per celebrar la diada de Tots Sants i la tradicional castanyada.

Després de la benviguda, la coordinadora, Montserrat Font, va llegir un resum de la festa tal com se celebrava fa molts anys arreu de Catalunya.

Durant el berenar es feren diferents lectures de temes adients a la celebració, alternant amb unes cançonetes i amb la participació de la germana Constantina Fernández, dels Hostalets de Balenyà, que entre altres textos va recitar unes poesies molt emotives, i també ens va fer riure amb la paròdia d'un coix. Més tard, a l'hora de les castanyes, es nomenà la reina de la castanya de plata. L'escollida fou Natxi Gaja a la qual se li concedí la banda d'honor juntament amb la castanya de plata i un pergami.

Com a cloenda, l'himne de Vida Creixent. Tot plegat un ambient distès, ple d'amistat i d'alegria. (C.S.)

EL PRODUCTE QUE LI RESOL
DE DEBÒ
EL PROBLEMA
DE NETEJA DE CAMISES I
ALTRES PECES.

T2000

Demani'l a la seva drogueria o
supermercat.
Ens ho agrairà!

RÀDIO

HORA	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES	DISSABTE	DIUMENGE
2.00 a 6.00	Selecció de música instrumental						
6.00 a 8.00	RADIOFÓRMULA MUSICAL (De 7.00 a 7.02 Mirant Endins, petit espai de reflexió)						
8.00 a 9.00	EL PRIMER CAFÈ (Programa informatiu que inclou una tertúlia d'actualitat)						TOT SARDANA 9.00 a 10.00
9.00 a 21.00	RADIOFÓRMULA MUSICAL Amb informació cada quart d'hora (general, d'Església i solidaritat, de serveis, de cultura, esportiva...) Comentari de l'Evangelí a les 7.30 i a les 15.30						EUCARISTIA 18.45 a 20.00
21.00 a 21.30	PARÈNTESI, UN PROGRAMA PER A TOTS ELS PÚBLICS (Espai adreçat a la família que inclou Els contes de la Fada Vetakika)				ON TU EM DIGUIS (Propostes culturals per al cap de setmana) (21.15 a 22.00)	Des de Nashville (Música country)	La Pròrroga (Informació esportiva)
21.30 a 22.00	CINC CÈNTIMS (Programa d'economia i consum)					Pentagrama de quatre (Música catalana)	Bojos per la ciència (Tertúlia científica)
22.00 a 23.00	NIT D'ESTELS (Magazín d'església i solidaritat) Dimarts inclou Mar de Claror (programa de catequesi)					La Tercera Lluna (Magazín d'actualitat musical)	Noms de la Música (Espai de música clàssica)
23.00 a 00.00	GALÀXIA ESPORT (Magazín esportiu)	L'EXCUSA (Tertúlia intergeneracional)	EL SOPAR (Converses de sobretaula)	EN FAMÍLIA (Temes al voltant de la família)	AMB LLUM PRÒPIA (Personatges)	NINGÚ NO ÉS PERFECTE (Magazín de cinema) 23.00 a 00.30	Temps de Paraula (Bíblia i teologia)
00.00 a 2.00	LA GRAN DIFERÈNCIA (Selecció musical) (De dilluns a diumenge a les 2.00 h. Espurna d'Alba, Dietari de Música i Músics i Comentari de l'Evangelí)					Fila 7 00.30 a 1.00 Cova de Jazz 1.00 a 1.30 De nou n'nou 1.30 a 2.00	A cel obert (Programa de reflexió i pregària)

De dilluns a divendres:

06.00-08.00 *Radiofórmula*
08.00-09.00 *El Primer Cafè*
09.00-09.15 *Informatiu matí*
09.00-14.00 *Radiofórmula*
14.00-14.15 *Informatiu migdia*
14.15-20.00 *Radiofórmula*
20.00-20.15 *Informatiu vespre*
20.15-21.00 *Radiofórmula*
21.00-21.30 *Parèntesi* (conté l'espai La fada Vetakika)
00.30-02.00 *La gran diferència*

12.00, 16.00, 18.00 *Punts informatius*
9.15, 13.15, 17.15, 19.15 *Temps i circulació*
9.45 *Agenda*
12.45 *Recomanació turística*

Cada dia:

02.00-02.10 *Espurna d'Alba*
Dietari de música i músics
Comentari de l'Evangelí
02.10-06.00 *Música instrumental*

Dilluns

21.30-22.00 *Una setmana més* (repetició)
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Galàxia Esport*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimarts

21.30-22.00 *El tresor de la història*
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *L'excusa*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dimecres

21.30-22.00 *Estels sobre el Principat*
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *El sopar*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dijous

21.30-22.00 *La taula de l'Evangelí*
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *En família*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Divendres

21.15-22.00 *Senda sonora*
22.00-23.00 *Nit d'Estels*
23.00-00.00 *Amb llum pròpia*
00.00-00.30 *Tercer Mil·lenni*

Dissabte

06.00-09.15 *Radiofórmula*
09.15-10.00 *Senda sonora* (repetició)
10.00-12.00 *Radiofórmula*
12.00-12.30 *Una setmana més*
12.30-13.00 *Diàlegs amb Joan Martí*
13.00-21.00 *Radiofórmula*
21.00-21.30 *Estels sobre el Principat*
21.30-22.00 *Pentagrama de quatre*
22.00-23.00 *Magazín musical*
23.00-00.30 *Ningú no és perfecte*

00.30-01.00 *Fila 7*
01.00-01.30 *Cova de Jazz*
01.30-02.00 *De nou n'nou*

Diumenge

06.00-08.30 *Radiofórmula*
08.30-09.00 *La taula de l'Evangelí*
09.00-10.00 *Tot sardana*
10.00-18.00 *Radiofórmula*
18.00-18.30 *El tresor de la història*
18.45-20.00 *Eucaristia*
20.00-21.00 *Radiofórmula*
21.00-21.30 *La pròrroga*
21.30-22.00 *Bojos per la ciència*
22.00-23.00 *Noms de la música*
23.00-00.00 *Temps de paraula*
00.00-02.00 *A cel obert*

TELEVISIÓ

Dijous 24

23.55 *Missa del Gall*

Oficiada per S.S. el papa Joan Pau II des de la basílica de Sant Pere de Roma.

Divendres 25

09.30 *Concert de Nadal*

Com altres anys, el papa Joan Pau II serà l'espectador d'excepció del VI Concert de Nadal des del Vaticà.

11.00 *Missa de Nadal*

Des de la catedral de St. Rombout a Malines (Bèlgica).

11.55 *Benedicció Urbi et Orbi*

Diumenge 27

08.45 *Tiempo de creer*09.30 *Pueblo de Dios*10.00 *Últimas preguntas*10.25 *Testimonio*10.30 *Santa Misa*

Amb la participació de l'agrupació coral La Industrial de Sabadell (Vallès Occidental, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Maria Calzada i

Olivella (Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa.)

11.15 *Esglésies de Catalunya*

Dilluns 28

17.15 *Pueblo de Dios*

Dijous 24

23.55 *Missa del Gall*

Dissabte 26

09.10 *Signes dels Temps*

«Com divertir i educar en valors els més petits de casa?». Actuació del músic i actor per a infants, Pau Tarruell.

L'excés de violència a les sèries infantils de la televisió. Entrevista a Valentí Gómez, president de l'Observatori Europeu de la TV infantil.

Altres temes: —Quin és el sentit cristià del Nadal vint segles després del naixement de Jesús? Tertúlia amb tres testimonis.

—Mn. Ballarín (reflexió sobre l'evangelí).

(Presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió el diumenge, a les 12.00 h, pel Canal TVC Internacional (Astra); i el diumenge, a les 2.00 h, pel Canal 33.

Divendres 25

20.30 *Creure avui*

(Dirigit per Ramon Safont-Tria.)

Creure avui repeteix l'emissió els dilluns a les 13.30 h.

Cada dijous

21.40 *Paraula i vida*

Glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

Paraula i vida repeteix l'emissió els divendres a les 13.40 h.

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit Canal Digital - Hot Bird 2 - 13° Est - Traspoder 54 - Freqüència 11804 Mhz - Cod. MPEG

RÀDIO VATICANO (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia a les 20.40h *Rosari*; en llatí des del Vaticà. A les 22.10h *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge, a les 9.15h *Música religiosa*. 11.00h: Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h *Paraules de vida*. Entrevista a Salvador Alsius sobre el seu darrer llibre *Hem perdut l'Oremus*. (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - De dilluns a divendres, a les 5.58h *Reflexió matinal*. Cada dia, a les 12.00h *Angelus*. De diumenge a divendres, a les 15.00h *El espejo*. De dilluns a dijous, a les 15.30h *Los decanos*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.00h *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h *Santoral*. Diumenges, a les 7.20h *Guia dominical*. 9.00h *Santa Misa*. 9.45h *Informativo diocesano*. 10.00h *Iglesia noticia*. 14.30h *Letra y música*. 22.00h *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO ESPAÑA CATALUNYA (FM 94.9) - Dissabtes i diumenges, de 7.00 a 8.30h, *Los jóvenes hablan de Dios*: programa religiós que inclou el Sant Rosari, l'Evangeli comentat, testimonis, entrevistes i actualitat.

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista (i III) amb el pare Joan Larrea, missioner salesià, que fa 50 anys que missiona al nord de l'Índia, a prop de l'Himàlaia; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelonà, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

ONDA RAMBLA CATALUNYA - Diumenge a les 8.10h: *Cartes Dominicals* (FM Barcelona 89.8; Girona 89.9; Tarragona 91.0; Igualada 92.2; Lleida 100.2)

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Dijous a les 10.30h *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres a les 20.05h *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dijous a les 19.00h *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Joan-Pere Pulido). (El programa es repeteix el diumenge al matí).

RÀDIO RUBÍ (FM 96.0) - Diumenge a les 09.00h *Presència cristiana*: programa realitzat entre la comunitat catòlica i evangèlica (responsable: Isidre Rubio).

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

(Programes que edita el Departament de ràdio del bisbat de Girona)

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de música melòdica i lleugera.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*; *Costumari cristià*; *Dels joves per als joves*; *Notícies* i *El significat de l'Evangeli*. També, cada mes, hi ha una crítica cinematogràfica. Presenta: Àngel Rodríguez.

L'emeten **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) dissabte 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.00h. **Onda Rambla Girona** (89.9 FM) dijous 14.10h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107.0 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) divendres 19.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) divendres 13.30h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (106.0 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.0 FM) diumenge 18.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) diumenge 9.00h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 19.30h. **Ràdio Sant Joan de Mollet**. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.30h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts de durada presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten **Ona Girona** (95.1 FM) diumenge 8.55h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 8.45h.

També s'inclou en els programes parroquials locals de **Llagostera Ràdio** (105.7 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 10.00h. **R.Dos.84 Hostalric** (105.8 FM) *Antena familiar* dissabte 14.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) *La veu de la parròquia* dissabte 9.05h.

Retransmissió en directe de la *Missa dominical*. L'emeten **Catalunya Música (Girona)** (96.7 FM)

diumenge 11.00h: **Catalunya Música (Maresme)** (101.5 FM i 96.4 FM) diumenge 11.00h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 de RNE (Girona)** (738 AM i 93.3 FM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 de RNE (Maresme)** (738 AM i 88.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte a les 13.40h *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte a les 14.00h i diumenge a les 12.00h *Temps Obert*: inclou la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.00h *Magacín*: amb la «conversa setmanal» del bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

Emissions d'una hora:

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*. L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) divendres 15.00h.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*.

L'emeten **Tarragona Ràdio** (102.6 FM) dissabte 9.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) dissabte 9.00h.

Emissions de 15 minuts:

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*.

L'emeten **Cadena Cope Reus** (1.143 OM) diumenge 9.45h. **Cadena Cope Tarragona** (93.5 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Falset** (107.6 FM) diumenge 12.45h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.30h.

Emissions de 5 minuts:

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

L'emeten **RNE Tarragona** (88.8 FM) divendres 16.10h. **RNE Tarragona** (855 OM) divendres 16.10h. **Ràdio Reus-SER** (1.026 OM) diumenge 15.15h. **Ràdio SER Tarragona** (96.2 FM) diumenge 15.15h. (Connexió de **Ràdio Móra d'Ebre-SER**) (87.6 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Ebre-SER** (101.9 FM) diumenge 15.15h. **Ràdio Valls** (103.2 FM) diumenge 9.03h. **Calafell Ràdio** (107.7 FM) diumenge 9.45h. **Ràdio Cambrils** (90.0 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio El Morell** (98.3 FM) dilluns 21.00h. **Ràdio La Canonja** (102.3 FM) divendres entre les 20.00 i les 22.00h. **RTV La Selva** (105.8 FM) dissabte 9.45h. **Ràdio La Vilella Alta** (107.3 FM) dissabte 12.00h. i diumenge 13.00h. **Ràdio Montblanc** (107.0 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (107.5 FM) dissabte entre les 13.00 i les 14.00h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (101.0 FM) diumenge 14.00h. **Punt 6 Ràdio Reus** (104.0 FM) divendres entre les 21.00 i les 22.00h. **Onda Rambla Tarragona** (91.0 FM) divendres 13.10h. **Onda Cero Reus** (95.3 FM) dissabte 8.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

PARAULES DE VIDA: pel bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. L'emeten: **Ràdio Batea**, **Ràdio Flix**, **Cadena SER**, **Ràdio Joventut**, **Ràdio Els Ports**, **Ràdio Ràpita**, **Ràdio Ebre-SER**, **Radio Nueva**, **Ràdio Delta**, **Ràdio Gandesa**, **Ràdio Hospitalet**, **Cadena SER**, **Onda Cero Ràdio**, **Ràdio Ulldecona**.

RÀDIO BATEA (FM 107.1) - Dissabte a les 11.00h *La veu de la parròquia*: inclou temes d'actualitat, notícies, «Els amics de Jesús», un comentari de cara al Jubileu de l'any 2000, l'evangeli del diumenge, etc.

RÀDIO ULLDECONA (FM 95.0) - Diumenge de 9.05 a 9.30h *Amb la força de l'amor*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0). (programació en la pàgina anterior.)

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - Diumenge a les 08.45h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: *Santa Misa*.

Als nostres lectors

El setmanari publicarà la informació que ens feu arribar sobre les diferents emissions religioses de ràdio i televisió de la vostra població.

Adreceu-vos a Rosa Peraire

Tel. 934 905 988 - Fax: 934 902 035

La claqueta

El poder de la imaginació

Títol: *Un mundo a su medida*
Director: Peter Chelsom
Intèrprets: Sharon Stone, Gena Rowlands, Harry Dean Stanton, Kieran Culkin, Elden Henson, James Gandolfini, Gillian Anderson
Títol original: *The Mighty*
Nacionalitat: EUA, 1998

Tot i que s'ha anat evolucionant i cada vegada estem en una societat més integradora, si hi reflexionem ens adonarem que en moltes ocasions a la gent que és «diferent», l'apartem. Aquest rebuig es produeix entre adults però també entre els nens, i en aquest cas encara és més cruel. Aquesta marginació dels infants envers els nens que són «diferents» és el que es fa pal·lès a la pel·lícula *Un mundo a su medida*, dirigida per Peter Chelsom i basada en la novel·la de Rodman Philbrick *Freak the Mighty*.

Un mundo a su medida és una història

Kevin i Max, els dos protagonistes de la història.

commovedora protagonitzada per dos nens, Kevin (Kieran Culkin, germà del famós Macaulay) i Max (Elden Henson). Kevin pateix una malaltia infantil degenerativa, la síndrome de Morquio, que el converteix en un nen diferent dels altres però que no li impedeix tenir unes ganes enormes de viure i de superar-se. Max és un noi de 13 anys marginat pels seus companys perquè té l'aparència d'un gegant i el seu pare és un delinqüent acusat d'haver matat la seva mare.

Aquest rebuig és el que fa que els dos nens estableixin uns forts lligams d'amistat i que es creïn el seu propi món, on la imaginació té un paper molt rellevant que els serveix d'escut davant la marginació de què són víctimes. La intel·ligència de Kevin i la força de Max s'uneixen per enfrontar-se al món que els margina i que no els accepta perquè no són «normals».

Quant a la interpretació, a més del paper dels dos nens que porten el pes de

la història, cal destacar alguns personatges secundaris. Sharon Stone (Gwen Dillon) abandona el seu paper de *sex-symbol* i adopta el de la mare de Kevin, una dona lluitadora que ha de fer front tota sola a la malaltia del seu fill perquè el marit la va deixar quan va saber que el nen estava malalt. Sorpren el paper de Gillian Anderson (Loretta), l'agent Scully d'*Expediente X*, que interpreta una dona alcohòlica i de mala vida. Gena Rowlands (Gram) i Harry Dean Stanton (Grim) són els avis de Max, marcats per la mort de la seva filla.

Un mundo a su medida convida a reflexionar sobre valors com la solidaritat i l'acceptació dels altres, sobretot dels que són diferents perquè pateixen alguna deficiència. És un film que arriba al cor i que a l'espectador més sentimental li farà caure alguna llàgrima.

Sandra Termes

Joies del setè art

Una història plena de valors humans

Títol: *¡Qué bello es vivir!*
Director: Frank Capra
Intèrprets: James Stewart, Donna Reed, Henry Travers, Lionel Barrymore
Títol original: *It's a wonderful life*
Nacionalitat: EUA, 1946

Clarence (Henry Travers), un àngel de segona classe que ha de fer mèrits per aconseguir les seves ales, és enviat a la Terra la vigília de Nadal amb la missió d'evitar el suïcidi d'un home desesperat, George Bailey (James Stewart). Al llarg de tota la seva existència, George s'ha caracteritzat per ser un ciutadà honest i exemplar, sempre sacrificat pels altres. I ara, abatut, es troba en un pont...

Quan era petit, va salvar el seu germà de morir ofegat en un llac i, a conseqüència d'aquesta acció heroica, va quedar sord d'una oïda. Anys més tard, arran

del traspàs del seu pare, decideix renunciar al seu futur prometedor com a arquitecte per fer-se càrrec del negoci familiar, una petita empresa que atorga crèdits a la gent humil. Però la desaparició de vuit mil dòlars, el culpable de la qual és l'ambició especulador Henry Potter (Lionel Barrymore), fa que la companyia s'hagi de declarar en bancarrota.

«Recorda que cap individu que té amics és un fracassat», li diu Clarence al jove protagonista. I per convèncer-lo, li mostra el que seria la vida a la seva ciutat, Bedford Falls, si ell mai no hagués nas-

Una de les escenes finals de la pel·lícula.

cut. Així, tindrà la insòlita oportunitat de conèixer *in situ* un altre destí (gris, tràgic) per a la gent que estima: Mary, la seva dona; el seu germà, etc.

Aquest és l'argument de *¡Qué bello es vivir!*, una antològica comèdia agredolça que ha esdevingut un punt de referència obligat en les televisions d'arreu del món quan arriben les dates nadalenes. La pel·lícula té un final molt emotiu que palesa la confiança infinita del seu autor, Frank Capra, en l'ésser humà. Tots els personatges, en una seqüència memorable, reten homenatge a Bailey i l'ajuden econòmicament. Les ales de l'àngel pro-

ductor —ben guanyades, però cert!— es poden considerar un símbol de l'esperit del Nadal.

Amb un guió excel·lent i un repartiment magnífic, el film és un cant a l'esperança de voler construir un món millor, amb l'amistat i la generositat com a sòlids fonaments. Aquesta obra, la més emblemàtica dins de la filmografia de Frank Capra, assoleix un singular equilibri entre la realitat i la fantasia, entre el que és possible i el que és utòpic, entre els somriures i les llàgrimes. Prodigiosament magistral.

Miquel Àngel Codina

• LOCATIONS • RENTS • ADMINISTRACIÓ DE FINQUES

LLOGUERS • ALQUILERES

GESTIO

immobiliària

93 451 50 00

FINQUES GANDIA - DIPUTACIÓ, 182 -

189 - 08011 BARCELONA

DESEMBRE ÉS EL MES CONSAGRAT A LA IMMACULADA CONCEPCIÓ

Internet

FEDERACIÓ CATALANA DE PESSEBRISTES.— A www.geocities.com/Paris/Maison/1968 podreu visitar la web més adient per aquests dies de Nadal.

Barcelona

XIV PESSEBRE VIVENT DE SANT SALVADOR DE SABADELL.— Els dies 25, 26 i 27 de desembre se celebrarà la representació del misteri de Nadal sota els arcs de la façana de l'església. L'horari és de 19.00 a 21.00 i es representa cada mitja hora. Entrada lliure. Parròquia de Sant Salvador - Sabadell (barri Covadonga). Estació Renfe: Centre.

EXPOSICIÓ DE PESSEBRES A BARCELONA.— A la parròquia de Sant Jaume Apòstol (c/ Ferran, 28), 73a Exposició Social de Pessebres i homenatge a Josep Ferrés; es pot visitar fins al 6 de gener, matí i tarda, i el mes de febrer en hores convingudes. Parròquia de Nostra Senyora de Betlem, (Rambla dels Estudis, 107); el pessebre es pot visitar fins al 6 de gener, matí i tarda, i el mes de febrer a hores convingudes. Pia Almoina (Pla de la Seu, 2), exposició del pessebre i homenatge a Josep Bofill Herrero; es pot visitar fins al 17 de gener; horari: de dimarts a dissabte, de 10.00 a 14.00 i de 17.00 a 20.00; diumenges i festius, d'11.00 a 14.00. Museu monestir de Pedralbes (baixada del Monestir, 9), exposició permanent de la vida de Jesús, que es podrà visitar tot l'any, de dimarts a diumenge; es pot visitar el pessebre i l'exposició El pessebre al monestir, obra de l'escultor Martí Castells (1915-1995). Museu del Barça, exposició del Pessebre Català dins de la Biennal 1998 de la Federació Catalana de Pessebristes; es pot visitar fins al 10 de gener. Associació de Pessebristes de Barcelona, c/ Paradís, 3, pral. 2a - 08002 Barcelona, tel. 933 152 157.

RECÉS DE CAP D'ANY PER A RELIGIOSES.— Del 27 de desembre, a la tarda, fins al 30 de desembre, a la tarda, recés de cap d'any per a religioses, dirigit pel P. Ferran Manresa, s.j. Se celebrarà a la Casa d'exercicis de Sant Ignasi de

Sarrià, c/ Carrasco i Formiguera, 32 - 08017 Barcelona, tel. 932 038 862.

GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT.— El 27 de desembre els GOA celebraran un recés a la Casa d'exercicis de Sant Ignasi (c/ Carrasco i Formiguera - Barcelona). Dirigit per Mons. Josep M. Cases, començarà a les 10.00 i finalitzarà a les 18.00. Està especialment dedicat als secretaris dels Grups, però és obert a tots els membres i simpatitzants que hi vulguin participar. Per a informació i inscripcions: GOA, c/ Gran de Gràcia, 237, pral. 2a - 08012 Barcelona, tel. 932 181 005 (de 10.00 a 13.00 i de 17.00 a 19.00).

VIGÍLIA DE CAP D'ANY A L'ESGLÉSIA DEL SANTÍSSIM SAGRAMENT.— El 31 de desembre l'Adoració Nocturna Masculina i l'Adoració Nocturna Femenina de Barcelona celebraran la vigília oberta de cap d'any. L'acte començarà a les 23.00 amb reflexió, oració personal i adoració al Santíssim Sagrament. A les 24.00 se celebrarà l'Eucaristia i, en acabar, hi haurà un petit ressopó per brindar pel nou any. Església del Santíssim Sagrament, c/ Aragó, 268 - Barcelona. ANFE, c/ Aragó, 269 - 08007 Barcelona, tel. 932 160 213.

PREMIS JAUME CIURANA A L'ACTUACIÓ CÍVICA JUVENIL.— Fins a l'1 de febrer es pot presentar la memòria de la tasca cívica feta en favor de les persones o en la millora de l'entorn natural al llarg de 1998. Es concediran tres premis de 250.000, 150.000 i 50.000 pessetes per fer possible l'adquisició d'equipament, material o utilitatge o per subvencionar un viatge, una estada en un alberg, etc. escollit pels guanyadors. Per a més informació: Departament de Benestar Social (Direcció General d'Acció Cívica), plaça Pau Vila, 1 - Edifici Palau del Mar - 08039 Barcelona, tel. 900 300 500 i 934 831 768.

SCHOLA CANTORUM DE BARCELONA.— Els dies 2, 9, 16, 23 i 30 de gener, a les 20.00, celebració de l'Eucaristia amb cant gregorià a l'oratori de Sant Felip Neri de Barcelona.

Girona

OBRA D'EXERCICIS.— Del 27 de desembre fins al 31 de desembre, tindrà lloc una tanda d'exercicis eclesials, dirigits per Mn. J. Carrera i Mn. P. Bach, a la Casa d'espiritualitat de Banyoles. Per a

informació i inscripcions: tel. 972 571 758.

MOVIMENT DE CURSETS DE CRISTIANDAT.— Del 28 al 31 de desembre el Moviment de Cursets de Cristiandat de la diòcesi de Girona convoca un curset de cristiandat a la Casa d'espiritualitat de Banyoles. És un espai obert a tothom per descobrir i aprofundir en el missatge de Jesús. Per a més informació: tel. 972 571 758 i 937 624 371.

VII CERTAMEN DE NARRATIVA BREU «ESGLÉSIA VIVA», MEMORIAL JOSEP M. PONT.— Fins al 2 de febrer es poden presentar els treballs per al certamen. El tema és lliure, però sempre dins del context del programa radiofònic Església Viva, que té com a finalitat primordial donar una visió cristiana de la vida. El premi és de 35.000 pessetes i la difusió radiofònica de l'obra guanyadora. Per a més informació i lliurament dels treballs: Departament de Ràdio del Bisbat de Girona, c/ Albareda, 15, 1r 1a - 17004 Girona, tel. 972 412 884,

fax 972 412 885, e-mail: bisbatgirona@planalfa.es

Vic

EXERCICIS ESPIRITUALS PER A PREVERES.— Del 28 al 31 de desembre, exercicis organitzats per la Unió Sacerdotal de Barcelona, que tindran lloc a la Cova de Manresa, dirigits pel P. Estanislau Balanzó, s.j. Per a informació i inscripcions: Mn. Jaume Serrano, c/ Jaume Vicens i Vives, 6 - 08005 Barcelona, tel. 932 213 434.

Tortosa

VI PESSEBRE VIVENT A TIVISSA.— L'Esplai Parroquial Esforç de Tivissa organitza els dies 25 i 27 de desembre i l'1 i 3 de gener, a partir de les 19.00, la VI edició del Pessebre Vivent de Tivissa (Ribera d'Ebre). Per a més informació, Esplai Parroquial Esforç, c/ Abadía, 6 - 43746 Tivissa (Tarragona), tel./ fax 977 417 318.

Petits anuncis

3a EDAT

RESIDÈNCIA 3a edat amb jardí i terrasses. Hab. ind. i col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar, assistència medicosanitària, permanent o temporal. Tel. 934 503 930.

RESIDÈNCIA de 25 àvies en estada permanent. Acollida diürna, vacances i caps de setmana. Excel·lent zona, parc Collserola. Tel. 932 039 740, Isabel.

NOIA 35 anys s'ofereix per tenir cura de persones grans a domicili. Titulada i exper. Tel. 932 783 153 (nits).

COMPRA i VENDA

PARTICULAR compra instruments musicals, rellotges, ràdios i mobles i joies antigues. Tel. 909 230 303.

COMPRO segells, monedes, rellotges de butxaca, postals, objectes antics i llibres. Tel. 933 578 394.

REVISTA Ecclesia, compro núms. anteriors al 1985. Tel. 925 459 425.

HABITATGE

SRTA 52 anys necessita trobar residència religiosa a Barcelona. Pensió completa. No de 3a edat. Truqueu a Teresa de 10 a 10.30 nit. Tel. 933 178 335.

Si voleu anunciar-ros, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadret, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho juntament amb un gir postal o xec bancari de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA c/ Puiggarí, 5 - 08014 Barcelona.

NOM
ADREÇA.....
POBLACIÓ..... TEL
PREU LÍNIA SETMANES

Grid of boxes for pricing: 170 ptes., 340 ptes., 505 ptes., 675 ptes., 840 ptes., 1.010 ptes., 1.180 ptes.

(16% d'IVA INCLÒS)

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

Telèfon de la Pregària 934 175 449

Obert cada dia de les 22 a les 24 h

La solidaritat autèntica ve de dins i s'expressa eminentment en la pregària. Truca'ns en les teves necessitats i pregarem. Per la línia telefònica passarà la veu, l'amor i el poder de Déu.

Associació Amor de Déu

Des del carrer

Montserrat Esteve és llicenciada en Periodisme i fa el doctorat en Psicologia. Des de fa anys compagina dues feines: el periodisme i l'ajuda psicològica. Actualment col·labora a Ràdio Estel, a Televisió Mollet, al Canal Local Català i al programa Signes dels Temps del Canal 33. Una de les seves frases preferides a la ràdio, a la televisió, i al contestador de casa seva és dir amb alegria: «Si us plau, sigueu feliços.»

Foto: Marta Puyol

«La felicitat neix de la llibertat, quan perdonem som lliures»

—En què consisteix el programa A Cel Obert de Ràdio Estel que dirigeix i presenta?

—És un programa que s'emet els diumenges de 12 a 2 de la matinada on primer hi ha una tertúlia sobre temes d'actualitat, que inclou un reportatge on es recull l'opinió dels ciutadans del carrer. Després ve el testimoni de persones que fan coses pels altres, o que malgrat viure situacions difícils donen un sentit positiu a la seva vida. També hi ha un espai on es tracten temes de fe i un temps dedicat a la pregària, amb trucades dels oients, demanant pregària i compartint les seves experiències.

—Quin tipus de persones truquen?

—Truquen des de persones d'altres creences o que no són creients fins a força joves i adults que viuen la fe cristiana amb alegria i esperança.

—Dedica temps a la pregària?

—Sí, m'agrada molt pregar. La pregària em vitalitza, m'enforteix, m'ensenya a ser constructiva, a valorar més

intensament el que estimo: la família, les amistats, la feina i les relacions interpersonals amb la gent que vaig coneixent. A més, pregant he descobert que el perdó és poderós perquè cura i dóna llibertat.

—En l'aspecte psicològic ens pot dir algunes claus per funcionar millor?

—Ser conscient que cada dia podem millorar com a persones contribuïnt a la nostra felicitat i a la dels altres. Es tracta de canviar el xip: posar-nos les ulleres de l'optimisme, conèixer-nos, deixar de criticar-nos, expressar el potencial interior, valorar als altres, aprendre de les contradiccions i sobretot no quedar-se aferrat a experiències negatives viscudes en el passat. La millor teràpia és el perdó perquè trenca les cadenes del ressentiment que són les que impedeixen progressar.

—Com es pot fer?

—Cada dia podem optar per perdonar-nos, estimar-nos, desitjar-nos el bé i fer el mateix de cara als altres. I aquesta actitud es pot reforçar amb la

pregària demanant a Déu la gràcia d'un perdó profund que curi les ferides de la vida. Aprendre a circular pel carril del perdó és renovar-se contínuament sense perill d'estimar-se, no hi ha límit de velocitat i permet ser feliç.

—Perdonar és sinònim de felicitat?

—La felicitat neix de la llibertat. Quan perdonem som lliures i d'aquí neixen l'alegria i nous projectes. Quan algú se sent ferit en els seus sentiments, el més normal és que se'n ressentí. Això es transforma en malestar físic, psicològic, emocional o espiritual i dóna lloc a reaccions negatives com pors, frustracions, malhumors o desconfiança. El temps ajuda a prendre distància, però no a curar les ferides que sovint cicatritzen malament guardades a la motxilla de la vida. En canvi, el perdó ajuda a resoldre les causes i és indispensable per obrir finestres, portes i pàgines noves a la vida.

Marta Puyol

Montserrat Esteve és periodista i fa el doctorat en Psicologia

Nadal

Nadal que ve, que s'apropa, que és, i que passa. Nadal sempre de camí a través dels segles, sempre de camí vers el Calvari i la Resurrecció.

Vet aquí que tothom entén el Nadal, el naixement, l'entrada a la vida... No preguntem massa de qui celebren la vinguda al món, l'entrada a la vida. Per a molts és un abstracte, cosa dels cristians que va bé de celebrar, perquè celebrar sempre és bo i més, si és un naixement. Per altres, obsessionats en l'«anti», és la recuperació dels antics solsticis d'hivern...

Cal que els cristians posem les coses al seu punt just, cal fugir d'esbojarraments, cal tornar a l'esperit de sant Francesc d'Assís, a Greccio, amb el seu primer pessebre vivent.

Ens cal, potser, tancar els ulls i concentrar-nos en el misteri de Betlem i, si arribem a ser capaços de captarlo, deixar que els ulls plorin d'alegria i d'acció de gràcies.

Oriol Camps

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

En els últims anys mil nou-cents

Confesso que em fa una especial impressió començar l'últim dels anys mil nou-cents... Es tracta, no cal dir-ho, d'un any com un altre. Però les dates que delimiten uns certs períodes de temps tenen la seva suggestió: aniversaris personals i històrics, canvis d'estació, de curs o de segle. Aquest darrer, encara, té la singularitat que només el podem viure —i no tothom— una vegada a la vida. De moment, com deia, ens disposem a encetar l'últim nou-cents. Quin record i quina herència ens està deixant el segle que se'n va?

Si posem la mirada en el trosset de mapa del nostre país i del seu entorn, trobarem raons per a l'optimisme. Cal haver sentit, si més no, l'olor de la guerra per valorar la pau. Respirarem fondo: ni un 1914 ni un 1939 europeus, ni un 1936 espanyol són imaginables en el nostre horitzó de futur. Tampoc no ho són aberracions, de signe divers, com la soviètica, la nazi, la feixista... Una bona part d'Europa avança cap a

la unitat. Espanya és una democràcia consolidada. Catalunya té el nivell de reconeixement més alt dels últims tres segles. No podem dir, és cert, que hi hagi justícia social ni benestar per a tothom. Però n'hi ha força més que fa cinquanta anys. La celebració del cinquanta aniversari de la Declaració dels Drets Humans —tan festiva, comparada amb el clima d'intimidació amb què vam celebrar-ne a casa nostra els vint-i-cinc anys— ens fa ser conscients del llarg camí recorregut.

Ara bé, si sortim del nostre racó de món, ens pugem els colors a la cara: al voltant del 20% de la població mundial disposem del 80% dels recursos de la terra. L'altre 80% de

persones humanes ha de mal viure, per tant, amb només el 20% de la riquesa. Una correlació, per cert, que empitjora dia a dia, mentre les accions d'uns quants a favor del tercer món —tan generoses i esforçades— no assoleixen l'eficàcia requerida.

Sense anar tan lluny, d'altra banda, tenim entre nosaltres la realitat punyent de la marginació. En l'acte institucional celebrat al Palau de la Generalitat amb motiu de l'esmentat cinquantenari, el president Pujol reconeixia l'existència de zones de marginació només a cinquanta metres del palau des d'on parlava, tot i que el nostre no és un país marginat, ni de bon tros. Tots els oradors —el síndic de Greuges, el president del Parlament i el president de la Comissió del cinquantenari— van coincidir a assenyalar aquests déficits socials com a contrapunt dolorós de la Declaració. Amb una observació pràctica: no resoldrem aquest problema si no abandonem la reivindicació sistemàtica de més avantatges per a nosaltres. Els drets del tercer i del quart món són els deures del primer. Només el compliment d'aquests permetrà de satisfer les exigències d'aquells. Una reflexió ben escaient per a les festes nadalenques dels últims anys mil nou-cents.

Ara mateix

Impromptu